

CRIZA DE ÎNCREDERE ÎN INTELECTUALITATEA ROMÂNĂ

—Alexandru NEMOIANU—

Unul dintre cele mai alarmante semne ale actualei perioade critice din România este "separarea" dintre intelectualitatea română și lucrătorii cu brațul român și dezvoltarea unei crize de neîncredere în intelectualitatea română.

După părerea mea această gravă problemă are două componente. Una dintre ele se referă la cauzele acestei "separări" iar cea de a doua se referă la cine este interesat să amplifice și să perpetueze această situație.

Cauza se află în cei peste patruzeci de ani de administrare comunistă cu tot ceteșul ei de nelegiuiri.

Din primul ceas al frauduloasei lor instalări la putere comuniștii au urmărit cu tenacitate diabolică o politică de divizare și de hărțuire. Între cei ce au fost mai întâi loviți s-au aflat intelectualii români și

pentru a înțelege de ce, este nevoie să facem o digresiune.

La Români, spre deosebire de foarte multe alte nații, între intelectuali și restul populației a existat o unitate perfectă deoarece intelectualii au fost conducătorii naturali și firești ai comunităților.

Comunitatea românească de bază fiind satul, conducătorii locali firești au fost preotul și învățătorul locului. (Aceasta ținând seama și de împrejurarea că de multe ori "stăpânul" locului era de neam străin sau se afla socialmente înstrăinat.) Prin urmare preotul și învățătorul au fost cei care au condus viața culturală locală, au alcătuit petiții și plângeri, au dat sfat și au stat exemplu.

În timp și odată cu apariția unei păături de orașeni români s-au dezvoltat și alte profesii care cereau "școală": avocați,

notari, doctori, gazetari, ofiteri, etc. Dar legătura dintre aceștia și comunitatea de bază nu s'a rupt.

Puteau ei trăi la Viena, Budapesta, Sibiu sau București și puteau ei atinge cele mai mari onoruri sau chiar călători în "carea" imperială, "casa" lor rămânea satul lor de obârșie. Acolo, ca într-o cetate puternică găseau ei, la ceasul nevoii, adăpost, sursă de reînviore morală și scut de neînfrânt.

Această legătură tainică și tare a dat unitate mișcării naționale românești căci ea nu era altceva decât legătura de dragoste și de sânge dintre fratele plecat la "școală" și fratele rămas la "coasă".

Să nu fim atât de naivi și să credem că bestiile comuniste nu au sesizat asta. Au sesizat-o foarte bine!

De aceea aproape simultan au

dezlnțuit două dintre acțiunile lor mai distrugătoare: "colectivizarea" și deportările.

Se urmărea distrugerea nucleului românesc de bază, satul, și separarea dintre intelectuali și popor.

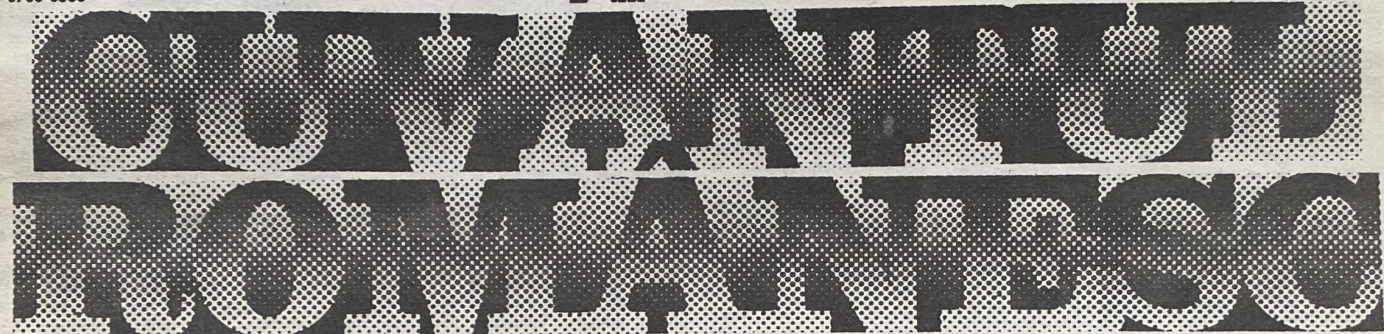
Ulterior comuniștii s-au concentrat asupra acțiunii de distrugere fizică a intelectualilor "refractari" și de corupere, prostituare și umilire a celorlalți. Așa se explică apariția unor Adrian Păunești, Eugeni Barbi, sau W.C. Tudori și alți "eiusdem farine".

Dar acțiunea comuniștilor nu s'a restrâns la "vârful" intelectualității ci s'a extins asupra întregii categorii sociale. Așa au apărut intelectualii navetiști, profesori, doctori, ingineri și în anii din urmă chiar preoți.

Continuare în pag. 4

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
255.50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 15 Nr. 173 - SEPTEMBRIE 1990-

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI, AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEȚIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZEELANDĂ

PROMISIUNI ȘI REALITĂȚI

Eugen BĂRSAN

În ziua de 28 Iunie Primul-ministru desemnat, Petre Roman, a prezentat proaspătului Parlament Român pe miniștrii noului guvern iar în continuare pe expus tezele sale programatice de guvernare pentru perioada acestei minilegislaturi.

Atât prezentarea miniștrilor cât și cea a programului de guvernare au fost făcute într-o așa manieră. Totul trebuia să sune bine, neapărat cât mai bine. În primul rând pentru a se pune cât mai imediat în umbră greua atmosferă creată 13-14 zile mai înainte de minilegislatură. Băteii și toporului chemată în acțiune pentru salvarea totalitarismului politic al Frontului; și în al doilea rând, pentru spargerea gheții, care, de când cu minilegislatură barbară care a șocat lumea, ține la rece raporturile regimului Frontului cu lumea occidentală. Cu lumea care a stopat ajutoarele de refacere economică a țării românești atât timp cât ea nu dovedește că are lideri potriviți pentru un drum de reale și radicale reforme democratice.

Cea mai rece reflecție care și-a putut face loc față de ce s'a întâmplat atât de festiv și promițător în ședința Parlamentului din 28 Iunie, a fost pusă în întrebare: ce este adevărat și ce este demagogie din tot ce Premierul Român a promis cu o iscusită creație de bună impresie? O întrebare perfect justificată când ne gândim că, dela înființarea lui, întreaga politică a Frontului Salvării Naționale a fost în chip primar caracterizată ca o strategie a minciunii.

Și, pentru că la întrebări legate de promisiuni în chip obișnuit numai timpul dă răspunsurile cele mai bune, să vedem ce s'a întâmplat între timp. Deși Petre Roman a promis un guvern care ar consta, mai nou, din numai 23 de miniștri față de cele 53 care au existat mai înainte, realitatea ne arată că întreaga aparatură a celor 30 de ministere, declarate chipurile, ca desființate, este încă menținută în funcțiune. Astfel, practic vorbind, nu s'a schimbat nimic.

Și aceasta, după cât ne putem da seama, din cauza solidarității tovarășești a cadrelor din vechea structură care în chip real constituie puterea emanatoare a actelor guvernamentale. Cu alte cuvinte, o

Continuare în pag. 3

MARIAN MUNTEANU-ACASĂ!

—Eugen DICHISEANU—

Joi, 2 August, la ora 22,45, Marian Munteanu a sosit acasă după șase săptămâni de detenție la spitalul penitenciarului Jilava.

Într'un bloc aflat la una din periferiile cartierului Drumul Taberii, la casa părinților săi, l-au așteptat membrii familiei, studenții dela Ligă, prietenii, colegii. Ei toți au aflat că va fi eliberat din Comunicatul citit la Televiziune de purtătorul de cuvânt al Procuraturii Generale, semnat de Procurorul General al României, Dl. Gheorghe Robu. L-au întâmpinat astfel părinții, fratele, sora și mulți alții. Mama sa, Maria, care este profesoară la Liceul teoretic "Eugen Lovinescu", din cartier, imi povestește:

"După citirea comunicatului la televizor s'au strâns foarte repede colegii, prietenii, dintre care unii susțineau să mergem la penitenciar, alții să-l așteptăm pe Marian acasă. Eram cu toții nerăbdători, agitați. A câștigat tabăra celor care voiam să mergem cu toții la Jilava. Am coborât treptele blocului. Era noapte. La intrare ne-am oprit. A fost o imagine de neuitat. Două corpuri erau îmbrățișate. Nu l-am văzut decât pe Bogdan,

plângând (fratele mai mic) și capul lui Marian. Măna fratelui mai mic îl mângăia pe cel revenit între noi. Singurul lucru pe care am putut să-l întreb a fost: "Cum ai ajuns aici? Cine te-a adus?" "Poliția", a răspuns Marian.

Soția lui, Claudia, nu era acasă. Se afla la cel de al doilea avocat. Dl. Gheorghe Mușat, care urmează să-i apere soțul, alături de Dl. George Vranceanu. Ea povestește: "De acolo am dat un telefon mamei Maria să vedem ce trebuie făcut. Nu m'am pierdut cu firea. Sunt mai practică. Aflasem totul din același comunicat. O clipă să-ți dau pe cineva la telefon, mi-a spus dânsa. Au urmat o secundă, două și am auzit glasul lui Marian în receptor. Doamne! Am hotărât să ne vedem la Ligă. Din toată noaptea am dormit spre dimineață o oră și jumătate. Am stat de vorbă cu toții și pe urmă singuri, până când a răsărit soarele".

Este Vineri, 3 August, ora 12. Până acum Marian s'a odihnit. Adică a dormit. Este palid, slăbit, încercănat. Sufrageria apartamentului părinților, de patru camere, este plină de ziariști, foto-reporteri, cameramani. Se fac

fotografii. Reportofoanele înregistrează primele declarații ale fostului arestat Marian Munteanu. Încă o precizare. El se află în stare de libertate până la judecarea procesului, "dacă va avea loc un proces", după cum afirmă acesta. Rigoarele stării de libertate, căci ea nu este decât o stare și nu libertatea însăși, presupun ca Marian să stea în București, să nu părăsească Bucureștiul, oricum să țină permanent legătura cu Procuratura.

Îi adresez în numele cititorilor ziarului nostru primele urări de bun venit. Zâmbește. Prima întrebare: "Marian Munteanu, care sunt capetele de acuzare ce ți se aduc?"

"Instigare la violență și apologia infracțiunii, așa scrie acolo, pătrunderea în sediile unor instituții de Stat și ultraj la adresa bunelor moravuri și a liniștii publice. Primele două acuzații țin de ancheta Procuraturii Militare iar a treia de Procuratura civilă, așa-i spune, nu știu exact".

"Ti-au fost puse condiții înainte de eliberare?"

"Nu sunt condiții impuse, subliniez aceasta, ci numai o solicitare, pe care o înțeleg și îi voi da curs, aceea de a nu putea pleca din Capitală. Eu sunt cer-

cetat în stare de libertate. Sunt convins că dacă i-aș ruga pe domniile dela Procuratură să-mi permită să plec vreo câteva zile afară din București aceștia nu-mi vor refuza stropul de liniște de care am atâtă nevoie. Spun aceasta pentru că din momentul în care am avut contactul cu Procuratura Militară, în urmă cam cu o săptămână, am avut senzația că legea, în înțelesul ei, imi protejează drepturile. Un lucru este esențial: nu am absolut nimic de reproșat celor din Procuratura Militară. Primele cinci săptămâni am fost anchetat de un domn procuror civil, iar apoi cazul a fost preluat de Procuratura Militară. Dispoziția de punere a mea în libertate este după cum știți semnată de Dl. Gheorghe Robu".

"Poliției ai să reproșezi ceva?"

"Nu. În general ei s'au purtat corect... în limitele regulamentului de detenție. De altfel l-am și citit dela bun început, spun aceasta ca să nu fie nici un el de discuție".

"Ce părere ai despre experiența din penitenciar?"

"Consider că prima datorie a unui om care vine dintr'un asemenea loc, al

Continuare în pag. 5

editorial

ANARHIA LUI ILICI ILIESCU

Regimul politic instaurat de Ilici Iliescu printr-o serie întreagă de fraude, pregătite înainte de alegeri și aplicate în continuare, nu poate avea nici o stabilitate, nu poate asigura liniștea și pacea țării. Totul este un haos în interior și o adevărată anarhie în relațiile externe. Nu există coordonare administrativă, nu există principii distincte, căci nu există o ideologie articulată care să aibă în vedere problemele țării de azi.

Înșirea la suprafață a așa zisilor "specialiști", scoși din rezervoarele partidului comunist este ridicolă și periculoasă pentru țară. Economia națională are nevoie de organizare, pentru a se dezvolta pe măsura specificului ei. Ea nu poate fi refăcută, schimbată sau stimulată de specialiști, oricât de pregătiți ar fi aceștia. Problemele economiei naționale sunt probleme de politică, în primul rând, de orientare și determinare politică. De gândire politică, cu vederi care să cuprindă liniile mari prin care se profilează poziția țării.

Prin propriile sale mijloace, țara nu se poate reface, pe planul economic; ea are nevoie de integrare în normalul ei istoric, în Europa. Până azi, România a fost scoasă din Europa, din civilizația și economia occidentală. Pentru a reveni acasă, în complexul european, ea să-și refacă economia și formele ei de civilizație, România are nevoie de restabilirea legăturilor cu țările europene de care a fost apropiată în trecut ei istoric, legături care au fost oprite de "cortina de fier". Ori, regimul politic de azi, de sub conducerea lui Ilici Iliescu nu are nici un credit moral sau politic în străinătate, pentru a putea obține și credite financiare. Regimul lui Ilici Iliescu rămâne mai departe izolat, în afara de Europa, către care nu are nici o ușă deschisă. Aceasta este problema principală a României de azi. Si va rămâne o problemă gravă, cu consecințe mari pentru viitorul țării, atât timp cât va rămâne un Ilici Iliescu la putere. El este piatra nenorocului românesc de azi, este sursa necazurilor românești. Nu vorbim de Petre Roman, căci acesta e produsul lui Ilici și al aventurii pe care o întreprinde Ilici Iliescu. Petre Roman este răsfățatul toleranței românești, și este iresponsabil pe plan moral, politic și național.

Adevăratul responsabil este Ilici Iliescu care a angajat țara pe drumul aventurii politice și care, setos de putere, nu știe să se retragă la timp.

Din toate informațiile de care dispunem azi, la ziarul nostru, venite din țară pe căi diferite și variate, noi avem certitudinea, bazată pe evidente complete, că țara are un număr impresionant de personalități politice, care au pregătire, în toate domeniile de activitate publică și națională, care ar putea ajuta la reconstrucția țării. Fără vărsare de sânge, fără discriminări pe care le impune Ilici Iliescu, astăzi, fără teore și fără securitate. Ci, prin alcătuirea unui plan de refacere generală, cu oameni de integritate morală și profesională, așezați la locul lor de eficiență și conducere politică.

Există un potențial românesc de personalități politice, excepțional, care să-și asume refacerea și reconstrucția țării, pe fundamentul valorilor morale și naționale, în echipă, nu individual și nu în numele ideologiei comuniste, ci în numele unei concepții naționale, al unei viziuni care lasă loc energiilor românești să se dezvolte cu toată bogăția lor de resurse.

Ilici Iliescu oprește, vatămă și interzice procesul de refacere națională. Este un adevărat genocid național în tot ceea ce face azi acest despot, care este mai periculos decât Ceaușescu, căci fostul dictator își revendica "legitimitatea lui falsă", din principiile ideologiei marxiste, prin care vroia să "fericească" poporul român. Ilici Iliescu nu are nici această legitimitate falsă; el a venit din haos și nu pricepe decât haosul, nu revendicările naționale și nici drepturile naționale.

Regimul politic al lui Ilici Iliescu este un regim anarhic, anti-românesc, anti-național și dacă Ilici ar poseda cea mai elementară răspundere morală s'ar retrage, lăsând locul unei "coalitii naționale", care să-și asume răspunderea țării, pe baza valorilor morale ale cugetului românesc.

Țara românească cere să fie guvernată de cugetul moral al tradițiilor românești, de glasul adânc al strămoșilor care vin din trecut și de glasul generațiilor viitoare, care au dreptul la bucurii și împliniri frumoase.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că REDACȚIA ACESTUI ZIAR nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

MEMORIA REGĂSITĂ

— Andrei PANDREA —

Dictaturile europene și asiatice, iscate de acel blestemat Octombrie roșu, 1917, s'au împiedicat în executarea hotărârilor lor de a face tabula rasa din țări și popoare - de virtuțile memoriei individuale și colective proprii victimelor îngruncheate.

Crearea unui "om nou" țel zmintit al potențailor "ideologici", era destinul sortit de dictatori devenirii individului, căruia îi trebuia, de bună seamă, și o "memorie nouă", ruptă de realități, de fapt o antimemorie și un nou sens cinic, echivalând cu minciuna.

"Ceățeanul - om nou" al "societății socialiste multilateral dezvoltate" era menit să fie un robot social, muncind pe brânci pentru nimica toată, aplaudând și aclamându-și șeful suprem, care, gândind pentru toți, oferea în schimb elucubrații și repere politice, sociale și istorice false, scăldate în mizeria cea mai neagră.

Despre această patologie socială, indusă la scară continental - europeană, tratează un mănunchi de cercetători în lucrarea "A l'Est la mémoire retrouvée", sub direcția lui Alain Brossat și cu prefața celebrului savant francez Jacques Le Goff, publicată la Paris, în 1990, de editura La Découverte.

Printre prestigioasele condeie, îl află și pe cel al Domnului Paul Simionescu. Semnând împreună cu

Hubert Padiou capitolul "Comment le musée national de Bucarest raconte l'histoire" (pag. 212-228).

Firește, Muzeul Național de Istorie din București nu este unica mărturie de interpretare și recuperare abuzivă a trecutului românesc, făcută cu scopul exaltării unui prezent, ce se voia superlativ și mirific. Nenumărate pagini cu iz istoriografic au fost ticluite, adeseori cu abilitate, sub pulpana aceluiași ideologii, naturalizate local în prețexle și supoziții naționaliste.

Desigur că, mulți dintre autorii paginilor mincinoase, bănuiau - ei înșiși - răul pe care îl făceau; dar luai de grijile scrisului cu superlativ, uitau că libertatea preamării trecutului presupunea, implicit, glorificarea celui mai odios prezent. Cei care au participat cu opiniile lor la organizarea Muzeului (autorii amintesc, în treacăt, doar pe Mihnea Gheorghiu, Florian Georgescu și Ion Popescu-Pupuri) au urmărit același scop: însumarea întregului spațiu mioritic românesc dela începuturile lui, "gloriosoalelor" zile ale jumătății de veac de comunism, cu precădere, deceniilor din urmă.

Urmărind competent traseul muzeului, Domnul Paul Simionescu și

propune, mai întâi, să surpindă câte ceva din memoria păstrată asupra unor locuri din capitală, aflate în preajma edificiiului. O incursiune evocatoare în timp - deslușită din ceea ce se petrecea sub privirile noastre. Traduc: "Paradoxul este izbitor când se știe că edificiul care adăpostește muzeul de istorie se află în preajma umuia dintre cartierele cele mai afectate de demolări. Oare cum se poate acorda voința destructivă cu grija conservării și salvării trecutului?... Se mai naște o întrebare firească: "Să fie vorba de același trecut istoric?" Descrierea succintă a principalelor momente ale istoriei naționale, în succesiunea lor, așa cum au fost ele înțelese și comunicate (muzeografi și istoriografi oficiali au sugerat, probabil, propunerea cinică, atât de sugestivă: "Să-l împingem pe această cale și să-i organizăm nebunia!") permite autorilor studiului să încerce regăsirea logicii interne a aberațiilor sugerate. Fiindcă aberația și caricatura se măresc pe măsură ce sunt străbătute sălile exponatelor: dela Burebista la noul "Conducător" - drumul, se înțelege, era prestabilit...

Fără să-și asume intenția de a reface parcursul integral al sălilor muzeului, sau pe cea de a restabili un inventar, autorii prezintă, totuși, unele din prin-

cipalele valori muzeistice (vestigii arheologice, copia replică a Columnei lui Traian, realizată între 1939-1943, la Roma - detalii omis de prezentarea oficială - tezaurul de monede etc.)

Concepția muzeografică presupunea revizuirea și readaptarea permanentă a exponatelor pentru că, firește, tot ce devenea dubios și inadmisibil trebuia eliminat. Concluzia se impune dela sine: "În timp ce memoria activă este amenințată de distrugerea mărturiilor trecutului, asistăm la transformarea memoriei istorice, redusă la limbajul utilității contemporane. Deoarece acei care comandă prezentului au nu numai puterea de a fasona viitorul, dar și pe cea de a reface trecutul".

Alături de studiul consacrat țării noastre să mai amintim câteva, privind alte țări europene vecine: "Retour a Katyn"; "Les funeraillies nationales d'Imre Nagy"; "Le culte de Leninne"; le mausolée et les statues"; "Le mémorial de Josip Broz Tito"; "Le long exil des Tartars de Crimée". Prefața lui Jacques Le Goff constituie un gir suplimentar dat valorii acestei lucrări colective de mare actualitate, în care memoria, cea adevărată, se regăsește călăuzită de adevărul istoric.

CĂTRE REDACȚIE

*FRONTUL POPULAR DIN MOLDOVA - Frații Români, se pune la cale o nouă mârșăvie împotriva neamului nostru. Imperialismul sovietic unelste o nouă dezmembrare a trupului și așa sfârșecat al țării Moldova, pentru a prețexa o intervenție brutală și o înăbușire prin violență a reformelor democratice întreprinse de Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova.

Pe data de 19 August 1990, a fost proclamată Republica Găgăuză, iar la 2 Septembrie 1990 și-a făcut apariția Republica Nisteană, ambele pretinzând dreptul la teritoriul strămoșesc al Românilor dela Răsărit de Prut, declarându-se ieșite de sub jurisdicția Republicii Moldova.

Trăim momente grele care ar putea zădărnici eforturile Parlamentului și guvernului Republicii Moldova, ale întregului nostru popor pentru obținerea unei suveranități reale.

În acest context, Frontul Popular din Moldova se adresează Românilor de pretutindeni să ia atitudine prin acțiuni concrete (manifestații publice, emisiune de radio și campanii de presă și proteste oficiale față de organizările internaționale) în vederea condamnării tentativelor separatiste ale acelor aventurieri politici ce servesc drept instrument al Imperiului sovietic.

Acțiunile Dumneavoastră sunt menite să atragă atenția opiniei publice internaționale și a guvernelor tuturor statelor asupra unei eventuale repetări a evenimentelor tragice din Ungaria (1956) și Cehoslovacia (1968). Situația tinerei noastre democrații este și mai fragilă întrucât statul nostru este o colonie a Imperiului sovietic, și nu un stat-satelit al URSS, cum erau cele două țări

menționate mai sus.

Sperăm că în aceste zile de grea cumpănă pentru soarta neamului nostru vom avea tot sprijinul Românilor din lumea întreagă, al tuturor celor cărora le sunt dragi idealurile democrației.

Noi, cei din Republica Moldova suntem îndreptățiți să credem că apelul nostru nu va rămâne fără ecou și că nu va mai fi tolerată încălcarea flagrantă a drepturilor omului și a normelor de drept internațional.

COMITETUL EXECUTIV

AL SFATULUI FRONTULUI POPULAR DIN MOLDOVA.

3 Septembrie 1990

*WINNIPEG, CANADA - "FOLCLORAMA" - este un cuvânt, care poate multora dintre cei ce trăiesc în libertate, nu le spune nimic. Dar Folclorama înseamnă sărbătoarea cea mai frumoasă în Winnipeg, Canada. Această sărbătoare are loc în fiecare an, în luna August. Fiecare grup etnic are pavilionul său. Anul acesta au fost 45 de pavilioane. Printre acestea, după o lipsă de 7 ani, pavilionul românesc a fost prezent, cu dansuri, artizanat, bucătărie românească, apreciate atât în Europa, cât și în America de Nord.

Fiecare grup etnic caută să fie la înălțime, să arate tot ce are mai frumos ca tradiții. Românii au fost la mare înălțime; spun aceasta, deoarece pavilionul românesc a fost vizitat și apreciat de peste 5.000 de persoane. Bravo, Români!

Sperăm că anul viitor pavilionul românesc să fie unul din cele mai vizitate pavilioane.

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVANTUL ROMANESC"

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVANTUL ROMANESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE ÎNAPOTAZIA

REPRODUCEREA ARTICOLELOR DIN ACEST ZIAR ESTE INTERZISĂ.

REDACȚIA ZIARULUI NU ÎMPĂRTĂȘEȘTE ÎN TOTDEAUNA IDEILE ȘI PUNCTELE DE VEDERE ALE COLABORATORILOR DIN ARTICOLELE SEMNATE.

PROGRAMUL ECONOMIC AL GUVERNULUI FSN MESTECĂ RUINĂ

—George BĂLTEAN—

Declarația-program a guvernului FSN se poate denumi, după importanța pe care o acordă economiei, declarație privind programul economic. Economia este baza țării, iar poporul român este confruntat cu problemele economice mai mult decât oricare popor din Estul Europei. Petre Roman și sfetnicii săi economiști se prezintă în acest caz mai buni takticieni decât șeful lor Iliescu, care a dovedit clar că este copia fidelă a lui Ceaușescu, criminalul poporului român.

La prima vedere, pentru un cetățean, programul luat izolat, sună bine, căci vorbește despre lichidarea vechiului sistem, trecerea la economia de piață, privatizare, perioada post-comunistă, inițiativa privată etc. Astfel el ar putea fi considerat ca bun dacă nu ar fi prezentat de FSN fost PCR, dacă nu ar ține de un stat în care vorbește sunt una iar faptele alta și, mai ales, dacă președintele țării nu ar fi Ion Iliescu pe care îl detestă întreaga Europă, ci, ar fi o persoană integră,

civilizată, neutră, respectată, cum ar fi, de exemplu, Doina Cornea; atunci întreaga Europă ar ajuta România și guvernul (chiar FSN) să realizeze un asemenea program. Analizat din punct de vedere economic constatăm că programul este mai mult o declarație de intenții economice căci în fapt, el nu se bazează pe posibilități concrete de realizare.

Să acordăm totuși programului economic al guvernului FSN o șansă. Petre Roman crede că în timp de 2 ani se va resorbi "criza economică profundă moștenită dela vechiului regim". Și Iliescu a declarat, în stilul lui Ceaușescu, că în trei ani România va fi o țară bogată. Noi putem declara că, dacă Iliescu va rămâne președinte, România va fi și peste zece ani ceea ce este astăzi - o ruină.

Economiștii din guvern sunt isteți și știu că în România există un singur sector economic, care, deși cu deficiențe, poate funcționa: agricultura. Pământul e la îndemână, iar el nu a fost construit de comuniști. De agricultură sunt legate comerțul alimentar, gastronomia, industria alimentară și, în final, consumul populației. Acestea ar putea începe să funcționeze cumva, dacă nu ar exista industria grea, socialistă, baza industriei României, pe care agricultura va trebui să o finanțeze în continuare.

Aici este problema problemelor. Mașinile industriei sunt vechi, uzate, tehnologie rudimentară, costurile ridicate, productivitatea scăzută, valută pentru import nu există, energie insuficientă, materiile prime trebuiesc importate (iarăși valută), produsele fabricate sunt de calitate inferioară, structura producției necorespunzătoare pieței, vânzarea nesigură și la prețuri care abia acoperă costurile, milioane de muncitori și funcționari cer salarii mai mari, salarii care dacă nu sporesc conduc la greve, dacă sporesc conduc la creșterea inflației existente etc., etc. Statul, vrând-nevrând, va subvenționa în continuare această industrie nerentabilă. Venitul național va continua deci să mențină în viață sursele de pierderi pentru țară și nu va servi progresului economic și social. Dilema: se subvenționează industria ruinată, se menține ruina, se sistează subvenționarea acestei industrii, vor fi milioane de șomeri. Este absolut necesară reprofilarea întregii țări, dar de unde valută? Si ce profil este adecvat pentru România? Reprofilarea determină de asemenea șomaj, mutații și scandal social.

Capitalul străin nu este prea darnic cu România, pen-trucă nu există încredere în conducerea dela București, din cauza lui Iliescu. România a pierdut deja un ajutor de 13-14 miliarde de dolari pregătiți

Guvernul din București este alergic: îl irită presa liberă!

Cum o cenzură fățișă i-ar șifona democrația, s'au dezgropat năvăluri ce le credeam inermantate în ziua de 25 Decembrie: Ziarul "România Liberă" protestează că la Cluj, din 13.600 de ziare (68 saci a 200 de exemplare) au ajuns numai 19 saci. Un raport din Botoșani cu data de 13 Iulie confirmă că în zilele de 3, 6, 7, 8 și 9 Iulie nu s'a primit nici un exemplar din "R.L."

"Errori" care se repetă și cu alte publicații independente.

Cu toate eforturile de a arunca prin șanțuri pachetele cu ziare, alergi persistă; iar dl. Iliescu, ca să nu mai strănute, a decis schimbarea hapurilor: Masaje corporale!

Pentru aplicarea masajelor s'a făcut apel la patriotismul minerilor și argumentele lor de convingere: băte, răngi, topoare, etc.

Iar ca masajele să fie aplicate cu eficiență și la locul potrivit, minerii au fost însoțiți de paramedicii securității.

Vechea lozincă: "Noi muncim, noi nu gândim" a fost fesenizată: "Vini, vidi, ciomăgeală!"

După vaccinarea cutanată aplicată peticionilor capitalei și trecerea prin etuvă a instituțiilor de cultură, sediile partidelor politice, case particulare, etc. (Despre care s'a scris și se va scrie, N.R.) ne oprim la scopul principal al teroristilor: Suprimarea cuvântului, elocvent demonstrat prin vizitele făcute ziarelor independente, inclusiv "România Liberă".

Acțiunea "Surorilor de caritate" a fost condusă de un doctor specialist în extragerea măselelor fără morfina: dl. Nicolae Cărmărașescu, fost locotenent major în securitatea lui Ceaușescu.

Dl. Dr. C. a fost amabil, a oferit o prescripție: Dacă dorii să rămâneți cu

CENZURA, SUB ALT NUME, E TOT CENZURĂ

ciolanele în funcție, nu mai tipăriti ziarul! (Notă: Dl. Dr. C., acuzat de omor, este arestat la 26 Decembrie, și eliberat a doua zi. N'a venit nici un mort ca să-l acuze!)

Iar tipografiile, de teamă ca să nu-și citească numele la rubrica "Regrete eterne", au dat o declarație (după reparația ziarului) că ei nu împărtășesc neadevărurile scrise în "România Liberă".

FSN a vrut să compromită nobila breaslă care a organizat primul sindicat liber din lume, ("The International Typographical Union") și unde prima lecție de neamsec este:

"Urmează manuscrisul chiar dacă te duci cu el pe fereastră."

Cum presa liberă, chiar cu tirajul redus, continuă să irite obrazul fotoliilor ministeriale, s'a găsit o altă soluție pașnică și cu viitor...

În țară ziarele sunt distribuite prin poștă, care primea un quantum de 8% acum redus la 3.7%, o reducere din venit, special calculată, ca să descurajeze numărul clienților-abonați la ziare.

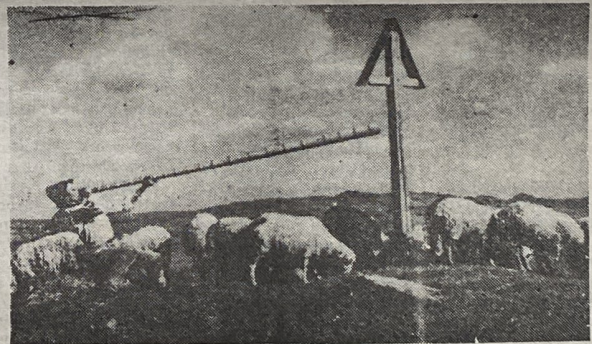
"Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor a făcut o anchetă prin Europa și a constatat că pe nicaieri poșta nu se ocupă cu difuzarea presei. Ca urmare, în curând poșta va renunța la acest obicei care o costă dublu față de cât câștigă."

La un quantum de 7.4% (dublu) poșta nu pierde și nu câștigă; dar la un quantum de 8% poșta ar avea unprofit de 0.6%.

Cine are interesul să suprimă răspândirea ziarelor independente?

Cine are interesul ca singura sursă de informație a țaranului să rămână doar Radio, și TV care-s monopolizate de guvern?

Stroe MOLDOVANU

de un consorțiu financiar occidental. Cauza: evenimentele din 13-15 Iunie organizate de Iliescu. Industriașii occidentali sunt acum foarte prudenți când este vorba de România. Pentru investiții ei cer garanții materiale, iar România nu oferă nici un fel de garanție. Guvernele occidentale și Comunitatea Europeană pun condiții categorice pentru ajutorarea României: democratizarea radicală a țării, adică respectarea totală a drepturilor omului și a desăfurării nestingherite a activității partidelor democratice. Acest lucru nu îl dorește Iliescu și securitatea preluată dela Ceaușescu.

Care va fi soarta construcțiilor ridicate dar nedeterminate de Ceaușescu? Rămân astfel, devin ruină, se continuă, sunt necesare miliarde. Care va fi asistența medicală acordată

populației, copiilor, bătrânilor, cum se vor îmbunătăți mijloacele de transport și comunicațiile, construcțiile de locuințe, aprovizionarea populației, învățământul, cercetarea științifică într-o țară în care se declară că "noi nu gândim", pensiile, salariile, asigurarea căldurii în locuințe pentru iarnă și atâtea altele? Resursele naturale, inclusiv, de țipeți sunt secătuite. Con-vertibilitatea leului? În mileniul următor și fără comuniști! Corupția se menține, exploatarea poporului de către nomenclatura ignorantă și hrăpărească de asemenea, iar birocrația este de neînvinș. Si ce se mai poate spune de incompetența care tronează peste tot?

Programul guvernului este un amestec de idei de economie de piață... reglementată și socialism. În

concordanță între înmăfuri, forță de muncă și bani. Există toate premisele ca circulația banilor și prețurile să scape de sub control. Avem certitudinea că programul economic al guvernului conduce într-o infundătură. Această certitudine sporește cu atât mai mult cu cât toate deciziile sunt luate de un singur partid politic, iar el este FSN fost PCR, care a făurit multe planuri "mărețe" din 1948 încoace, care au dus țara la ruină. Guvernul FSN nu face acum altceva decât să mestece ruina. Haosul este perfect! În Rusia-pereastroica, în România-catastroica!

Există totuși o salvare pentru România și chiar pentru programul de intenții economice al guvernului FSN? Da, și anume: Iliescu trebuie să plece!

George BĂLTEAN

PROMISIUNI ȘI REALITĂȚI

Urmore din pag. 1

putere de factotum. Este puterea care-i asigură lui Ion Iliescu baza lui de conducător al țării. Puterea potrivit căreia toate actele de guvernământ trebuie să prevaleze în favoarea magnaților din această solidaritate tovarășească, care în morții ca, atâtea zile câte mai au, să aibă un ultim cuvânt în politica țării totodată, rămânând cu interesele lor de grad privilegiat în solda poporului.

E adevărat că atunci când Petre Roman a prezentat Parlamentului pe noi miniștri - mai toți tehnocrați și de o vârstă medie cam de 40 de ani, a ținut ca la introducerea individuală a fiecăruia să specifice în chip accentuat că "nu a făcut parte din vechile structuri de partid și de Stat". E ușor de înțeles că o asemenea specificare accentuată a fost făcută în vederea ridicării regimului la o imagine de credibilitate dintr-o situație în care stă foarte prost cu aceasta. Dar, după cum se vede, Dl. Roman a scăpat din vedere un lucru: cu cât cineva folosește mai demonstrativ accentul, cu atât el devine mai suspect în credibilitate.

Cât de nepartinic este un ministru are de fapt puțină importanță într-un regim ca cel din România de azi în care cei care decid sunt tot cei care au făcut parte din vechile structuri de partid și de Stat.

În puterea ex-nomenclaturistilor din solidaritatea tovarășească sunt și promisiunile puse în tezele de guvernare ale Premierului Roman. Teze care, trecute printr-o analiză a cuvintelor în care au fost expuse, arată, pe plan mare, trei lucruri:

1. Premierul Roman spune personal că succesul pachetului de legislație menit să creeze condițiile de trecere spre economia de piață depinde de un dacă (dacă va găsi sprijinul necesar - zicem noi la solidaritatea tovarășească) și că, în final, ea va fi soluționată de următorul Parlament, care va fi ales în doi ani.

2. Tezele economice ale Premierului Roman, care vorbesc de piață liberă, sunt, într-un chip foarte evident, trecute printr-un ciur socialist. Ciurul este controlul. Iar ce iese din el, este piață liberă socialistă. E supra dovedit că socialismul în economie înseamnă faliment.

3. Acest al treilea lucru are un aspect hilar. Premierul Roman promite, în tezele sale, că "democrația economică" (preconizată) va fi un factor de susținere a "democrației politice", de care România chipurile: are acum parte. Dacă tezele "democrației economice" ale premierului Roman sunt tot atât de veritabile ca și "democrația politică" a Președintelui Iliescu, atunci vai și vai de capul României.

Pe lângă cele trei lucruri de mai sus, mai este de legat de tezele Premierului Roman încă o nedumerire. Este vorba de faptul că țara, în timpul de acum, suferă, în chip arzător, de o lipsă de linște. Mai înainte de orice, ea se vrea eliberată de germenii de tensiune socială și politică, care își au obârșia în puterea exercitată de solidaritatea tovarășească. Premierul Roman n'a avut în tezele sale absolut nici un cuvânt cu privire la o asemenea capitală problemă. O astfel de nesocotire a poporului e strigătoare la cer!

Dar această problemă mai este strigătoare și la lumea occidentală, dela care regimul Iliescu-Roman așteaptă ajutoare salvatoare. Ajutoare care nu vor să vină atât timp cât acest regim se conduce după principiu: "cine nu este cu mine este contra mea", folosind minciuna și violența ca metode de guvernare.

E cazul să ne dăm seama că tezele Roman par a fi mai mult o legislație a obstacolelor decât o clară deschidere de drum spre privatizare.

Eugen BÂRSAN

ESEUL POLITIC

MILA

—Constantin MACRI—

Este sigur surprinzător și pare total neadecvat de a vorbi în cadrul unui eseu politic de un sentiment uman, de o emoție, uneori aproape irezistibilă, pe care o încearcă orice conștiință, orice psihic uman, în fața unei situații care violentează grav harurile și darurile vieții. Evident, aceasta, diferențiat la infinit aproape dela an la an, dela o epocă istorică la alta.

În prezent, după atâtea dezastru umane (războaiele politice (totalitarismele), ecologice etc., de dimensiuni necunoscute în trecut istoric al omenirii, sentimentul de milă față de condiția umană s'a răspândit și s'a intensificat. Privilegiile holocausturilor, a Hiroșimei, a Cernobilului ne umple sufletul de milă față de biata ființă omenească. Poate fi milă, sentiment cogenetic, irepresibil naturii umane, definită, conceptualizată pentru a o putea instrumenta în cadrul științelor sociale?

Noi socotim că da, situându-ne într-o viziune politică, aplicabilă în cadrul societății umane ca pârghie esențială între conducători și conduși. Am vrea să ne definim cadrul istoric exact luând ca reper pe Lenin, pe Stalin, pe Hitler, pe Khomeini etc. Aceștia sunt cei mai mari neoaameni pe care i-a dat istoria contemporană. Aceștia n-au cunoscut mila dar au implantat-o prin contra-efect, victimelor și urmașilor lor.

Are ceva de-a face mila cu democrația, cu capitalismul, cu socialismul, cu liberalismul etc.? În viziunea noastră le străbate (sau ar trebui) pe toate.

Un guvernământ compus din oameni fără milă (fără sentimentul-reflex al compasiunii celui alt) este un guvernământ de monștri. Mai mari sau mai mici.

Privită și aplicată în câmpul relațiilor politice, mila este viziunea totalizatoare și spontană a precarității ontologice a omului. De aici un respect infinit față de orice viață umană, față de orice experiență umană, și mai ales față de orice eșec al unui proiect uman.

Revoluția tehnico-științifică și cuceririle ei progresive trebuie să solidarizeze și mai mult specia umană. Cum această solidarizare este grav blocată de diferențele de rasă, clasă, cultură, tradiții, singurul numitor comun, singurul punct de sprijin rămâne mila filosofică convertită în toleranță și cooperare politică și de ce nu? economică.

Când privim ravagiile secetei din Sachel sau ale cutremurului din Iran este ceva care să stea impenetrabil și să nu se strângă inima de amărăciune și revoltă împotriva neputinței de a le veni în ajutor?

Pe ce bază se poate mari solidaritatea și comprehensiunea umană? Aceasta-i întrebarea!

Teoretizând drepturile omului este o soluție pur intelectuală.

Inițiind organisme de înțajutorare, nu acopere marea nevoilor umane, și ne pândeste pericolul atât de specific antiuman al birocratismului, singura milă-compasiune metafizică, mila-speranță în frumusețea finală a ordinii cosmice, mila-dragoste care ne înobilează caracterul individual, mila-înțelegere a poziției și situației celui alt, mila-efort de perfecționare a naturii morale a omului, adică a descoperirii și intensificării conștiinței răspunderii acute a fiecăruia din noi pentru ce facem, ce vorbim, ce scriem cu repercutare directă asupra destinului semenilor noștri. Mila trebuie să însemne sfârșitul ipocriei proprii și lacrima pentru suferința celui alt. Suferința aceasta este dela natură, dar rațiunea moralizată a omului o poate reduce până la consolare.

Aici începe aspectul politic al milei.

A răspândi și consolida o rațiune morala, general valabilă, general umană, în cadrul societății din care faci parte sau pe care o conduci sau pe care o educi, într'un fel oarecare este sarcina momentului istoric pe care îl străbatem, moment pândit de atâtea grave pericole.

Experiența hitleristă a epuizat noțiunea de conflict de rasă, experiența comunistă a epuizat noțiunea de conflict de clasă, experiența germană și japoneză au realizat noțiunea de "muncă" și devotament "social", prăbușirea dictaturilor din Răsăritul european a demonstrat barbarizarea prin absența ghidului moral, în fond a sentimentului de milă, iar jertfele date de înținerul român pentru a scăpa de bestialii tirani ne-a umplut sufletul de milă dar și de hotărîre de a lupta până la capăt pentru înlăturarea tuturor celor care în trecut au fost fără milă. Fără milă față de poporul care stătea la coadă, în frig, în întuneric, în timp ce ei aveau, atunci ca și acum, de toate.

Mila politică nu înseamnă deloc resemnare. Mila politică are sufletul lui Hristos care a pus mâna pe bici pentru a înlătura pe zarafi din templu, suflet care a plâns în Grădina Ghetsimani sau pe zidurile Ierusalimului. Mila politică este eminamente christică. Înseamnă primordială transparență.

Este operantă mila în lupta de clasă? Dacă această luptă se dă între caractere creștine, da. Atât patronul cât și muncitorul pot invoca drepturi specifice și intransgresabile. Patronul (managerul) vrea productivitate, calitate și competitivitate, muncitorul vrea siguranță și demnitate, accesul la libertate și cultură, acces asigurat printr'un standard de viață oferit drept echivalent just al muncii prestate, al beneficiilor ce firma

realizează. Există o exploatare a muncii în capitalism, în proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, în piața liberă a muncii și a schimbului de produse de servicii?

Dacă cei doi factori (managerul și muncitorul), sunt bine organizați după principiul fundamental al milei, primul în uniuni patronale, al doilea în sindicate muncitorești, ambii ghidați de mila și transparență creștină, adică, dând fiecăruia ce se cuvine din punctul de vedere al eficienței economice, aceasta în primul rând, și din punct de vedere al echității umane, această exploatare practic nu trebuie să existe.

Am definit mila ca instrument politic, conștiința tragicului existențial care învalidează deopotrivă pe sărac și pe bogat, pe negru ca și pe alb. O conștiință activă, permanent prezentă, permanent teoretizată adecvat în câmpul relațiilor sociale.

Bătănețea și moartea stau permanent ca o umbră în dreptul fiecărui om. Nimeni nu le poate înlătura, dar toți pot contribui ca viața de aici, de pe acest pământ, să devină din zi în zi mai frumoasă, din zi în zi mai sigură și mai confortabilă, pentru fiecare om, după specificul lui și exigenței proprii.

Se poate acționa în acest sens și de pe poziții ateiste? Nu. Experiența comunistă a dovedit-o. Înlăturându-l pe Dumnezeu sau omorându-l în simbolurile sale gândite de om, fiara cavernelor primordiale s'a dezlănțuit într'o ură antiumană necunoscută, până acum, în istoria omenirii.

Sentimentul religios, fiorul metafizic, în orizont creștin a înfrumusețat viața și peisagiul. Absența lor le-a degradat alarmant. Ecologiștii sunt, poate fără voia lor, apărătorii unui patrimoniu în care palpita, la o gândire mai analitică, duhul lui Dumnezeu.

Mila în politică înseamnă un continuu dialog cu acest duh. Din dragoste fierbinte pentru om. Cine nu simte această dragoste nu are dreptul să competiționeze în arena politică a cetății.

Setea de putere, vanitatea, abuzul de poziția pe care o ai, incompetența în rezolvarea unor probleme care te depășesc, impermeabilitatea la critică, sunt profund anticreștine, violentează mila umană, liantul de bază al oricărei societăți.

A se observa cum atributele de mai sus s'au încarnat perfect în activiștii comunisti, cum aceste atribute îi făceau total incompatibili cu spiritul bisericii creștine, de aceea au vrut distrugerea acesteia. Biserica prin mila și dragoste pe care o propovădușea a barbat permanent tentațiile diabolice ale setei de putere politică.

Dar de ce mila și nu mila și dragostea? Pentru că mila îți dă dreptul să acționezi

în viața socială practicând permanent acea comprehensiune de filosofie globală antropologică. Dacă dragostea are un sens necondiționat, mila are un sens operațional care salvează totdeauna, finalmente, demnitatea umană, în parametrii ontologici de nedăpăsit. Mila este a vieții concrete cotidiene, dragostea este a idealului. Mila este reflex spontan la inumanitate, reflex ce dă o replică impusă de condiția umană (care este totdeauna socială și istorică), dragostea este comandament divin cu o imensă încărcătură hieratică care presupune o doză de resemnare și abandon.

În politică mila nu este nici resemnare, nici abandon. Ea poate, în unele cazuri, fi bisturiu care incizează un flegmon cu inima strânsă de durere că provoci deliberat și pedagogic durere pentru a salva omul. Mila solidarizează om cu om pentru a se salva împreună de minciună și impostură. Conștiința atacului la sinceritatea inter-umană provoacă disponibilitatea la jertfă, disponibilitate care are drept condiție indispensabilă, autenticitatea.

Din impostură nu se nasc eroi. Nici din uzurpare. Eroul este generat în bună parte din conștiința mizerabilității la care ajunge, în anumite momente istorice, viața umană. Din milă pentru această decadere și dorința de a o înlătura, apare capacitatea de a se dăruie pe sine, drept preț, pentru salvarea omului, a demnității și adevărului său. Numai cine a trăit cu adevărat umilința nemeritată poate cunoaște cu adevărat mila ca fenomen social. Mila ca fenomen social este cheia care deslege toate falsele și mediocrele tensiuni în raport cu comandamentele primordiale ale omului; familia, nația și mântuirea sa în veac.

Matricele acestora, congenerice și concentrice, îi dau omului disponibilități spontane de milă prin raportare la propria sa familie, la propria sa națiune.

Sentimentele materne, paterne, fraterne și naționale sunt de neșters și irepresibile, convertite politic ele dau mila în relațiile interetnice.

Cu toate aparențele contrarii, într'un război nu oamenii se împușcă între ei ci niște roboți înfricoșăți de

disciplină și răspundere juridică (penală) ca și de un reflex de autoapărare. Dacă ne răspundem sincer, în orice război, moartea inamicului din față ne produce milă.

În conflictele interetnice mila ca sentiment social primordial, se valorifică mai greu din cauza nivelului diferit al culturii și al matricei stilistice diferențiale, adică o viziune diferită a valorilor și a ierarhiei lor.

Singur creștinismul unifică în milă și dragoste nediscriminatorie de om (vezi pilda bunului samaritan).

De pe această bază emoțională și conceptuală, adică trăirea unității tragice de destin se poate acționa în vederea unificării politice, economice și culturale a lumii. Nu e vorba nici de internaționalism, nici de cosmopolitism, ci pur și simplu de umanism.

Omul privit în perspectiva eternității sale. Chiar dacă nu o are sau nu o poate dobândi, o gândește, o dorește. Să ne iubim unii pe alții și Pace Vouă; iată coordonatele social politice, reale, operaționale care disprețuiesc orice impostură.

INTELECTUALITATEA

Urmare din pag. 1

În paralel ca ciupercile otrăvite s'a înmulțit numărul activiștilor, unși cu diplome ale "academiilor" de partid și care în mod fraudulos au fost "asimilați" intelectualității. Această fraudă a semănat o profundă neîncredere în toți cei care erau cu "școală" căci poporul a văzut în ei pe activiștii-birocrați care era cauza răului în țară.

"Separarea" dintre intelectuali și popor și actuala criză de încredere în intelectualitate sunt deci rezultatul unei acțiuni îndelungate și deliberate a comuniștilor.

Ar fi însă greșit să credem că bestiile comuniste au reușit în acest domeniu un succes total. Nu l-au reușit pentru că în ciuda tuturor condițiilor obiectiv existente în România s'au format valori autentice. Cu prețul unor imense sacrificii și jertfe morale personale au fost profesori care au creat în toate domeniile valori autentice care sunt acum în România. Totul este ca procesul de separare a valorii de nonvaloare să se facă mai repede și la tot Românul de bine să fi fie limpede că este o deosebire dela cer la pământ între intelectualul autentic și tembelul birocrat-activist.

În momentul de față cei ce se opun

acestei acțiuni sunt cei alcătuiți în Frontul de Salvare Națională condus de Ion Iliescu-Bătă, Petre Roman et comp. Ei sunt cei care cu disperare caută să manevreze în ape tulburi și să perpetueze neîncrederea în intelectuali. Dar această situație este nefirească și deci nu va putea fi perpetuată căci nefirescul nu are existență în sine.

Situația se poate remedia în primul rând făcând clară deosebirea dintre intelectualul autentic și odiosul activist-birocrat, produs parazitărilor dar sigur autentic al sistemului comunist.

În paralel intelectualii trebuie să reia legătura cu satele lor de obârșie.

Satele, nuclee de bază ale neamului nostru, se vor refăce repede și garanție stă istorica realitate că țărânul român nu poate fi nici distrus și nici schimbat decât prin exterminare fizică. Satele vor fi primele care vor recunoaște importanța intelectualității și deosebirea de categorie dintre intelectual și criminalul activist-birocrat.

Atunci când acest proces se va realiza atunci grupul condus de Ion Iliescu-Bătă va intra la lada de gunoi a istoriei unde îi este locul.

Alex. NEMOIANU

Buciumași din Paltin

GRUPĂRI ȘI REGRUPĂRI DE FORȚE

— Mihaela MOISIN —

Nu mai naivii au crezut și poate mai cred că agenții securității din afara României, sub orice formă ar fi ei - lucrători ai ambasadelor și consulatelor, prietenii acestora, simplii instigatori, informatori și mai ales dezinformatori, trimiși speciali în interes de serviciu, "schimb de experiență" (de care?), bursieri guvernamentali, etc. - au dispărut după Revoluția din Decembrie 1989.

Cu vocile microase, în declarațiile făcute presei și televiziunii occidentale în lunile Ianuarie-Februarie, ambasadori și consuli români în Occident și-au negat atașamentul față de comunism; mai mult, au încercat să convingă lumea occidentală - străini și Români - cu ochii înlăcrimați, că ani de-a rândul ei s'au "chinat" prin ambasadă (consulate), aranjând, înlesnind afaceri sau vizite de lucru pentru perechea căzută în dizgrație, urâtă de fapt de ei. Ba, chiar a fost o înghesuială de ambasadori, care mai de care să declare că ei a fost primul care s'a dissociat de comunism și de tot ce a fost legat de el, chiar din primele zile ale Revoluției.

Aceasta s'a întâmplat cu

cei mai mari în grad. Cei mai miți, în schimb, timp de o lună - două și-au ascuns capul în nisip ca struțul, în așteptarea trecerii furtunii.

Doar ei au fost siguri că furtuna va trece și zile senine vor apare la orizont. Și tot ridicându-și capul câte un pic, pentru a vedea ce se mai întâmplă în jur, au aflat că de fapt - cel puțin în ce-i privește - a fost doar o furtună într'un pahar cu apă. Unii dintre ei au fost chemați "acasă" pentru nou instructaj potrivit noilor condiții, alora li s'au comunicat prin vechile metode, cunoscute de ei; una peste alta, încet, încet, a început intrarea în normal.

Si uite așa, acești struți și-au ridicat capul, apoi vocea, scuturându-se de nisip, aranjându-și nodul la cravată, ca unul ce a ieșit dela înghesuială, și-au reluat activitatea, și a când nimic nu s'ar fi întâmplat.

Dar de fapt ce s'a întâmplat? Afară de miile de copii răpuși de focul armelor, ne înțelegând de ce s'a tras în el, afară de niște pasapoarte neînsoțite însă și de valuta necesară pentru o călătorie și de promisiunile feseniste amestecate printre trandafiri și spini, nu s'a întâmplat

nimic. Aici, nu s'a schimbat mare lucru după Revoluție.

Înainte de Revoluție era un haos, acum este alt haos. Atunci haosul era acoperit de securitatea lui Ceaușescu, credincioasă acestuia, care ținea la respect toată populația; acum, securitatea fostă a lui Ceaușescu, moștenită de Iliescu, mai mult interesată în a-și păstra pâinea decât din loialitate pentru moștenitorul testamentar, mi poate acoperi acest haos prin forțe proprii, ci apelând la muncitori sau mineri.

Alegerile din vremea lui Ceaușescu erau câștigate de comunisti cu 99,9%, azi sunt câștigate de comunistii lui Iliescu cu 85,5%.

Înainte de Revoluție, economia era undezăstru, acum merge cu pași mari spre un dezastru și mai mare.

Securitatea asculta convorbile cu străinătățile intercepta toate scrisorile, acum acest lucru se întâmplă numai selectiv.

Dai un telefon în România, știi sigur că cei pe care îi cauți sunt acasă, auzi telefonul sunând, dar nimeni nu răspunde.

Si totuși, este o deosebire între 1989 și 1990, și

aceasta constă într'un singur lucru de o importanță deosebită: concentrarea de putere în jurul celor două elemente importante azi: securitatea și exilul.

Înainte de Revoluție, securitatea avea o mână lungă, ce trecea peste mări și oceane, în timp ce exilul nu putea să pătrundă prea mult în țară; acum exilul are o mână și mai lungă decât a securității, care trece și ea peste mări și oceane, pe care o întinde tinerilor și celor mai bătrâni. Desigur încercările fraților de acasă de a atinge această mână sunt timide și uneori înspăimântate, căci și în România, ca și în afara ei, securitatea s'a regrupat, și acționează din plin.

Din marea haos, atât din afară, cât și din țară, pe care de coincidențe de gândire, de ideologie, de interese, încep să se aleagă și să se lege elementele asemănătoare, creind o forță ce se întinde și cuprinde tot mai multe mase. Cei ce au stat în întuneric - la propriu și la figurat - ani și ani de zile, se unesc cu cei azvârliti de guvernul comunist din țară, peste granițe.

Tinerii dela Universitate, "golani" făuritori ai zonei necomuniste în România, iz-

goniți de așa zișii mineri, își regrupează forțele pentru runda următoare. Ei reprezintă noua forță ce îngrozește actualul guvern fesenisto-comunist.

La Cluj, Doina Cornea crează un forum, al cărei glas se va auzi clar în toată țara. Societatea Timișoara adună Banatul, așa numitul Vest al României.

De regulă, de ce ți-e frică, nu scapi. Iar lui Iliescu îi e frică de o unire a exilului cu elementele de aceeași gândire, ideologie din România.

Pe de altă parte, se observă o tot mai mare coincidență de interese și de gândire a unor grupuri și persoane din afara țării cu cele ale guvernului fesenisto-comunist, sau cu ale securității, chiar în terminologia lor comună folosită la adresa luptătorilor anti-comunisti, atât din țară cât și din afara ei; aceștia îi consideră legionari, fasciști pe toți oamenii de bine, ei înșiși neștiind să dea o definiție nici unuia dintre cei doi termeni, sau să îi poată deosebi. Din aceasta însă se găsește un numitor comun pentru securitate-guvernul fesenisto-comunist din România, pe de o parte

și pentru unele grupări din afara țării, pe de altă parte. Această coincidență de calificări, și acțiuni împotriva așa numitelor "fasciști" ar trebui să dea de gândit oricărui minț neîntunecat.

Desigur nu este de ignorat această grupare de forțe, atât din țară cât și din afara ei; și aceasta are loc tot după interese, însă de cu totul altă natură.

Această regrupare de forțe în poli opuși nu trebuie nicicum interpretată ca ruptură în cadrul opoziției (în țară) sau a exilului (în afara țării), ci pur și simplu ca o filtrare a unei mari mase de oameni și alegerea ei în două largi grupări. Este dimpotrivă o unire sub cu totul alte imperative, de această dată, îndreptate spre o luptă adevărată a binelui contra răului.

Ca să ne facem înțelegși și de Voican, figură ștersă în timpul facultății, de altfel, vulcanul România a erupt, lava s'a împrăștiat în toată țara, a depus un prim strat; dar vulcanul este încă activ și nu se va liniști până când nu va arunca tot focul din el. Abia atunci va avea loc perioada de liniște, de sedimentare, va începe adevărata reconstrucție a țării.

MARIAN MUNTEANU

Urmare din pag. 1
suferinței, este să spună lumii cât mai mult, totul, despre cât de îngrozitor trăiesc acolo deținuți. Desigur sunt și oameni inovatori, alții poate nevinovați, unii care ispășesc pedepse nejustificate de mari, oameni care stau de mult în închisoare. Condițiile lor de viață sunt dehumanizate. Repet, în ceea ce mă privește, nu pot să acuz politica. Nu am fost bătut, lovit, nu s'au făcut presiuni asupra mea, dar să înțelegem că regimul penitenciar este un regim vechi, extrem de rigid, elaborat, știm cu toții, de către cine și în ce condiții. Oricum acestea sunt indecente pentru ființa umană și de multe ori inacceptabile. Nu am pretenții de creare a unor elemente de confort încă de neînteles pentru noi, (televizor și altele), dar măcar să lase familiile deținuților să-i ajute pe cei dinăuntru. Aceste condiții nu se referă la elemente de investiție materială ale guvernului, ci la crearea unui mediu din care deținuții să nu iasă înrăiți, înverșunați împotriva societății, disperați".

"Unde ai stat în tot acest răstimp? Numai la păț? Ai avut voie să circuli?"

"În ultimul timp mi s'a dat voie să ies într'o curățică pentru plimbări o jumătate de oră, o oră pe zi".

"Ai stat și într'o celulă?"

"Nu. Numai în camera Spitalului penitenciarului, dar să fie limpede, ea este cea a unei închisori, are toate atribuțiile unei camere de detenție, în

încăperea existau șapte paturi. În prima săptămână am stat absolut singur. Ceea ce trebuie să știți, este faptul că nu pot uita zăbrelele. El sunt peste tot".

"Am înțeles, regulamentul este rigid, mediul este cel de penitenciar, dar condițiile sunt și ele îndeplinite de oameni. Cum s'au comportat cu Dumneata? Incluz în întrebare și personalul medical".

"Nu am ce să le reproșez. Am înțeles că au făcut ce au putut pentru a mă ajuta dar nu prea au cum...Ce puteau să facă? Dau un singur exemplu... Aici la Jilava, nu are nimeni pretenția să fie ca la Elias... De exemplu: nu curge apa. Este o chiuvetă amară acolo. Nu e cazul să punem problema apei calde, dar apa, aceea care curge, este murdară, nenorocită... când curge. Grup sanitar? Este o toaletă tip turcesc din care ies gobolani pe care ai posibilitatea să-i urmărești circulând. Oricum, sunt cele mai libere ființe din toată puscăria aceea".

"Cum ai primit vestea eliberării? La ce oră? Ce făceați?"

"Eram în celulă cu deținuții și discutam, firește, câți ani vom mai sta noi la puscărie. Era în jurul orei 18-18.30. A venit Domnul Procuror

militar Mihai să-mi spună că în cursul serii am să fiu pus în libertate. Pe la ora 21 a sosit Domnul procuror general adjunct, Colonelul Florescu și Domnul Ministru Ursu, comunicându-mi decizia semnată de Domnul procuror general Gheorghe Robu. Pe la ora 22 am sosit

acasă".

"Mai sunt deținuți la Jilava din urma evenimentelor din 13-15 Iunie?"

"Am auzit că mai sunt. Nu știu câți".

"Ce părere ai despre solidaritatea cu care ai fost înconjurat de atât de mulți oameni? Primeai presa?"

"Inițial nu. În ultimele zece zile, de când începuseră să primesc vizite, am primit și ziare. În primul rând presa independentă: România Liberă, Expres, Zig-Zag, dar nu vreau să fac o enumerare ca să nu uit pe cineva. Acestea mi-au fost aduse de familie și ceilalți. Dacă-ți faci abonament există posibilitatea de a primi presa acolo, dar durează".

"Eliberarea Dumitale o consideri un dar, sau este o chestiune de decență a organelor judiciare?"

"Judecând lucrurile în cazul meu mi se pare un lucru corect, deși trebuia să se ajungă la acest rezultat - eliberarea - poate mai de mult, zic eu. Am fost acuzat de niște lucruri atât de străine de firea mea și de tot ce am făcut până acum. În nici un caz nu m'am apucat să spun: "Dați foc poliției". E ridicol.

"Marian Munteanu, te rog să rememorezi câteva secvențe din filmul captivității Dumitale de către mineri".

"În dimineața zilei de 14 eram la Clubul Universității, la subsol. Se aflau cu mine vreo 15-20 de colegi, studenți. Pe la ora 5-6 dimineața s'au auzit strigăte: "Vin mineri!". Am spus ceva în genul "Stați liniștiți". Oricum ceea ce urmează reprezintă de fapt secunde. M'am gândit: "Ce se poate întâmpla?

Ce să facem? Bun. Vin mineri!" și am zis "hai să stăm în genunchi". M'am gândit că poate totul s'a terminat. Mi-am făcut cruce, aveam un prezentiment, am început rugăciunea. Minerii au spart ușa, au năvălit în grup cu bâte în mâini, lanțuri, bastoane, răngi. Stiu că la un moment dat am încercat să le spun ceva în genul "Stați un pic." N'am mai apucat. Au început să ne lovească. Era limpede că suntem pierduți. Dădeau cu ferocitate, ură, în toți cei de acolo, mulți chiar nevinovați și din punctul lor de vedere. În unii care nu participaseră la demonstrația din Piața Universității. Primele bâte le-am luat foarte repede. M'au lovit în cap. Au început să dea pe rând, urlând, strigând, injurând. Sânge. Mi-am pierdut cunoștința. Un singur lucru bun mi aduc aminte. O imagine. Un om cu cască albă, peste patruzeci de ani, îmbrăcat tot miner. A spus ceva în genul "ăsta-i al meu" și m'a legat de mâini. A încercat să mă ia de o parte. Le spunea "numai dați în el, îl omorîți". Sunt sigur că a vrut să mă protejeze. La fel a mai fost un alt tânăr. M'au aruncat undeva afară, am simțit niște trupuri lângă mine, după aceea nimic... Încă un amănunt. Am și acum în nări mirosul lor. Tot ce s'a întâmplat până la aruncarea mea în dubă au fost secvențe între via și realitate. Am lăsat de mai multe ori."

"Lai recunoaște? Ca imagine numai, nu pentru vreo reconstituire polițienească."

"Nu, dar nici nu mă interesează. Nefericiții care

au făcut lucrul ăsta sunt convinși că vor înțelege într'o bună zi și se vor autopedepsi moral. E suficient."

"Ești convins că au fost mineri?"

"Cred că o mare parte din ei au fost mineri. Din păcate așa este, sâracii."

"Ce dorești de acum încolo tinerilor. Românii în general, și lumii?"

"Le doresc multă liniște. Dar o liniște pozitivă și nu inertă. Dincolo de ambiții, orgolii, care sunt atât de păgubitoare, trebuie să se ajungă la o concurență, la dialog. Acesta este de fapt și specificul sufletului românesc: toleranță și iubire. Este și esența culturii noastre".

"Ce trebuie să facă puterea în continuare?"

"Puterea? Da. Nu trebuie să faci politică ca să înțelegi că, de tot ce se întâmplă într'un stat, singura care răspunde este puterea. Si sincer am avut impresia că lipsa dialogului cu Piața Universității a însemnat de fapt teamă, frică. Dar de ce să-i fie frică unui Președinte ales și unui guvern legal? Este vorba cred și despre orgoliu. Greșeala cea mai mare au reprezentat-o campania din presă, incităriile fără justificare, falsele afirmații, așa cum a fost cea despre legionari. A fost o campanie bine orchestrată. Ce-au făcut unele ziare, dincolo de calomnie și insultă, reprezintă instigare la violență. Iar TV-ul a păcătuit prin trunchierea adevărului, realităților, în esența lor."

"Ce trebuie să facă de acum înainte tinerii, Liga?"

"Ei trebuie să devină cu

timpu, printr'o și mai bună organizare, o coloană vertebrală a noii democrații din societatea civilă românească."

"Marian Munteanu, ți-e frică?"

"Am simțit că nu sunt singur nici o clipă. Am simțit foarte multă iubire. Nu am nici un motiv să-mi fie frică. Sigur că pot fi oricând ucis. Si mâine, dar eu cred că-i prea târziu. Să adăugăm și solidaritatea europeană extraordinară."

"Ce rol trebuie să aibă instituția prezidențială?"

"Un rol extrem de important. Seful unui stat, în cazul nostru Președintele unei Republici, cu prerogativele pe care le are și cu datoria implicită, trebuie să fie într'adevăr un mediator. El să acționeze în perimetrul divergențelor, al opiniilor, al conflictelor chiar și trebuie să construiască legături. Eu le văd ca legături de suflet. Pentru mine principiul etic este fundamental. Este vorba despre iubire și respect al omului. Eu așa văd un președinte. Neinfluențat de doctrine. În fond este vorba de un popor, o țară întreagă, de indivizi și milioane de indivizi laolaltă. Trebuie să ții cont în fiecare moment că acești oameni sunt deosebiți fiecare cu gândurile și viața lui. Iar tu care ai fost investit cu asemenea putere trebuie să unești toate polaritățile, care sunt forțele politice, pentru un efort convergent. Si Domnul Iliescu ar putea să facă acest lucru. Cu flexibilitate, cu înțelegere, și - tot revin la acest cuvânt - pentru că alul nu știi mai bun - cu iubire."

Eugen DICHISEANU
(România Liberă)

S'A PIERDUT UN PARTID

— Adrian GRIGOROPOL —

"Plebeii partidului în lume" (Party poopers of the world) este articolul din Philadelphia Inquirer Magazine semnat de Judy Bachrach la 15 Iulie 1990, prefăcut de editorul revistei Fred Man cu o serie de reflexii "pentru o schimbare" acum când implauzibilul a devenit o realitate. Astfel din 1970, oamenii au pus piciorul pe lună, președinți de state au demisionat din cauza comportamentului delictuos, pacienți au fost salvați implantându-se inimă, dar mai erau lucruri de viață care păreau că nu se vor mai schimba niciodată, spre exemplu că albi din Africa de Sud nu vor renunța niciodată la apartheid, că pentru totdeauna comunistii și capitaliștii cu armele lor nucleare vor împărți lumea cu practici economice și ideologice, doi giganti care pentru totdeauna vor pompa armamentul și se vor suprapune 24 de ore din 24 ca niște vuluri. Dar una din surprizele ce i-a fost să vadă a avut loc la Bonn, capitala Republicii Vest Germane, cea mai puternică țară din Europa, cu niște clădiri oficiale cantonate asemenea celor de pe roate. Cu rațiune, spuneau politicienii: totul este "temporar". O idee mai ticnită nici n'ar fi putut fi emisă și iată că în curând clădirile rulată vor purta

guvernul la Berlin. Deci, orice este posibil!

Autoarea își ilustrează articolul cu un Lenin cu steagul roșu garnisit cu seceră și ciocanul făcând pe umăr, pășind marșial pe un drum cu băltoace, cu capul întors și ochii holbați de mirare după o coloană de muncitori de ambele sexe mărșăluind în direcție contrară cu unelte de muncă și boccelute de alimente și ei, cu capul întors spre el, privind cu frică și mirare înăpoi. Această ilustrație mi-a amintit de ziua de 5 Martie 1990 când la București, după un chin de trei zile de eforturi, în sfârșit făloasa statuie a lui Lenin, de 12 tone de bronz, a fost dată jos de pe postament agățată de cablul unei macarale, cu o zi înainte de 6 Martie, zi în care în România a fost instaurat sub protecția baionetelor armatei roșii, primul guvern comunist. Da. Totul este posibil! Atâtea implauzibile devin posibile zilnic. Mi s'a proiectat în minte cum ne este nouă dat să trăim o epocă de erezie și anti-erezie.

Autoarea îl citează pe Fidel Castro perorând unei mulțimi de tineri în Martie: "Noi preferăm moartea sclaviei. Preferăm moartea decât să ne predăm!" iar mie îmi vine în minte "Prima zonă liberă de neocomunism" și mulțimea

de tineri strigând: "Mai bine mort decât comunist. Comunism înseamnă sclavie!"

După ce articolul înșiră situația tuturor partidelor comuniste din Vest, trece la cele din Estul Europei. Într'un an Polonia, din două milioane de membri a ajuns la "0", iar România, din 3.800.000 tot la "0". Fără a fi o surpriză, singura țară în care partidul a crescut este China. În Albania regimul s'a decis să adopte acordurile dela Helsinki. Pe total în Vestul Europei au scăzut cu 4% iar în Anglia la alegerile din 1984 s'au obținut 36.000 de voturi.

Despre România sunt numai două paragrafe mici cu titlul: "România în ruină" și că potrivit cercetătorului Marvin Jackson citat de Radio Europa Liberă, decedatului partid i s'au luat 21 de palate, 22 de cabane de vânătoare, 55 ha., ferme și 48 de întreprinderi cu 48.000 de salariați, de parcă partidul comunist ar fi fost o ramură a vestitei agenții imobiliare americane Century 21 (Secolul 21) și asta când problema imobiliară a fost una din cele mai rele plăgi în țările est-europene. Într'adevăr o avere uriașă, chiar dacă ar fi s'o comparăm cu a PCUS-ului, care are 20.000.000 de membri, nu se știe câți vor rămâne până la urmă după cum se desfășoară lucrurile

și acolo și probabil că proporțiile șiale acesteia se vor afla deocare minerii din Dombas, minerii adevărați, au cerut la recenta grevă de avertisment printre altele și naționalizarea patrimoniului partidului comunist. La noi, patrimoniul evaluat, nu se știe de cine și cât de exact, la 17 miliarde. Suspiciune pe toată linia și nu fără teme. Nu este greu de ghicit.

Sunt suficiente motive să fie scuzați Judy Bachrach că s'a oprit la enumerarea averii imobiliare și că nu știe nimic despre depozite de valută prin Elveția peste care s'a așezat lespedea odată cu aceea de pe mormintele tiranilor. Dar pen-trucă nu suntem "materialiști" mai bine să facem săpături în jurul cotei "0" la care se afirma clar că a ajuns partidul comunist român. Nu pot fi luate lucrurile așa rituos. Doar n'am avut o glaciatiune să fi pierit ca mamuții, nici vreo secetă pustitoare să fi pierit ca dinosaurii sau pitecan-tropii. Este un mister și în orice mister se ascunde ceva. O bancă cu un capital de 17 miliarde să bancruzeze așa instantaneu la zero? N'a fost dizolvată cum promisesse în prima zi dl. Iliescu împreună cu salvatorii națiunii, nu s'a autodizolvat fiindcă operația trebuia s'o facă congresul și nu s'a mai ținut vreun congres. Nici n'a fost trecut în ilegalitate, intermișat tot pe 15-20 de ani cum a procedat el cu opoziția în 1946, pentru că acum nici nu s'ar mai putea, fiindcă rezoluția Adunării Generale ONU nr. 260 A (III) din 1948 s'a dat după declanșarea represiunii contra democrației, și chiar

dacă le-a fost reamintită prin rezoluțiile 40/142 din 13 Decembrie 1985, 41/86, 42/87 și 43/1988 referitoare la prevenirea și represiunea crimei de genocid, așa că după Revoluție nu se putea proceda ca mai înainte și de altfel și partidele democratice de opoziție n'ar fi fost de acord, ele dimpotrivă fiind de părere să se înscrie ca partid legal alături de al lor și să participe la alegeri ca să se vadă că n'au să se voteze nici ei și că nu mai există. Si invitația aceasta a rămas fără răspuns. Deși la alegeri au participat în record continental 87 de partide, nu s'a înregistrat nici unul comunist.

La 20 Mai 1990 a fost limpede pentru toată lumea că "s'a pierdut un partid".

Dacă nimeni nu și-a depus spectaculos demisia din partid cum a procedat Ieșin în prezența înmămurată a lui Gorbaciov și a Congresului PCUS, nici cineva să fi depus carnetul la fosta organizație sau la sector și numai sporadic s'au înregistrat cazuri să se fi rupt în public carnetul sau să i se fi dat foc, atunci unde se află cei 3.800.000 de membri? Să păstreze ei cumva carnetele cu sfînteia pentru când s'ar întoarce roata istoriei? Mai știți!

Misterul devine din ce în ce mai misterios... Ob-sedant. După alegeri m'am apucat să fac o socoteală. Mărturisesc sincer că nu prea m'am împăcat cu matematica, dar n'am putut rezista ispitei. Dacă au votat circa 16.000.000 și FSN-ul a obținut 66% înseamnă că a avut vreo două treimi. Grosso modo 4.000.000 de preferenți plus Securitatea, poliția, membrii de familie a toți aceștia, cumetriile, clien-

tela partidului, adică cei ajutați ca rubedenii, amici sau din interes și care le poartă recunoștină sau teamă că s'ar întoarce roata, mai rămănea un milion, două de voturi de delapidat, voturi, nu bani, și poate nici chiar atât, deoarece să fim loiali, se vor fi aflat și din aceia care cu naivitate au crezut promisiunile electorale ale fesenistilor, nu oricare, mergând drept la inimă.

N'apucasesm să socotesc și a venit 13-15 Iunie cu iureșul poliției, pogromul intelectualilor, tineretului studentesc chiar și al țiganilor ca să se reamintească de urgia nazistă, și atunci, mai bine mai târziu decât niciodată, m'am desmeticit că numai niște hiperstalinisti puteau să se deslanțuiască așa, că a avut dreptate cine mi-a spus că partidul a fost reorganizat de o echipă de experți mai savanți decât "savanții", de maeștrii neocomunismului-integral-original, salvatorii ai națiunii prin purificare "pogromatică" în numele curcării democrației prin Revoluție, în numele sensului național, al mandatului postum dat de dictatura anterioară ca să nu se stingă flacăra nemuritoare care în trecut a ars, în prezent și viitor să ardă pe toți opoziții!

Vă rog, nu vă mai agitați să-l găsiți. Partidul comunist nu s'a pierdut. Poate s'a întâmplat în Polonia. Dar la noi, Doamne ferește! Nu s'a pierdut nici un gram din ideologie. S'a mai adăugat. Fețele brune ale secuminerilor, seceră și ciomagul și un trandafir între două zămbete curcior-tore. Păcat că miroase a sânge proaspăt. A început cruciada trandafirului!

INTERESE ÎN ROMÂNIA

— Constantin MACRI —

Este binevenită inițiativa colegei avocate Dna Veronica Bărbat (259 Main Street Apt. 2, Stanford, Connecticut, U.S.A. - telefon (203) 325-9379 - de a înființa Asociația Juridică Internațională a Românilor din Străinătate pentru a mobiliza pe toți Românii din exil, indiferent dacă mai au sau nu cetățenia română, indiferent dacă sunt emigranți direcți sau descendenți ai unor emigranți din România, dar care păstrează cu patria originală legături afective sau chiar sunt interesați în valorificarea unor interese economice existente, născute sau viitoare.

Recent, guvernământul din România a făcut o com-plezentă "Declarație" expunându-și principiile care îi animă și politica pe care înțelege s'o practice față de emigrația română.

Față de această "Declarație" toți Românii care trăiesc în străinătate trebuie să-și coordoneze răspunsul și să-și expună doleanțele personale sau cu caracter de principiu ori

mai general.

În acest sens să-și expună opiniile trimițându-le la adresa de mai sus pentru a fi incorporate într'un Memorandum care va fi dat publicității în presa română din exil și apoi, după eventuale noi amendamente, prezentat autorităților române.

Nu e vorba de politică. Este vorba de coordonarea și stilizarea juridică a unor doleanțe și interese care frământă pe Românii din străinătate, în legătură cu relațiile lor cu România.

Cum, cu toate potențialele, suntem siguri că România merge ireversibil și irevocabil spre democrație și că interesele și drepturile individului vor fi din ce în ce mai loial respectate, este bine să ne spunem cuvântul, dorințele, propunerile aspirațiile spre a se realiza în România o societate civilă cât mai avansată, cât mai modernă, cât mai respectată.

Să vină fiecare cu sugestia lui.

Nici o părere nu este de prisos dacă este de bună credință, dacă este conformă idealurilor democratice și mai ales pleacă dela realități analizate cu competență. După marele val al Revoluției care a măturat pe tirani, în România încă nu este pace, pentru că societatea românească este profund divizată, operă a 45 de ani de comunism.

Deși România Democrată nu este încă o realitate deplină, este în puterea fiecăruia dintre noi s'o promovăm, s'o apărăm, s'o consolidăm.

Marii tirani au fost împușcați.

Cei mici sunt în reciclare. Această sarcină regimului Iliescu. Așa cel puțin pretinde.

Românii din străinătate au un cuvânt greu de spus, dacă știu s'o face. Mai ales acum după alegerile care ne-au produs atâtea decepții grave.

Să ne revenim în drumul mergem înainte pe drumul Revoluției.

DE NACHTEGAAL
VAN LISSE

EUROPA
ON SALE

CALL ADRIAN
(416) 591-5466

TRAVEL & TOURS

DORIȚI SĂ CĂLĂTORIȚI?
VĂ OFERIM CELE MAI
AVANTAJOASE PREȚURI

ROMÂNIA
SUB 1000 DOLARI
ÎN SEZON DE VARĂ

TORONTO - BUCUREȘTI dela 850.00
EDMONTON - BUCUREȘTI dela 1250.00
TORONTO - FRANKFURT dela 599.00
TORONTO - LONDRA dela 499.00

DIN EUROPA SPRE BUCUREȘTI DELA 150.00

ÎNCHIRIERI DE MAȘINI

ÎN GERMANIA, AUSTRIA, IUGOSLAVIA ȘI ROMÂNIA

PREȚURI SCĂZUTE PENTRU ORIENT, CALIFORNIA ȘI CARAIBE

BILETE # PLĂTITE # ÎN AVANS

BUCUREȘTI-TORONTO

TELEFONAȚI:

ADRIAN PINTEA (416) 591 5466 TORONTO

385 Yonge Street, Ste. 301 Toronto, Ont. M5B 1S2

Tel: (416) 591-5466 Fax: (416) 597-0217

ÎNVĂȚĂMINTELE UNOR ALEGERI

—Victor IVANOVICI—

Un lucru comun care tinde să prindă rădăcini încă dinainte de alegerile del 20 Mai (când rezultatul acestora, chiar dacă nu și procentajele concrete, era de prevăzut) este comparația dezamăgită cu vecinii noștri: "Iată că în aceleași condiții, sau în condiții foarte asemănătoare, Polonezii, Ungurii, Germanii din Est au votat bine, în vreme ce noi..." Trec peste faptul că acest gen de vâlcăreală defetistă trebuie să fi jucat al inuși un rol deloc de disprețuit în deznădămintul confruntării electorale. Ceea ce este mai grav e că, pe termen lung, sentimentul unei nedorite "singularități" riscă să ne facă impermeabili la orice învățăminte pe care le-am putea trage de pe urma scrutinului.

De aceea voi începe prin a contesta aparența fatalului contrast. Nu pentru că în alte părți alegerile au adus la putere partide fără filiație vizibilă cu comunismul, iar în România pe ex-cripto și sau neo-comuniști din Frontul Salvării Naționale, situația este radical diferită la noi, față de acele țări. Cu excepția poate a Poloniei, și cu siguranță în Cehoslovacia, peste tot în statele fostului bloc răsăritean unde s'au ținut primele alegeri libere, marii înfrăți au fost tocmai acele forțe care constituiseră motorul schimbărilor, evoluțiilor sau revoluțiilor respective. Si acolo, ca și aici, proiectul revoluționar inițial a fost abandonat în fața urnelor de "majoritatea silențioasă", adică de sectorul cel mai conservator al populației. Aceasta a optat pentru soluția cea mai "sigură", cea mai anodină (în înțelesul etimologic al cuvântului: lipsită de durere: de risc, de sacrificii), în tranziția dela ceea ce cunoscutese drept comunism la ceea ce își imaginează a fi democrația.

Să mi se îngăduie să mă opresc puțin asupra acestui paralelism.

În Germania Răsăriteană bunăoară, literalmente măturat a fost faimosul Neues Fromm, organizație informală ieșită din rândurile intelectualilor și artiștilor disidenți, care în urmă cu numai câteva luni reușise să aglutineze protestul latent dar unanim al societății civile împotriva regimului anchilozat și corupt al lui Honecker. La ora urnelor însă, exigența de democratizare politică cuprinzând deopotrivă și pe aceea de regenerare morală și de justiție socială, ce forma bagajul ideologic al Forumului, a fost înlăturată de un proiect mai limitat și mai accesibil, și anume reunificarea Germaniei cu alinierea Estului la standardele de bogăție și putere ale Vestului.

Tot astfel în Ungaria, zestre utopică din discursul "cluburilor" intelectuale de sorginte lukacsiană care, printr-o muncă răbdătoare de ani de zile, au reușit să sensibilizeze opinia publică (inclusiv o parte a clasei politice din sânul Partidului Comunist) la necesitatea reformării din temelii a sistemului, a cedat locul după alegeri unei filosofii guvernamentale de tip liberal "clasic". (Aici trebuie avut în vedere și dinamica "suicidară" a marxismului antitotalitar care, dacă este consecvent în presupuzițiile sale antitotalitare, sfârșește prin a se autonega ca marxism).

Trebuie de asemenea luat în considerare, că pretutindeni, procesul electoral a sancționat trecerea spre un model de democrație pluralistă reprezentativă (și nu una directă, ca de pildă în Grecia Antică). Ca atare, firește, mult mai solide garanții de eficacitate, a apărut în această perspectivă a prezenta mecanismul "partidocrației" reconstituit cu mai mult sau mai puțin succes după închiderea parantezei comuniste, decât mișcările sociale care înfăptușiră Revoluția, și al căror teren specific de manifestare îl constituise strada și unanimitatea efemeră a protestului, repede fărâmițată după victorie în diverse grupuri de interese, ce și-au aflat în partide fagașul de expresie delegată pe teren parlamentar. Oricât de cinic ar suna aceasta, aforismul shakespearian își păstrează deplina valabilitate: "Maurul și-a făcut datoria. Maurul poate (sau mai bine zis trebuie) să plece".

Acest text constituie după mine genul proximal în cadrul căruia putem situa mai bine "cazul" României, inclusiv cu diferențele sale specifice.

Nu mai este un secret pentru nimeni faptul că stereotipul lingvistic "Revoluția din Decembrie 1989" acoperă de fapt două fenomene politice distincte, deși sincrone, că are o latură autentic revoluționară și una putschistă. Alegerile din Mai 1990, au însemnat în fond victoria celei de-a doua (armata, o parte a nomenclaturii și o parte a Securității), a cărei expresie politică este Frontul Salvării Naționale, asupra celei dintâi, în pofida faptului că, în evenimentele din Decembrie, eficacitatea intervenției uneia a fost submediocră, iar prețul de sânge și de eroism plătit de cealaltă a fost imens.

Explicația acestei noi "imoralități istorice" ar consta, după o versiune nu lipsită de temei care circula la București, în aceea că prevalența tendinței revoluționare radicale ar fi pus în pericol anumite scenarii adoptate de centre internaționale de decizie - și nu mai este nevoie să spunem care sunt acelea - de tranziție globală "echilibrată" a statelor din fostul bloc sovietic spre un nou model politico-economic; drept care, din rațiuni străine de voința românilor, au fost "împinse în față" acele forțe capabile să frâneze procesul, să-l mențină în cadre și limite prudent "acceptabile". Fără să contest îndreptățirea ori măcar verosimilitudinea acestei analize, personal prefer să mi centrez atenția asupra factorilor endogeni care au dus la rezultatul cunoscut al recentelor alegeri.

Tirania lui Ceaușescu s'a prăbușit atunci când, în locul nemulțumirii surde și pasive sau a disidenței fără ecou și priză socială, a avut de înfruntat o alianță nicăieri statuată, dar reală a unui "proletariat intern", atât pe baze biologice: tinerii (îndeeși studenții) cât și sociale: muncitorimea, cu un "proletariat extern": minoritățile. Am desemnat cu aceste concepte, aparținând lui Toynbee, sectorul populației căruia dictatura i-a răpit orice perspective și speranțe de viitor, orice "orizont de așteptare", și care, nemaiaivând nimic de pierdut, a fost împins la o revoltă a disperării. Firește, și "proiectul" ieșit dintr-o asemenea revoltă nu putea fi decât de a disperată și simplă radicalitate, reducându-se în fond la a cere exact contrariul (nimic mai mult dar și nimic mai puțin) a ceea ce a fost regimul comunist în România.

Desigur, o asemenea negație nu poate ține loc de cultură politică pozitivă, cu atât mai mult în condițiile în care patru decenii de totalitarism au făcut imposibilă menținerea fie și a unor germeni a ceea ce existase în această privință în perioada interbelică. Faptul s'a vădit și în dezolantă lipsă de program a partidelor de opoziție - unele dintre ele "istorice" - (re)apărute după Decembrie. Acestea s'au mărginit să preia frazeologia negatoare a Revoluției, dar fără a beneficia de acoperirea morală a celor care au făcut-o. De aceea, când a sunat ceasul "partidocrației" (care deocamdată pare a fi o fază obligatorie în procesul de deconunțare), alegătorii au fost lesne de manipulați de unicul mecanism partinic en place și coerent, acela al Partidului Comunist, moștenit de Frontul Salvării Naționale. Condițiile nu tocmai "curate" în care s'au desfășurat alegerile, fraudă chiar - peste care Occidentul a trecut cu prea mare ușurință - nu ne explică totuși procentajele zdrobitoare obținute de formațiunea d-lui Iliescu. Deci explicația trebuie căutată în altă parte.

Poate doar cu excepția Rusiei, nicăieri ca în România comunismul nu a produs o disoluție atât de avansată a societății civile. Din lipsă de spațiu nu voi insista asupra acestui proces, al cărui principale pârghii au fost dezbinarea, teroarea și corupția. Fapt este că otrava subtilă formată din indolență, pasivitate, ignoranță, lipsă de inițiativă și responsabilitate, din debrouillardise sau din infantilismul de perpetui "asistați" de către figura paternă a Statului sever și protector, într'un cuvânt ceea ce Erich Fromm numea "frica de libertate", a pătruns foarte adânc în noi, prinzându-ne în plasa unei complicități obiective între victime și călăi.

De aceea, Revoluția (și nu putsch-ul) din

Decembrie, odată epuizată dinamica ei inițială ce acționase aglutinant, a dus - într'un mod doar în aparență paradoxal - la accentuarea fărâmițării corpului social. În primul rând, puritatea ei a pus în fața imaginărilor colective o oglindă în care fiecare și-a putut contempla propria-i abjecție, ceea ce multora le-a provocat o reacție de ranchiunos recul. În al doilea rând, radicalitatea negatoare a acesteia constituie o clară amenințare la adresa "intereselor create", pe care Frontul promite tacit să le menajeze.

"Frica de libertate", rescentimentul și interesele vinovate sunt așadar factorii care au dus, în fața urnelor, la legitimarea putsch-ului și la dezavuarea Revoluției, pilonii pe care FSN-ul a construit în jurul său o coerență provizorie în sânul unei societăți invertebrate. Mai mult, cu îndelungata experiență dobândită ca militanți comuniști, liderii acestuia au izbutit să inoculeze dihonă și în sânul "blocului social" revoluționar, învrăbindu-i pe intelectuali cu muncitorii, pe Români cu Maghiarii.

Adevărul este că au reușit să o facă exact la timp (din punctul lor de vedere), de unde și obstinația cu care au refuzat amânarea alegerilor: exact în momentul în care Utopia (negativă) a Revoluției începe să se articuleze într'un discurs politic ce privește în față întrebările concrete pe care le ridică situația actuală și încearcă să le ofere un răspuns. Grupul pentru Dialog Social, Proclamația dela Timișoara, Alianța pentru Democrație, sublimii "golani" din Piața Universității, sunt tot atâtea simptome imbușcătoare ale acestui fenomen. Doar că ele se consumă din nou la nivelul unei mișcări sociale, ale euforiei lirice a acțiunii pure de tipul Mai '68 care deocamdată, câtă vreme ceasul democrației directe, a autonomizării depline a omului ca om nu a sunat încă, n'aș zice că sunt vane - căci importanța lor este imensă -, dar rămân ineficace pe terenul democrației reprezentative, dat fiind că nu și-au aflat ecoul în discursul partidelor, adevărații protagoniști ai acestei faze.

De aici și sarcinile imediate, care constituie după mine adevăratele învățăminte ale recentelor alegeri din România.

În primul rând trebuie refăcută cu orice

preț unitatea "blocului social" al Revoluției din Decembrie, ceea ce înseamnă crearea unui spațiu de dialog între componenții săi, un spațiu în care fiecare să poată asculta și să se poată face ascultat de celălalt, un spațiu al terapiei sociale colective. Perpetuarea dezbinării actuale riscă să perpetueze fantasmăle tiraniei, posibilitatea de manipulare a unor mase gregare și inerte, iar în cazul "problemei naționale" poartă de-a dreptul în sine pericolul libanizării Transilvaniei.

În al doilea rând, acest "bloc social" trebuie fie să-și caute o articulare de partid capabilă să se insereze în sistemul reprezentativ parlamentar, fie, în calitate de instanță morală depozitară a legatului Revoluției, să găsească modalități de a influența în mod hotărâtor pe cele existente, în primul rând, firește, partidele de opoziție, dar fără a exclude chiar Frontul, sau mai bine zis baza de mase a acestuia.

În al treilea rând, și acesta mi se pare punctul cel mai important, trebuie cucerite teritorii din ce în ce mai largi de autonomie și acțiune informală, directă, în care libertatea să nu fie o prerogativă delegată, ci res publica exercitată cotidian de fiecare. Nu mă refer atât la manifestațiile de stradă și la ocuparea piețelor din marile orașe care, deși își au importanța lor, pot sfârși prin a-l obosi pe micul burghez obligat să-și întrerupă voiajul în troleibuz, după opt ore de birou, către aromitorul refugiu al fotoliului din fața televizorului; mă gândesc la autoconducerea locală și la miile de alte forme de auto-organizare a societății, care rămân încă de inventat, și în care se poate în sfârșit încheia - mai degrabă decât pe terenul "partidocrației" - o adevărată societate civilă românească. (Liste independente, bunăoară, ca aceea a Grupului pentru Dialog Social pentru care am votat, își au locul nu atât în Camera Reprezentanților sau în Senat, cât la nivel municipal, de sector, în universități, edituri, etc., unde se poate face o politică alternativă).

Dincolo și în pofida descurajării produse de primele alegeri libere din România, ca un incorigibil soixanteunțard ce mă aflu, îndrăznesc să trimit prietenilor din țară un mesaj optimist: Ce n'est qu'un début, continuons le combat!

România liberă

cel mai important reprezentant al presei cu adevărat independente din țară, este singura garanție a libertății cuvântului în România. Cumpărând acest ziar contribuiți direct la însăși cauza democrației în România.

România liberă nu înseamnă numai informații direct din țară ci și redarea într-un mod unic a atmosferei din România de astăzi. Mai mult ca niciodată aveți nevoie de **România liberă** iar **România liberă** are nevoie de dumneavoastră.

România liberă Distributors vă oferă în exclusivitate posibilitatea de a vă abona la ziarul **România liberă** retipărit în USA și publicat săptămânal.

Pentru a vă abona completați cuponul de mai jos și trimiteți-l împreună cu check sau money order pe adresa:

România liberă Distributors
130 Water Street
New York, NY 10005

Nume _____

Adresă _____

Oraș/Stat/Cod _____

Telefon _____

☐ 6 luni — \$50

☐ 1 an — \$90

Ofertă specială: ☐ 3 luni — \$28

CONTRIBUȚII LA O CRONICĂ A EXILULUI EXTERIOR ȘI INTERIOR

—Constantin MAREȘ—

Am fi putut avea la fine de Decembrie 1989 iluzia că rolul politic al exilului românesc a încetat, că totul urma să se rezolve exclusiv în țară, accelerat pe plan politic, lent pe cel social și previzibil convulsiv în domeniul economic. Exilul ar fi rămas o simplă emigrație, fiecare având opțiunea de a se integra fără întoarcere sau a se întoarce, cu, dar mai ales fără garanții.

Între timp ne-am dumirit că revoluția nu a fost așa cum a prezentat-o televiziunea română condusă de Răzvan Teodorescu, cel pe care un om de duh din țară îl numește "Răzvan și Video", că mulți s'au sacrificat inutil, că așa zișii teroriști dispăruti în neant s'au dovedit a fi venit tot de acolo, că au fost apărute instituții ce nu erau amenințate de nimeni și că nu rareori, în ceea ce era pentru unii confuzie iar pentru trăgătorii de sfori manipulare, se trăgea în întineric dintr'un rând într'altul dar în aceeași tabără, în timp ce în balconul luminat ca într'un final de revistă cu Fred Astaire, câștigătorii cursei de câțărare la etaj, zâmbeau apărați de lumina reflectoarelor în cea mai reușită dintre rotațiile de cadre de tip ceaștit.

Din miliție au fost arestați câțiva amirali, din securitate câțiva contraamirali, iar dacă în procuratura și magistratura militară s'au făcut ceva mișcări, a fost vorba de avansări. Desigur, nimeni nu putea, chiar dacă ar fi vrut, să treacă la o vânătoare de vrăjitoare, nu se poate aplica principiul nejuridic și inuman al răspunderii colective și la urma urmei, și în Germania, după șase ani de război s'a aplicat metoda și certificat de denazificare. Si supraviețuitorii dela Pitești au dovedit că omul are resurse mai mari decât credeau dușmanii omului, de altfel, tot oameni și ei, robotul redevinind ceea ce a fost: un om.

Până în Decembrie 1989 exilul era considerat de regimul comunist din țară ca un corp neomogen, dar care trebuie combătut prin orice căi: infiltrare, dezinformare, anonime răspândite în tiraje generoase și, nu pe ultim plan, folosirea disensiunilor de care s'au făcut vinovate și alte exiluri, nu numai cel românesc, dar care în cazul nostru porneau nu atât dela ideologii diferite, cât dela persoane și iluzorii fotolii prezidențiale. Dar, ca și în cazul Cehoslovaciei, Ungariei, Germaniei Răsăritene și Bulgariei, exilul românesc nu a influențat cursul evenimentelor, un caz ceva mai diferit prezentându-l Polonia, dar la Roma nu pot funcționa doi sau mai mulți papi deodată.

După 23 Decembrie 1989, anonimele au dispărut, ca prin farmec, dela București s'au auzit cântece de sirenă și cât de dorită era în realitate

revenirea exilului, au simțit-o foarte bine candidații răniți și liberali înalegeri, fiindu-le preferați Ion Iliescu, care desigur, în vila specială din apropierea celei a lui Ceaușescu, nu s'a hrănit numai cu salam de soia, mai ales când era ministru și secretar de județ, ca și Don Pedro, când studia ca bursier ceaștit la Toulouse.

În mai puțin de două luni, Românii din Germania au demonstrat de trei ori în fața ambasadei Bucureștiului la Bonn, ceea ce nu a fost realizarea unui plan de turism, ci o necesitate politică imperioasă, dar trebuie recunoscut că frecvența a depășit-o și pe aceea din zilele răposatului. Atunci, de ce l-ați mai omorât, Domnilor Iliescu, Roman și Voican? Atitudinea ambasadorului a fost și ea semnificativă. Prima dată a venit mîeros, dispus la dialog, politicos și cu răbdare. A doua oară a trecut scurt, dur și arrogant. A treia oară a trimis un ambasadorist să ceară poliției ca demonstrații să fie îndepărtate dela zidurile fortăreței, de altfel placată cu marmură, ridicată în timpul comandantului suprem Nicolae Ceaușescu. Doar lucrurile se petrec în țara lui "Alle gute Dinge sind drei"...

În perioada guvernării comuniste anterioare celei a tandemului deocamdată, aparent cel puțin, unitar, aproape toți Românii din țară erau uniți de una și aceeași dorință: căderea în orice fel a cuplului prezidențial. Apare astăzi clar că și securitatea și miliția realizaseră că mai curând sau mai târziu, într'un mod sau altul, după Kadar și Husak, după Jivcov și Honecker, va veni și rândul lui Ceaușescu.

Istoria va lămuri de ce acesta nu l-a eliminat pe Ion Iliescu despre care sloboda gură a lumii vorbea că îi va urma, poate, ca și în cazul generalului Militarul, presiunile sovietice să-i fi asigurat imunitatea, la care s'au adăugat privilegiul vilei din cartierul interzis și fotoliul directorial al uneia din cele mai mari edituri din Republica Socialistă România. Complotul de operetă nu a riscat în fond nimic, scena balconului în care zâmbeau ca o trupă de mai mulți Romeo ajunși la nivelul Julietei puteri a dovedit-o pe deplin. Românii au fost uniți în ura față de despot, au fost uniți în zilele lui Decembrie și uniți în iluziile primelor zile ce au urmat. La rândul lor cei din exilul politic, dacă nu au putut încheia o mică organizație, erau uniți în acțiuni și finalități. Paradoxal, Ceaușescu ne unise, pe cei de acasă și pe cei din afară.

Realizând că numerele unu și doi din republică sunt pierzătoare, securitatea și miliția i-au lăsat să cadă. Dacă i-ar fi apărut cu orice preț și până la capăt, Iliescu nu ar fi astăzi președinte, ar fi rămas însă

nomenclaturist, deoarece până la 21 Decembrie nu i s'a cunoscut absolut nici un act de disidență, nici ce a spus Părvulescu și nici ce semnase Cornel Mănescu. Calculul securisto-milițian nu a fost greșit. Pentru că oricum, Ceaușeștii trebuiau să cadă, au fost lăsați ca atare și s'au raliat imediat singurei formule ce le garanta atât supraviețuirea fizică, cât și cea organizatorică, atât privilegiile cât și influența.

Cu bună școală comunistă, noua putere instalată a procedat pe etape, doar leninism-stalinismul învăța deosebirea dintre strategie și tactică în politică. Partidele tradiționale au fost lăstate la început să aibă o libertate de organizare, la foarte scurtă vreme aceasta a fost practic anihilată pentru provincie. Au fost filtrate cu elemente inștruite și ca întotdeauna, s'au găsit și guștiți, dacă nu cu numele, dar cu structura. Au fost înființate partide-ciupercă ce au mîrit confuzia, la care s'a adăugat și cadoul oferit de înșeși cele două mari partide de opoziție, necartelate în alegeri, și având doi candidați la președinția statului și amândoi veniți din exil: unul de pe malul Senei, celălalt de pe malul Tamisei. După cât se știe până acum, liderul național-tărănist Cornel Coposu a fost conștient de aceste pericole, de altfel nici nu și-a pus candidatura pentru președinție și nici nu a vrut să facă parte din așa zisul pre-parlament al C.P.U.N., vovodul în care dacă s'ar fi prezentat un partid al țambalagilor, ar fi avut tot trei reprezentanți, ca și partidele ce au fost conduse de Ionel Brătianu sau Iuliu Maniu.

În poporul român s'a săpat o prăpastie, opoziții și disidenții de ieri, adevărații opoziții și disidenți, au devenit ținta atacurilor de astăzi. Lucrurile au culminat cu sălbăticia din zilele de 13 - 15 Iunie, când Iliescu a cutezat ceea nici Ceaușescu nu a îndrăznit să facă: s'a scoatã teroarea, adevărații, singurii și realii teroriști, în stradă, să aplice teroarea de masă, oarbă, și să amintească lumii civilizate de noaptea de cristal a unui anume Adolf Hitler.

Doina Cornea, Ana Blandiana, Octavian Paler, Marian Munteanu sunt nume printre nenumărații Români urmăriți, izolați și exilați în propria lor țară. Instalatul în Palatul Regelui Ferdinand dela Cotroceni a reușit ca în scurtă vreme să semene ură și dezbinare, să facă astfel ca exilul din afară să găsească porți ferecate la zidurile cetății și să creeze un exil interior. Lipsurile alimentare continuă, iarna nu este prea departe, iar primul ministru Petre Roman bate stațiunile de mare lux ale Elveției, și comandă trei mari avioane de lux în Franța pentru uriașă sumă de un miliard de franci.

Noii nomenclaturişti dela București au făcut să avem două exiluri: unul exterior, altul interior. Privind la Germania Răsăriteană, Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, Bulgaria, mâine, poate, la Albania, vom putea spune cu amărăciune: "ca la noi la nimeni" și "ține minte cinci cuvinte: e mai rău ca înainte."

În acest context, opoziția din țară trebuie să facă totul pentru a nu se lăsa

marginalizată la un exil interior. Unitatea este comandamentul suprem, iar intelectualii trebuie să înțeleagă că bătăliile se câștigă prin arma ofensivă a politicii, nu prin retragerea în fortăreața fragilă a turnului de carton zugrăvit în nuanța fildeşului. Si desigur, nu prin acceptarea de funcții senatoriale subalterne, chiar dacă dau dreptul la mașină de serviciu și or-

donanțe, se schimbă prezentul și se pregătește alt viitor. Cât privește exilul exterior, acesta, adică fiecare din cei care îl alcătuim, avem posibilitatea, sarcina și datoria să contribuim ca România să nu rămână o insulă a nedreptății istorice. Cu atât mai mult, cu cât timpul certurilor pentru fotolii prezidențiale a trecut de mult.

UN GUVERN PENTRU POPOR ȘI NU UN POPOR PENTRU GUVERN

—Mircea SABĂU—

Declarația de Independență este unul din marile documente ale omenirii care exprimă în puține cuvinte o profundă filosofie politică, baza adevărată pe care stă și se dezvoltă democrația.

Din punct de vedere istoric actul oficial care marchează independența coloniilor Americane - viitoare State Unite ale Americii - a fost de fapt nu Declarația de Independență ci rezoluția introdusă de către Richard Henry Lee în numele delegației din Virginia, la Congresul Continental la 7 Iunie 1776.

În această rezoluție se afirmă că: "Aceste Colonii Unite sunt, și pe drept trebuie să fie, state libere și independente, că ele sunt obosite de orice supunere față de Corona Britanică și că orice conexiune politică între ele și Statul Marii Britanii trebuie să fie dizolvată". Această rezoluție care ar trebui numită Rezoluția de Independență a fost votată de Congresul Continental la 2 Iulie 1776. Ea este de fapt declarația oficială de independență a Statelor Unite față de Marea Britanie. Totuși declarația care poartă numele de Declarația de Independență și care a fost votată la 4 Iulie 1776 este actul considerat ca marcând momentul independenței americane, fiind serbat la această dată (4 Iulie) în fiecare an.

De fapt scopul Declarației de independență nu a fost acela de a declara independența, ci de a explica lumii întregi motivele pentru declararea independenței care deja fusese proclamată mai înainte.

Această justificare, scrisă cu profundă înțelegere a naturii umane, este tot atât de actuală și plină de învîntăminte pentru lumea de azi, cum a fost în urmă cu peste 200 ani.

Independența declarată a coloniilor de atunci ale Angliei, față de aceasta, a fost considerată ca rebeliune. Guvernul Britanic din acea vreme a căutat să o discrediteze din punct de vedere legal și moral. De aceea Declarația s'a preocupat mai puțin să descrie cauzele rebeliunii. Principiul ei scop a fost să prezinte justificarea lor din punct de vedere legal și

moral. Jeffereson și cei care au lucrat la formularea Declarației, au căutat să exprime ideea guvernării în care există o justificare pentru rebeliune, făcând-o să apară deosebit de importantă și legitimă în anumite situații.

O întreagă filosofie politică este formulată și prezentată într-o formă extrem de condensată și lucidă. Această filosofie afirmă dreptul poporului de a stabili un guvernământ și de a-l răsturna, dacă vine în contravenție cu voiața poporului.

Iată formularea acestei filosofii politice în Declarația de Independență, formulare care ar trebui adaptată de toate popoarele lumii:

"Noi considerăm aceste adevăruri ca fiind evidente, că toți oamenii sunt creați egali, că ei au fost dotați de creatorul lor cu anumite drepturi inalienabile; printre acestea sunt viața, libertatea și căutarea fericirii; pentru a asigura aceste drepturi, între oameni, s'au instituit guvernele, care își trag dreapta lor putere din consimțământul celor guvernati; și deci ori de câte ori o formă de guvernământ devine distructivă scopurilor pentru care a fost instituită, e dreptul poporului să o schimbe sau s'o anuleze și să instauraze un nou guvernământ, care să-și aibă fundațiile pe astfel de principii și să-și organizeze capacitatea de a acționa în așa fel, încât să contribuie cât mai mult la securitatea și fericirea poporului".

Democrația în societatea modernă de azi se bazează direct pe ideea formulată atât de lucid de Jeffereson, că orice guvern sau guvernare trebuie să se bazeze pe consimțământul poporului care acceptă să fie guvernat. Cu alte cuvinte, nimeni nu are dreptul să guverneze fără consimțământul poporului.

Revoluția Franceză ca și cea Rusă din 1917, au plecat tot de aici, dela dreptul celor guvernati de a desemna pe cei care urmează să conducă și să guverneze poporul, aducând prin munca și prin acțiunile lor bunăstarea, pacea și fericirea lui.

Comunismul ca și fascismul, nu neagă în

principiu dreptul poporului de a-și alege guvernării și de a consimți sau nu să fie guvernat. Constituțiile formulate de aceste regimuri recunosc aceste drepturi. Falsul și contradicția apar atunci când partidul comunist pretinde că reprezintă voiața poporului negând în practică dreptul poporului de a-și exercita drepturile înscrise în constituție. Partidul comunist este în contradicție cu poporul, pe care îl ține sub control prin forța polițienească și militară - prin teroare, intimidare și represalii.

Partidul comunist oriunde, în lume, a fost la conducerea statului, a adus ruină și sărăcie țării respective. Conducătorii comuniști intoxicați de putere s'au dovedit peste tot în lume că nu au alt scop decât să-și asigure lor înșile bunăstarea, proprietatea și menținerea puterii care să le asigure privilegiile. Ignorând și violând drepturile omului și legile țării, ei au forțat poporul la o muncă istovitoare și de joasă productivitate, obligându-l să ducă o viață plină de lipsuri și privațiuni. Comuniștii au fost exploatații poporului și așa cum au dovedit evenimentele din 1989, ei nu au consimțământul poporului ca să se afle la conducerea statului.

Încompetența partidului comunist de a guverna vine direct din negarea însăși a naturii umane, ca și din principii eronate și din mistificarea și interpretarea profund greșită a realității. Motivul societății nu este numai lupta de clasă iar condiția economică nu dictează complet existența umană. Viața umană lipsită complet de spiritualitate și religie, este absurdă și complet dominată de ceea ce Eliade numește "teroarea istoriei".

Cele mai deosebite înfăptuiri umane sunt de natură spirituală - ele definesc cu adevărat omul. Comunismul îl sărăcește pe om și îl lipsește de dimensiunea lui spirituală. În comunism omul nu e mai mult decât un animal de muncă vorbitor.

Continuare în pag. 9

23 AUGUST - 22 DECEMBRIE

—Dr. Petre RAȚIU—

La 23 August 1944 România capitula necondiționat în fața trupelor sovietice și deschidea în fața ei un capitol al istoriei nou și plin de primejdii.

Deși atmosfera de sărbătoare a armistiului dură doar până în zorii zilei de 24 August, când Bucureștiul se trezi sub exploziile bombardamentului aviației germane, speranțele Românilor într-o epocă imediată de libertate și de democrație se vor încăpățâna încă să dureze câțiva ani, în ciuda fărâdelegilor unei armate de ocupație sovietică, a spoliierii țării de bogățiile ei de către URSS și a instaurării de către aceasta, prin dictat, a primului guvern comunist la 6 Martie 1945.

Din nefericire, contrar așteptărilor optimiste din August 1944 în istoria României va urma, în locul unei perioade de pace, o epocă lungă, interminabilă, de 45 de ani, cea mai neagră din toată istoria sa.

Când însfârșit poporul român se va fi eliberat de povara aceluia regim instalat în 1945, printr-un formidabil efort dus până la sacrificiul suprem al celor mai buni și viteji fii ai săi, țara va avea, din punct de vedere social, economic și moral un cu totul alt aspect; elite biologice ale țării, tărâniea frunțasă care dăduse în cea mai mare parte intelectualitatea țării în secolul nostru, mica boierime națională, familiile de burghezi și intelectuali încă din secolul trecut, erau prin urmașii lor, distruse sau în cel mai bun caz destrămate, "atomizate", scoase din țesutul lor social firesc, mai mult ca în oricare altă țară comunistă vecină.

O industrializare forțată de proporții megalomane, dar ineficientă, ruperea

țărâniei de ogorul străbun prin depozitarea de pământ, distrugerea tradițiilor, indoctrinarea, ateismul perfid și sistematic și aservirea totală a bisericii, selecția în sens invers a valorilor, dădeau țării un aspect spectral de sfârșit de lume, de "after-day", ca după un cataclism; economia era la pământ, geografia însăși a țării schimonosită, orașele începând cu Bucureștiul rase la pământ în vestigiile lor istorice, sate întregi dispărute, și, în locul lor, clădite un fel de sumbre colonii penitenciare pentru țărani. O atmosferă alienantă și ireală în relațiile sociale domnea peste tot; oamenii deveniseră temători, suși nefirescului și aberației, covârșiți până peste puteri de nevoile traiului zilnic, într-o existență devenită vegetativă, la nivel de subsistență, peste care trona minciuna. Cuvântul devenise minciună și încerca să creeze o altă realitate, contra firii, satanică, a unei realități și a unor valori nominal aceleași, dar în substanța lor întoarse pe dos.

Căci ce altceva puteau însemna minciuni ca "epoca de aur, comunism, vis de aur al omenirii, fericire, prosperitate, libertate" în contextul sumbru al României dintre 1948-1989?

Dar, lucru miraculos și aproape de nebănuit, deși încăușat și agresat cumplit de aproape 45 de ani, timp în care mulți muriseră, se alternaseră aproape trei generații, sufletul românesc, atât de agresat, supraviețuise! El era lucrul cel mai prețios pe care un neam depozitat de tot, până și de speranță, îl păstra viu sub cenușa jarului din străfundurile sale. La ora când comunismul se clătina și cădea prin revoluții de

catifea în țările vecine, catalizând misterios energiile sale din străfunduri, sufletul românesc izbucnea iar la suprafața istoriei într-o explozie vulcanică de foc, care mătura cel mai represiv regim comunist în mai puțin de o săptămână, sub privirile uimite și înmărmurite de admirație, ale lumii!

23 August, 1944, 22 Decembrie 1989; începutul și sfârșitul unei epoci.

Doa date învaluite deopotrivă în mister privind circumstanțele reale în care s'au produs, prin falsificarea voinței naționale; în 1944 prin acceptarea unei capitulări necondiționate disimulată de un armistițiu inexistent, în 1989 de o revoluție confiscată.

Si într'una și în cealaltă, deși în circumstanțe foarte deosebite, poporul român demonstrase că în clipe decisive, reușise, ca puține alte popoare, să-și ia singur soarta în propriile mâini.

De fapt, în August 1944, dintre statele aliate ale Germaniei, Italia, care încercase prima o dată să desprindă din alianța cu Germania, în Septembrie 1943, era încă împărțită și ocupată militar între cei doi beligeranți (Germanii, la nord de Roma și aliații anglo-americani la sud), celelalte țări din răsăritul sau apusul continentului fiind cucerite sau eliberate după sorții de izbândă ai războiului dus de alți.

O imensă umbră plutește încă asupra actului de la 23 August 1944.

Ar fi putut el să fie un act salvator pentru România, deci altfel de cum a fost, și chiar pentru estul european, creind României statutul unui stat neutral, de tipul Finlandei, printr'un act de continuitate istorică și politică?

Dacă telegrama Moscovei, din 22 sau 23 August, către mareșalul Antonescu, prin care Rusia sovietică acorda oficial României condițiile favorabile de desprindere de Germania, cerute de Mareșal și acceptate deja la 2 Iunie de Moscova la tratativele dela Stockholm dintre Dna. Kolontay și ministrul român Fred Nanu, într'adevar a existat, ea ar fi salvat și interesele naționale și tot pe atât de important, onoarea României.

Prin această telegramă se accepta un coridor de trecere pentru trupele sovietice pe teritoriul român, majoritatea teritoriului românesc rămânând liber de prezența unor trupe străine, iar România s'ar fi putut alătura trupelor sovietice, combatând în sectoarele frontului unde erau horthiști unguri.

Ne întrebăm din nou: a existat această telegramă adevărată și în mâinile cui se afla ea astăzi? A fost atunci într'adevăr arestat mareșalul Antonescu, în după amiază zilei de 23 August, și dat în mod nedemn pe mâna trădătorului comunist Bodnăraș iar prin acesta unei puteri străine? S'a dat atunci ordin armatei române de-a înceta lupta contra URSS, lăsându-se dezarmată, în lipsa oricărui armistițiu - care va fi semnat abea la 12 Septembrie la Moscova - numai din interese meschine, de putere personală, din orgoliu, puse înaintea și deasupra intereselor vitale ale țării?

Întrebări extrem de grave, rămase până astăzi fără răspuns.

Până când aceste, întrebări nu vor căpăta un răspuns precis, conștiința istorică a poporului român nu își va recăpăta liniștea.

Cui a folosit actul de la 23 August, așa CUM a fost el realizat?

A folosit numai Uniunii Sovietice și a contribuit la logica Yaltei a celor doi tortionari ai popoarelor din Estul Europei, Roosevelt și Churchill, în complicitate cu Stalin.

Cu sângele vărsat de cei mai buni fii ai poporului român în Decembrie 1989, era nefastă, începută la 23 August, a fost țearsă, deși daunele provocate de comunism pe trupul țării și în sufletele Românilor vor

mai dăinui încă, așa cum a arătat-o și votul de la 20 Mai 1990.

Sistemul comunist a căzut din interior, și numai din interiorul său, grație sacrificiilor uriașe ale popoarelor din estul Europei.

Năzuințele de libertate a zeci de milioane de est-europeni, sugrumate în sânge de către armata sovietică în 1953, 1956, 1968, nu au rămas fără urmă; ideea de reformă a comunismului a prins consistență în chiar rândurile nomenclaturii dintre zidurile Kremlinului și, în împrejurări pe care numai viitorul le va clarifica, o îndrăzneț cu idei noi, Gorbaciov, conștient de prăpastia dintre realitate și ideologia comunistă, a fost ales în 1985 ca prim secretar al CC al P.C.U.S.

De atunci structurile împietrite timp de 70 de ani ale comunismului încep a se destrăma cu viteză din ce în ce mai accelerată.

La capătul a 45 de ani dela terminarea celui de al doilea război mondial, Germania învinsă, de ieri, a devenit azi, prin pace, cel mai puternic stat de pe continentul european, în contextul politic nou al unei Europe unite. Căderea zidului dela Berlin în Noembrie 1989 și desăvârșirea unificării Germaniei în cursul acestui an înseamnă datele de hotăr la care epoca post-belică, a războiului rece, trece din actualitate și intră definitiv în trecut, în istorie.

Același lucru se petrece și în cazul țărilor est-europene, în speță al României. 23 August dintr'un fapt de actualitate sumbră devine un fapt de cronică. Condițiile în care s'a înfăptuit cu adevărat vor putea fi elucidate deaceia cu mai mult "studiu et sine ira" pentru a putea da poporului român adevărul pe care-l merită.

Condițiile lui de influență asupra României s'au terminat la 22 Decembrie 1989. Epoca și regimul generat de 23 August se sfârșesc în sânge la 22 Decembrie 1989.

În ciuda falsificării voinței naționale exprimate prin revoluție, prin încercarea de confiscare a acesteia, a manipulării alegerilor dela 20 Mai, a împletirii fără doar și poate a intereselor serviciilor se-

crete ale marilor puteri în România, a umbrei chiar a Maltei, cum afirmă unii, care ar plana asupra României, comunismul nu se va mai putea totuși întoarce niciodată în țara noastră, căci sfârșitul lui este decis de istorie. Sensul acesteia era cu totul altul în 1944, când istoria mergea în răsăritul Europei pe căile aberante ale unui criminal, Stalin. Si complet altul este și sensul istoriei în 1990, când omenirea lovită de această plagă, de teribila alienare chemată comunism, se vindecă cu o repeziune și o spontaneitate care pare a ține de miracol.

Începutul dezintegrării Uniunii Sovietice, așa cum au arătat și evenimentele din Iulie 1990, adică declarația de suveranitate a Ucrainei, după cea a Balticilor, a Rusiei și a altor republici, părăsirea și respingerea partidului comunist de către mulți dintre membrii acestuia după congresul al XXVIII-lea, etc., arată că sistemul comunist nu mai are nici o șansă de supraviețuire în nici una din fostele țări satelite, inclusiv România, iar istoria merge din ce în ce mai accelerat pe un drum nou care nu poate fi decât plin de speranțe pentru noi.

Privind astăzi dela punctul înalt de cotitură al istoriei la care ne aflăm, evenimentele de acum 46 de ani, după o epocă de lungă "asuprire comunistă, este legitim să ne întrebăm: Ar fi putut fi 23 August altfel, dacă ar fi fost făcut altfel, adică de pe poziții de luptă și unitate națională, în momentele acelea decisive?

A folosit cu ceva 23 August poporul român, sau celor care l-au făcut, așa CUM l-au făcut, de atâta amar de timp spulberați de istorie, sau a folosit exclusiv lui Stalin și Uniunii Sovietice, cărora le-au asigurat 45 de ani de dominație comunistă asupra Europei de Est?

Din istoria acelor evenimente, astăzi depărtate de noi după cotitura istoriei din 1989, continuă a se ridica, în integritatea și incoruptibilitatea ei, figura de înalt prestigiu moral a mareșalului Antonescu.

La 23 August martiriul acestuia s'a legat indisolubil cu acela al poporului român.

UN GUVERN PENTRU POPOR

Urmare din pag. 8

Reducerea multilateralității naturii umane la o singură dimensiune este o simplificare grosolană care neagă însăși existența omului. Acțiunile omului nu sunt motivate numai de factorul economic și asocierea oamenilor în societate nu se face atât pentru "binele societății" care e greu de definit în sine - ci pentru binele și progresul personal. Binele societății nu poate fi realizat decât prin binele personal al indivizilor care formează societatea. Acea societate e prosperă și progresistă în care nevoile individuale sunt satisfăcute în cea mai mare măsură. În care indivizii sunt mulțumiți și nu se luptă între ei sau cu guvernul care-i conduce.

Dar când guvernul nu reușește să împlinească nevoile celor guvernați - acel guvern nu-și mai are justificată existența și

poporul are dreptul și datoria să-l înlăture și să-l schimbe. Aceasta este explicația pentru care în multe țări comuniste vedem schimbări profunde, comunismul fiind înlocuit prin democrație. Comunismul a fost o tragică și odioasă experiență umană care a adus imense suferințe omenirii, care a distrus milioane de vieți omenești și a oprit progresul social, politic și economic al multor popoare.

Dacă în Rusia ar fi rămas victorioasă Revoluția din Februarie 1917, azi cea țară ar fi fost la fel de avansată și prosperă ca Anglia, Franța sau Germania Federală. N'am fi cunoscut teroarea roșie și milioane de oameni n'ar fi pierituciși și torturați. E deosebit de tragic să recunoaștem că totul a fost fără sens, fără rost - dar așa a fost.

Omul este o ființă complexă care are nevoie de hrană și aer, dar și de liber-

tate și de asemenea de satisfacerea unor cerințe spirituale și intelectuale fără de care nu se poate trăi.

Fericirea sau nefericirea omului se poate măsura prin raportul dintre aspirațiile sale și posibilitatea de a le satisface. Desigur că oricând aspirațiile omului vor depăși posibilitățile - dar atunci când nici măcar minimul de necesități și aspirații nu poate fi satisfăcut, când însăși viața și sănătatea lui fizică și mintală îi sunt periclitată și afectate, în acele situații însăși condiția umană devine absurdă, subumană și omul se află într-o stare de continuă suferință.

Guvernul care aduce societatea la o astfel de stare trebuie înlăturat și întreaga concepție de guvernare trebuie revizuită și schimbată.

Mircea SABĂU

REVOLUȚIA ȘI NOUA PUTERE

— Apostol STAN —

Revoluția română din Decembrie 1989 a lichidat structurile politice și militare ale puterii comuniste netezind calea unor înfăptuiri rapide și de mare profunzime într-o direcție democratică și liberală. România pare a fi devenit singura țară din Europa de Est capabilă să se debaraseze rapid de un sistem social-economic care o înălțase paralizant timp de circa patru decenii. Dar situația ei particulară, nu numai prin forma de desprindere de sub vechiul regim-prin revoluție dar și prin relativa pasivitate cu care-l suportase decenii în șir, aveau s-o singularizeze și în această fază de tranziție. Căci, iată, în urma unei revoluții anticomuniste, în locul unei echipe conducătoare cu certe atitudini democratice și liberale, puterea era preluată de o categorie de oameni politici proveniți din elementele pesterice periferizate de Ceaușescu. Si nu atât pentru opțiuni reformatoare, pe care nu le-au exprimat niciodată în trecut, cât mai ales pentru grija satrapului român de a-și îndepărta din instanțele puterii pe toți adversarii potențiali, precum și pe oamenii care păreau incapabili să-i execute dispozițiile tot mai absurde cu toată fidelitatea. Apare astfel o situație paradoxală, anume că o revoluție triumfătoare declanșată cu deosebire de tineret, neteza calea de preluare a frânelor politice de către foști nomencluriști sau persoane din anturajul acestora. Cum se explică o asemenea stare de lucruri?

Spre deosebire de Ungaria, Polonia și Cehoslovacia, datorită excesivei represiuni ideologice și polițienesci, în România nu s-a putut cristaliza un grup politic cu program alternativ la guvernarea de tip stalinist-maoist. Opoziția era rapid identificată, destrămată în fașă și eventual reprimată prin forță, încât niciodată n-a avut răgazul coagularii. Represiunea masivă și rapidă era facilitată de

pauperizarea absolută a întregului popor prin intermediul instituțiilor social-economice de tip sovietic, când orice oază a liberalismului economic, inclusiv mica grădina țărănească, fusese lichidată.

Opoziția fătășă în România s-a manifestat de regulă sub forma disidenței individuale. De a lungul anilor, ea a afirmat o serie de personalități, cu excepția anului 1977, când în jurul scriitorului Paul Goma se încheasă o mișcare susceptibilă de extensiune. În Martie 1989, cinci foști demnitari comunisti, receptivi la schimbările din Est, răspunzători ei înșiși în tinerețe de instaurarea regimului stalinist în România, au adoptat în comun o atitudine critică față de Ceaușescu. Disidența nu se leagă decât sporadic de unele mișcări, sociale, ca greva minerilor din Valea Jiului, în 1977, și demonstrația anticomunistă a muncitorilor dela Brașov, în Noiembrie 1988. Disidența, pe de altă parte, sub raport programatic, n'a depășit niciodată stadiul drepturilor omului sau al formulării unor ameliorări social-economice, urmărind cel mult împingerea regimului stalinist dela București spre unele reforme de tip est european.

În imposibilitatea de a se organiza ca o opoziție internă, fie și numai sub forma afirmării unei critici constructive, disidența din România a fost un mijloc de infuzare permanentă a exilului românesc cu elemente mai tinere și mai viguroase, trăite sub regim comunist și cu o imagine mai exactă asupra direcțiilor luptei politice de purtat în afara hotarelor țării. Tocmai datorită încremerii în tiparele ortodoxiei, regimul comunist din România, cu deosebire în ultimii ani, premeditat sau nu, a împins la emigrare o masă impunătoare de locuitori, elemente tinere și valoroase, nemulțumite sub

raport economic și politic. Toți acești opozanți s-au risipit în diverse țări ale lumii, diminuând substanțial forța de coagulare și exprimare a nemulțumirilor interne, transformarea lor în veritabili fruntași politici. Ieșită de regulă din afara partidului comunist și nelegată în nici un fel de acest agregat amorf, disidența din România n'a putut genera o mișcare politică. Ea a dat, în schimb, câțiva martiri, excepții ca părintele Gheorghe Calciu și Doina Cornea care, prin curajul, demnitatea și mai ales suferințele din partea unui aparat polițienesc, au întreținut trează în conștiința publică credința și speranța în triumful luptei pentru libertate, dreptate și demnitate.

Slăbiciunea disidenței interne anticomuniste, dar mai ales incapacitatea de a-i opune conducători cu ascendență la scara națională s-a vădit în împrejurările revoluției. Elementele sincere democratice au fost copleșite de tot felul de oportunități de ocazie. Deși noul organ al puterii de stat, F.S.N., în primele momente de după constituire, s-a pus sub președinția Doinei Cornea, considerată în acel moment o eroină națională, în fapt, rolul principal în cadrul noilor structuri de autoritate a fost preluat de o serie de foști fruntași comunisti și asociați ai acestora, îndepărtați din posturi în ultimii ani de domnie ai lui Ceaușescu. De tendință reformatoare și în contradicție cu direcția anticomunistă imprimată revoluției de tineret, acești fruntași s-au instalat la putere beneficiind de sprijinul armatei și al unei părți a securității care, probabil, pe temeiul unor acorduri și compromisiuri reciproce, au convenit să coopereze pentru domolirea tendinței radical anticomuniste a revoluției. De aici înstrăinarea rapidă de tineret a conducerii efective a C.F.S., primul simptom caracteristic în această privință fiind data de 12 Ianuarie. Din acel moment, societatea românească s-a scindat în două tabere antagonice care n-au încetat să se confrunte nici după alegerile din 20 Mai, cu atât mai mult cu cât partizanii schimbărilor graduale și lente dobândeau chiar o consacrare legală.

În lipsa unei clase de mijloc legate de economia de piață, de profesioni liberali și de proprietatea particulară în general, forțele anticomuniste nu dispun de un puternic suport social interesat să împingă dezvoltarea într-o asemenea direcție. Ele sunt alcătuite mai ales din tineretul universitar și o parte a intelectualității. Aceștia nu reușesc în măsură suficientă să-și asocieze cea mai numeroasă parte a societății, muncitorimea din marile com-

binate industriale și o parte a țăranimii dela câmpie, s'o desprindă sub raportul intereselor de structurile economice etatiste și colectiviste. Se resimte, pe de altă parte, o anumită inerție datorită insuficienței asimilării a noilor idei economice, intrucât în România, pentru imensa majoritate a poporului, acestea au apărut brusc, timpul de difuzare și receptare fiind extrem de comprimat. Ca urmare, dezorientarea și teama fac ca o bună parte a societății românești să nu vadă în schimbare decât o ameliorare a mijloacelor de subsistență, fără a-și propune năzuințe mai mari. Este drept că noile autorități, prin mass-media, cu deosebire prin T.V. întrețin o atmosferă abilă, prezentând noile concepte economice exclusiv prin elementele secundare, dilatând reversul social al privatizării și, implicit, descurajând populația cu spectrul șomajului în masă, în condițiile unei totale confuzii ideologice și politice. Pe de altă parte, deși autoritățile și corpurile legiuitoare - mai recent preconizează introducerea economiei de piață, măsurile întreprinse în această direcție sunt firave și insuficient stimulativ. Încât elemente sociale ale noii economii se nasc extrem de anevoios. Este deci vorba de o politică premeditată de frânare a economiei liberale, pentru ca efectele pozitive ale acesteia-apariția de produse pe piață - să fie percepute cât mai distorsionat, să nu provoace contagiune și emulație, menținând astfel societatea românească cât mai încorsetată în vechile structuri economice etatiste-colectiviste.

Este de presupus, deci, că societatea românească se va desprinde treptat de asemenea tare, pe măsură ce inițiativa economică individuală sau de grup va găsi o mai mare siguranță de afirmare, contribuind la nașterea noilor clase sociale și, implicit, a unor întreprinzători liberi și a unei generații de conducători politici legați de economia de piață. Până atunci însă, ea va fi convulsionată de aspre lupte politice, de o confruntare decisivă între o minoritate plasată pe pozițiile liberalismului și democratismului și o majoritate care, prin mentalitate și mai ales prin modul de procurare a veniturilor, văd în stat un element protegitor care trebuie apărat în ipostaza de cel mai mare proprietar. Cert rămâne însă faptul că rezultatul unor asemenea confruntări va fi o regenerare a unei economii de piață diversificată, care în forme diferite a mai fost cunoscută la noi până la instalarea regimului comunist. Evident că, în asemenea condiții, însăși puterea politică va înregistra schimbări semnificative.

CINE SEMNEAZĂ...

La 4 Iulie a.c., președintele ("ales") al României, Ion Iliescu și Petre Roman-Neulander, Prim-ministru, s'au întâlnit la "Palatul dela Cotroceni" cu Petăr Mladenov, reprezentantul neo-bolșevicilor din Bulgaria.

Organele puterii dela București și Sofia împărtășesc asemănări semnificative. Așa cum Ivan Illici și haita sa au fost pregătiți să preia puterea după răsturnarea clanului Ceaușescu, ministrul de externe al Bulgariei, Petăr Mladenov, a fost regizorul eliminării, în luna Noiembrie, a dictatorului Todor Jivcov, manipulându-și propria succesiune la președinție.

Partidul Socialist Bulgar (fost comunist) a câștigat alegerile "libere" la fel ca omologul său din România, (A)Frontul Salvării Naționale. Sovieticii, îngrijorați de modalitatea în care comunistii au fost eliminați în alte țări, i-au incurajat pe comunistii "cu față umană" să preia puterea. A fost o modalitate de asigurare, nedorindu-se de către Uniunea Sovietică venirea la putere, la granițele de Sud, a unor forțe ostile ei.

???

"Am zămislit, am simțit dureri și, când s'a născut, am născut vânt: țara nu este mântuită și locuitorii ei nu sunt născuți."

Rândurile de mai sus sunt cuvintele profetului Isaia, așa cum le găsim scrise în Sfânta Scriptură. Și cât adevăr cuprind ele.

România se poate privi în ele ca n'r'o oglindă. Atâta sânge, atâtea vieți! Au fost în zadar? N'au fost destule!

De fapt, câte vieți? Care este adevărul despre morții din Timișoara? Care este adevărul despre teroriști? Cine sunt adevărații criminali?

Comisii parlamentare, guvernamentale etc. sunt create, împiedicate în activitate, apoi dizolvate. Din Decembrie și până în Iulie, istoria României s'a mai îmbogățit cu niște puncte de suspensie, cu niște semne de întrebare.

Decamadată prinde rădăcini "democrația minerească".

Parlamentul și senatul, cu fețe fesemiste, votează legi semi-democratice și se pregătesc să coacă o nouă constituție. Dumnezeu să-i cerceteze și să-i lumineze!

Opoziția? Dacă P.N.T. -c.d., de bine de rău, și-a rezolvat "conflictul dintre generații", la Partidul Național Liberal lucrurile sunt mai complicate. Pe lângă cloote și nefericite rupturi, D-I Radu Câmpănu începe să meargă pe un drum tot mai... tătăresc. Si, se știe care a fost atunci, după război, rezultatul pactului P.N.L. - p.c.r. Si pentru Gheorghe Tătărescu, inclusiv.

La Timișoara, pe 17 Decembrie, s'a strigat: "Există Dumnezeu!"

La Dumnezeu să ne întorcem și acum, la Sfânta Evanghelie după Luca: "Acum, dimpotrivă, cine are o pungă, s'o ia; cine are o traistă, de asemenea s'o ia; și cine n'are sabie să-și vândă haina și să-și cumpere sabie." Amin!

INSINUĂRI

Pe vremea "odiosului și sinistrei", două rubrici "condimentau" pagina externă a ziarelor din România: "Din țările socialiste" și "Realități din lumea capitalului". Din prima aflai că oamenii de știință nord-coreeni au pus la punct o nouă pastă de dinți pe bază de cremă de ghet, de unui tovarăș colhoznic i-a ouat cocșul ouă roșii, etc. Din a doua: că a crescut cu nu știu ce procent șomajul în rândurile tineretului vest-german, că numărul toxicomanilor minori și majori evident a crescut în Franța și că în S.U.A., din trei în trei secunde se comite un asasinat combinat cu un viol și invers.

Vremea a mai trecut. Nu și unii trecători. Sub îndrumarea "bebelușului telectual" Răzvan Theodorescu și a "unsurosului" (și "alunecosului") Emanuel Valeriu, tovarășii G. Marinescu, V. Teodoru, C. Pumea și C. Roșianu, în cadrul programelor de actualități ale TVR, când vine vorba de țările recent eliberate de comunism, încep să cânte slagăre pe teme de șomaj și creștere de prețuri. Îți vine să crezi că economia de piață este un fel de SIDA. În privința Unificării Germaniei, susnușimii o întorc în așa fel că te și întrebă: ce le-o fi venit și la aștia să se unească?

Nici un cuvânt nu se suflă despre avantajele economiei de piață, despre modalitățile de tranziție, despre rolul statului, statul de drept, drepturile omului.

Până când va face TVR "artă cu tendință"? Si pe când posturile de televiziune independente? Până când teama de ele? Si, mai ales, de ce? De ce, domnilor Iliescu și Roman?

Dan Emilian ROȘCA

P.S. Pe prima pagină a unei reviste românești de avangardă, din perioada interbelică, citeșc o anecdotă: se spune că, de câte ori descoperea un adevăr, Pythagoras jertfea zeilor un mare număr de boi; de atunci se tem "boii" de câte ori de descoperă un adevăr.

SFÂRȘITUL SOCIALISMULUI DADAIST

—Dragoș KALAJIĆ—

Marea răscoală a poporului român împotriva teroarei de mai multe decenii a doctrinei de îndobitocire a omului a fost purtată de elita sa spirituală, fidelă celei mai grele funcții a culturii. E vorba de funcția rezistenței la cele mai periculoase locuri, de rezistența opusă nihilismului, ca ultima baricadă ridicată de om întru apărarea virtuților și valorilor tezaurului spiritual al său. Într-o noapte instelată de vară, pe terasa hotelului "Jugoslavija" din Belgrad, înainte de întoarcerea în lagărul numit Republica Socialistă România, și înaintea morții sale prea timpurii, marele poet Nichita Stănescu ne-a mărturisit sensul reîntoarcerii în robie, aruncând o rază de lumină asupra misiunii eroice a elitei care "trebuie să rămână alături de poporul său, care trebuie să împărtășească destinul lui, chiar dacă el ar fi mult mai greu decât cel de astăzi. Pentru că, dacă cei mai buni Români ar fugi din România - ce ar rămâne atunci poporului nostru? Cea mai bună, și astăzi singura bază a încurajării și speranței poporului român, este elita sa".

Dacă facem o incursiune în memorie, în istoria culturii românești, vom observa două fenomene diametral opuse, care au anunțat înscăunarea sistemului răsturnărilor totale, confirmând regula experienței istorice că viitorul este ceea ce au intuit cele mai sensibile spirite ale trecutului. Sistemul răsturnărilor totale a fost anunțat prin intermediul primei și celei mai radicale mișcări din arta modernă, dadaismul, înființat pe scena cabaretului "Voltaire" din Zurich, în anul 1916. În timp ce Europa sângera în primul război civil de proporții mondiale, șeful acelei mișcări, Tristan Tzara - dezerter, de origine din România - se amuza și distra clientela cabaretului cu spectacole de umor negru și absurd, profetind distrugerea tuturor virtuților și valorilor culturii și tradiției europene. În această privință, Tristan Tzara a fost perfect de explicit: "Noi suntem împotriva tuturor principilor. Cu cât este mai absurd - cu atât este mai bine... DADA lucrează cu toate forțele la instaurarea IDIOTULUI pretutindeni".

Idiotii la putere

În lumea capitalismului liberal, a "legilor pieței" și "liberei concurențe", căile spre succes sau putere impun și unii coeficienți corespunzători de inteligență și de aceea idealul dadaist "de instaurare a IDIOTULUI pretutindeni" a fost și a rămas închis în granițele modelor culturale și în saloanele artificiale. În care bănuie gustul sado-masochist al pseudoelitelor. Dar idealul dadaist a fost realizat cu mare succes în țările socialismului realist, prin intermediul ordinei răsturnate a valorilor și al sistemului anapoda al selecționării, denumit "calitățile moral-politice", care facilitează ridicarea în vârful puterii nu numai a drojdiei societății, a scursorilor și delincvenților, ci și a ucigașilor și idiotilor de teapa lui Ceaușescu și a bandei lui.

Cu siguranță că Ceaușescu n'a auzit niciodată de compatriotul său Tristan Tzara și dadaism, iar tirania și-a întemeiat-o pe doctrina marxist-leninistă. Dacă această tiranie mai conținea și alte nuanțe - acestea fiind rămășițe ale unei mentalități acumulate sub jugul de mai multe secole de "ocupație" otomană, care avea desigur predicții spre o putere de tip despotism oriental. Retorica laudelor și preamării lui Ceaușescu lasă să se întrevadă un gust caracteristic barbariei asiatico-orientale. Ceaușescu și-a recrutat și înstruit garda după modelul ienicerilor osmanlii. În definitiv, dar nu și la urmă - potrivit măturării unor mărtori oculari, dar și ale victimelor, în masacrul poporului român neînarmat, cei mai cruzi au fost voluntarii proveniți din țările arabe, veniți la instruire polițienească, dar și făcând parte din garda personală a lui Ceaușescu. Totuși, în cadrele gândirii și întreprinderilor politice și economice, cât și al numeroaselor sale proiecte, Ceaușescu s'a dovedit a fi un autentic idiot dadaist.

Ironia cinică a destinului istoric a avut

grijă să anunțe cu mult înainte un astfel de mariaj între marxism-leninism și dadaism; după o legendă, în timpul șederii sale la Zurich, Tristan Tzara a întreținut relații de prietenie, jucau chiar șah, cu Vladimir Illici Lenin. Este adevărat, dadaismul nu a recomandat niciodată masacrarea oamenilor nevinovați, dar potențialele criminalistice ale idealului de "instaurare a IDIOTULUI pretutindeni" le-a făcut publice epigonul și moștenitorul lui Tzara, André Breton, în cel de-al Doilea manifest al suprarealismului din anul 1929: "Cel mai simplu act suprealist este să ieși în stradă cu pistolul în mână și să tragi la nimereală în mulțime".

În lumina definiției expuse, Ceaușescu și ienicerii lui sunt niște suprealități înconștienți pentru că au realizat, aproape la perfecțiune, formula lui Breton, trăgând, din cele mai sofisticate arme posibile, în masa pe care o numiseră "bande de huligani". Și în aceste împrejurări ne-am convins de puterea spectaculoasă a artei sau anti-artei de a prezice înspăimântător și prezice viitorul, depășind și exprimând posibilitățile răului din om. În definitiv, suprealității au intuit cu precizie că idealurile lor le poate îndeplini bolșevismul și de aceea, prin anii 30 s'au lăsat cu neobrăzare la lângă Comintern, oferind acceptarea suprarealismului ca artă oficială "în slujba revoluției". "Si'n primul rând vom distruge civilizația asta care v-a atât de dragă" îi amenința pe Europeni suprealistul și, mai pe urmă, comunistul salonard Louis Aragon, declarând deschis că eroii suprealiști sunt "patricizii" și "profanatorii anonimi ai drepturilor universale ale omului". Suprealistul Paul Eluard scria ode dedicate lui Stalin în timpul când aproape întreaga lume onestă și inteligentă aflase deja de lagărele morții din Siberia și de milioanele de victime de acolo.

Dreptatea răzunătoare a lui Koca Popovic

Că toate cele amintite aici nu sunt metafore cvasiartistice sau vorbărie goală, lipsită de bun simț, ne-a dovedit-o singurul suprealist care a pus mâna cu adevărat pe putere, Koca Popović, azi idolul săptămânalului Danas din Zagreb, care vede în el întruparea înțelepciunii și cinstei. În primul număr al ziarului Politika, apărut în Belgrad eliberat, el declara deschis poporului că dreptatea noului sistem va fi răzunătoare. Despre sensul și țelul adevărat al acestei răzunări ne convinge numărul de execuții, printre care figurează și nume de primă mărime ale culturii sârbe, dela filosoful Vujici, la etnologul Čajkanović, și până la poetul Stefanović. Acea pierdere a culturii sârbe este irecuperabilă, cu atât mai mult, cu cât nimeni până acum n'a mai atins nivelul de cunoștințe, de pregătire și intuiția de care au dat dovadă aceștia. În timpul lichidării crude a elitei culturii sârbe suprealistul Marko Ristić - care a petrecut toată perioada războiului într-o stațiune balneară, într'un neîntrerupt sejur de lașitate - scria editoriale bombastice și pline de cruzime după formula "se pot rostogoli și capete"! Sinu's a mulțumit numai cu capetele celor executați, ci câțiva ani mai târziu se angaja din plin și la îngroparea poezilor încă în viață - Miloš Crnjanski și Rasko Petrović, pe care l-a împiedicat perfid să revină în țară, obligându-l să moară în străinătate.

Cititorul, de bună seamă, înțelege motivele acestei digresiuni dela tema propusă: prin înlăturarea lui Ceaușescu s'a oprit doar unul din mediiile răului care continuă să rămână între noi ca posibilitate universală permanentă de degenerare "suprealistă" a omului. Digresiunea de mai sus inițiază și problema cercetării și definirii mobilului pasiunii morbide a suprealiștilor noștri autohtoni, pe care au făcut-o publică prin fărâdelegile comise pur și simplu din interes. Iar strategia este foarte simplă: acolo unde există minți luminate - suprealiștii pomeniți n'au ce căuta, și

atunci pentru afirmarea socială a sterilității și obscurității lor sunt necesare reprimarea, sau înlăturarea totală a elitei spirituale și instaurarea unui sistem de valori răsturnate, în care tuturor idiotilor le este deschisă calea spre putere. Poate că tocmai interesele exprimate mai sus de Popovic, ale dreptății răzunătoare și canibalismului lui Ristić, ne dezvăluie esența mobilului acelei odioase politici și practici ceaușiste de descătușare a forțelor răului. Aici e vorba de mediocritatea sau de submediocritatea care prin forța propriilor ambiții și a sistemului inversat de selecționare a cadrelor, s'a trezit pusă deasupra unei medii acceptabile, ba mai mult, în vârful piramidei.

Într-o societate normală, cu inteligența și calitățile sale, Ceaușescu n'ar fi ajuns prea departe: poate că ar fi fost un contabil harnic, un paznic amabil sau un muncitor conștiincios la salubritate. Dar sistemul răsturnărilor totale l-a ridicat în vârful ierarhiei sociale, trezind astfel idiotul care zăcea ascuns în el. Si'n toți aceia care-l depășeau prin inteligență și calități, acel idiot n'a văzut nimic altceva decât un permanent pericol și amenințare directă la poziția sa. De aceea i-a înlăturat sistematic și cu brutalitate, împărțind, respectiv permitând accesul la putere numai celor mai proști decât el.

Răscoala împotriva istoriei

Să revenim la tema noastră inițială. Trebuie să subliniem că Tristan Tzara și dadaismul n'au nimic comun cu tradiția originalității culturii române. Despre virtuțile și valorile acelei originalități românești aduc nenumărate mărturii, în Occident, marile minți pe care războiul le-a surprins în Occident, precum Mircea Eliade, marele istoric al religiilor, apoi filosoful Emil Cioran, scriitorul Vintilă Horia și atâția alții. E vorba de protagoniștii unei inspirate mișcări de renaștere a originalității românești care caracteriza cultura română din anii '30. Este vorba de un fenomen care anunța totodată, instaurarea unui sistem al răsturnărilor totale, dar cu opțiuni diametral opuse dadaismului.

Parcă întuind răul istoric, în sens hegelian, care se pregătea României - protagoniștii acelei mișcări de renaștere s'au ridicat, cu gândurile și visele lor, împotriva idolatriilor noi ale istoriei și ale "progresului" ei, ale dogmelor și fantasmagoriilor ce începeau să se infiripe. Opera gigantică a lui Mircea Eliade - care a revoluționat, în sens copernican, imaginea noastră despre ideile și credințele religioase ale omenirii - se

sprijină pe acel ideal al revoltei împotriva tiraniei efemerității și timpului, istoriei și istoricismului. Este vorba de o operă care reabilitează culturile antice care luptaseră împotriva înjecțiunii efemerității, creind monumente și imnuri, doctrine și religii ale veșnicei străluciri a luminii "divine" a omului. E vorba de acea lumină veșnică a elementului uman care știe să depășească toate condiționările și limitările materiale și materialiste, ca legitimitate esențială a omului în această arenă a universului. De aceea, opera lui Mircea Eliade, pe lângă valoarea ei științifică, mai are și o mare valoare etică, fiind o măreață chemare adresată omului contemporan să descopere, să trezească, să păstreze și să dezvolte virtuțile, frumusețile și adevărurile spiritualității sale.

Tema care leagă majoritatea romanelor lui Mircea Eliade este cea a reîntoarcerii sacralului în lumea profană a contemporaneității și chemarea la luptă împotriva uitării, pentru că memoria, după cum ne învață Platon, este sinonimul științei și orice cunoaștere este o scufundare în memorie. Natural, este vorba de memoria virtuților și valorilor esențiale ale culturii umane. Eroii principali ai romanelor sale - dela Nouăsprezece transdăfiri și Secretul Doctorului Honigberger până la Pe Strada Mântuleasa (singurul tradus în sârbocroată) suferă de tragedia amnezismului, real sau simulat, în fața violenței lumii moderne.

Si creația lui Vintilă Horia perseverează pe aceleași drumuri ale memoriei care se întâlnesc în tinutul natal robit, în România. În romanul Imposibilul, alter ego-ul autorului narează despre viața emigrantului care prin destinul său propriu cunoaște abisurile nesfârșite ale răului: "Oamenii au transformat în păcat chiar și zborul pe cer. Din această posibilitate angelică au creat mijloace de ucidere... Uciderea este dintotdeauna primul gând al omului. Iată de ce avem nevoie de Salvator. El ne face responsabili. El ne-a făcut conștienți de responsabilitatea noastră. Cristos a venit doar pentru oamenii care sunt singuri. Totul este bine, în afară de om...".

Ei știu să amenințe

Scriș în urmă cu 30 de ani, pe timpul euforiilor de masă declanșate de progresul tehnologic, când s'au lansat primii sateliți, romanul mărturisește despre integritatea înțelepciunii românești acumulată de-a lungul secolelor în confruntarea cu răul: "În curând oamenii vor zbura în stele, dar pe Pământ încă nu s'a

Continuare în pag. 12

POST FESTUM

Atât de mult în nemiloasa
Si lunga clocotire mai fiert
Că nu credeam să-ți iert pucioasa
Pe care azi zâmbind ți-o iert.

Eu însumi nu pricep cum lutul
Orbit de smoală și prăpăd
Acuma vede Nevăzutul
Cu ochi care nu mai văd.

Azi viața-mi flacăra grozavă
O port medalion la gât
Si's mândru că'n pojar și lavă
Putui să clocotesc atât.

Si dacă azi zâmbind iert toate
E că din cruntele fierturi
Eu n'am ieșit târș pe coate
Ci fulgerând de noi armuri.

Radu GYR

PETRE ȚUȚEA - NOTĂ LA FILOSOFIA NUANȚELOR

Nota alăturată este un recent post scriptum la o lucrare concepută de Petre Țuțea în urmă cu mai mulți ani. Destinul acelei lucrări, dăruită cândva în manuscris, a făcut ca ea să poată fi tipărită abia după Decembrie 1989, în revista "Baricada", fără ca autorul să fie consultat asupra formei definitive. Titlul scrierii de atunci a fost imprumutat, la modul creștin-polemic, dela filosoful și sociologul Georg Simmel care, în Die Philosophie der Schattierungen, pornind dela logica transcendentă la lui Kant, încearcă să multiplice categoriile kantiene, cu "jocul nesfârșit al nuanțelor". În viziunea gânditorului român,

această încercare nu are sorți de izbândă, dat fiind faptul că nuanța nu-și pierde caracterul sensibil-cromatic, definitoriu, în vreme ce categoriile, având caracter logic, direct, legate de experiență, nu au acces la lumea celor eterne, "ce nu se văd", și de care pomenește Sfântul Apostol Pavel, în epistola întâia către Corinteni. Altfel spus, sensibilitatea, prin aspectul ei dominant cromatic, menține spiritul uman în ceea ce Heinrich Rickert a numit "anticamera cunoașterii".

Alexandru PRAHOVARA

rică, inutilă. Filosofia - heraclitism, eleatism, sofistică, apriorism, experiență deschisă, nuanțe, abstracții și aproximații utile, comode, ipotetice, gratuite sau eronate! Nimic necesar la scară cosmică, comunitară și rațional umană. Necesitatea este legată de Real, de "Absolutul divin", transcendent în esență, cum l-a gândit și Spinoza, conștopindu-l cu libertatea reală. "Acosmism", criticat de Hegel în mod injust, în panteismul lui radical. Crește intelectul uman prin nuanțe, cum a gândit Simmel, sau prin devenire? "Existență și non-existență" (Hegel), progres și regres. Istorie porfă care escamotează predeterminarea din primordii. Apoi, "omul nu poate cunoaște începutul și sfârșitul lucrurilor și nici lumea vizibilă și invizibilă,

concludent, ca zeii "(A)meon din Crotona, cit. de Wilhelm Capelle în Vorsokratiken).

Cum apare omul istoric? "Animal rațional, muritor și singura creatură bolnavă în creație" (Sf. Augustin). "Apariție și dispariție". Problema, întrebarea teoretică, tehnică și practică ne arată natura sa de creatură damnată; întrebă, se întreabă și caută la nesfârșit. Incompletiune gnoseologică.

Desfășurându-se în timp și în spațiu istoric (Hășdeu), omul trăiește sub semnul dialectic al neîmplinirii. Crește aparent. Afli neaflând. Stie neștiind (socratism). "Sisifism", apreciat ca atare de Rickert. Efortul uman nu poate avea un rezultat absolut și, de aceea, raportat la adevărul absolut - Unic - nu semnifică nimic.

Petre ȚUȚEA

Am mai consemnat genealogia spiritului uman în alt context: mitologie, artă, filosofie, știință și tehnică. Nuanțele sunt istoric înșelătoare, prin aparenta amplificare intelectuală, tot atât de înșelătoare ca logosul necesar și devenirea

heraclitică, sau virtuțile dianoetice ale lui Aristotel, care culminează în sophia, și care nu duc la Real - la adevăr, fiindcă nu există rațiune umană perfectă. Omul se mișcă între constatări utile sau comode și valori - dorințe, aspirații. El poate trăi aici și fără

"adevărul măntuitor". Mai poate fi înșelat de iluziile axiomatice și de invarianțe - limite ale capacității speculative în explorarea rațională a lumii interioare; în fond, eul și non-eul nu sunt izvoare ale adevărului, cum ne dovedește istoria profană. Ce sunt miturile?

False citiri ale eului și non-eului, "operă naivă a umanității în copilăria ei, înfrumusețată sau falsificată poetic, inec imaginat în concretul opac" (Ottfried Müller). Aceste plămuri se prelungesc până azi. Neștiință li-

SOCIALISMUL DADAIST

Urmare din pag. 11

rezolvat nimic, totul este în întineric și încă necercetat în noi. Există copii care sunt obligați să trăiască departe de mamele lor, de țările lor, de amintirile lor, există oameni care torturează alți oameni prin beciurile ascunse ale unor cazemate, există condamnați care plâng în ungherul temniței fără să știe prea bine pentru ce sunt condamnați... La ce folos atunci să cucerim spațiile siderale și planete necunoscute? Să-i informăm cumva despre răul nostru care a devenit necesitate, viciu, ideologie? Cine știe dacă altcineva nu ne urmărește cu atenție, ca la momentul oportun să ne dea lovitură de grație, aruncându-ne din nou în peșteri pentru următoarele câteva mii de ani, făcându-ne din nou pașnici, asemenea sălbăticilor, începându-ne experiența noastră umană pe latura cealaltă, în speranța că acum totul va fi mai bine...

Eroul lui Vintilă Horia caută în spațiile singurătății din emigrație "un suflet de om, un prieten, caută sufletul țării cu care și-ar înlocui sufletul", iar gândurile lui rățesc în permanență pe acele drumuri care vin din România, pe care sosesc noi emigranți, cu noi știri despre dictatura răului: "Dumnezeule, totul au murdărit, totul au pocit la noi. Munții, dealurile, pădurile, în cinșpe ani, totul și-a schimbat înfățișarea. Distrug frumusețile naturii, așa cum distrug toate bogățiile țării, energia, totul, totul. Nu știu altceva, decât să distrugă. Adică, mai știu să amenințe. Asta-i singurul lor mod de supraviețuire."

Importanța și măreția gândirii românești din exil nu se întemeiază numai pe păstrarea memoriei virtuților și valorilor culturii europene, ci și pe critica pătrunzătoare a lumii moderne a Occidentului, în lumina acestor cunoștințe. Intr-o scrisoare adresată unui prieten din lagărul numit Republica Socialistă România, publicată în cartea Istorie și Utopie, sub titlul Despre două tipuri de societate, Emil Cioran dezvăluie nu numai perspectivele catastrofale ale Occidentului, ci și avantajele paradoxale ale "celeilalte Europe": "Timpul, în cele din urmă, merge în favoarea națiunilor subjugate, care cumulându-și energia și depozitându-și iluziile, trăiesc în viitor, în speranță. Dar, la ce mai pot spera oamenii în libertate și în regimul care o întru-chipează în regimurile care se rezumă la libertinaj, la tihnă și apatie? Minunția de regim care n'are să ofere oamenilor nimic - pentru un popor, democrația este în același timp și paradis și infern. Viața are sens numai datorită ei, dar ea este fără viață... Fericire în clipa imediată și declin în viitorul apropiat - iată în ce constă fragilitatea acestui sistem politic pentru

care omul nu poate opta fără a fi antrenat într-o penibilă dilemă."

Nici votcă, nici whisky

Deci, valoarea excepțională a gândirii românești din exil constă în integritatea conștiinței ei treze, care a supus unei critici severe și atotcuprinzătoare ambele regimuri existente în lumea de azi - socialismul realist și capitalismul realist. Aceste două antiteze sunt unanime în închiderea orizontului omului și împiedicarea înălțării omenească, redus pretutindeni la animal economic. Totuși, partea esențială a omului a rămas necucerită, pentru că ea este intangibilă, și tocmai în acest element esențial își pune toate speranțele gândirea românească, toate visele despre renașterea omenească. Pentru a ilustra cât mai plastic acest lucru, Vintilă Horia recurge la cele două băuturi, metafore, cele mai agreate în aceste două regimuri: "Votcă, de altfel, ca și whisky, este un mediator al destinului, un element care precipită istoria. Ea e un facsimil vizibil al timpului, dublul său lichid. Cu cât se bea mai multă votcă, cu atât se rumegă mai bine și ideile, și oamenii, și lucrurile și acțiunile pe care ei le-au săvârșit. Ceea ce supraviețuiește acelei fantastice beții istorice este cea parte a omului pe care nici revoluțiile și nici revoluționarii nu o pot atinge niciodată: cea invizibilitate umană, a divinității, a eternității din om."

Nu e greu să prezici viitorul apropiat al popoarelor care se eliberează de tirania regimurilor sub însemnul "votcii": vor trece la "whisky" cu o euforie cumpătată, deoarece regimul nu restaurat arată față de cel precedent precum paradisul față de infern. Dar, după toate regulile marilor beții, după euforie urmează mahmureala și dureroasa trezire. În definitiv, și "whisky-ul" a participat vărtos la tragedia poporului român. În timp ce Occidentul îl proslăvea pe Ceașescu, trecând, din interes, sub tăcere crimele lui - îi turna pe gât zarăfăcuri. Dar, într-o clipă de extraordinară luciditate - cum numai idiotei o pot avea - Ceașescu și-a dat seama de natura vampirică a acestei economii de zărafie și a obligat poporul român la sacrificii fantastice pentru a împăca toate datoriile. Restituirea datoriilor este pentru România un avantaj enorm pe care îl are în viitor față de restul țărilor supraindustria din "cealaltă Europă"! Rămâne deschisă însă problema dacă România va ști să păstreze acest avantaj pe care-l are și dacă va ști să folosească acel extraordinar capital de cunoștințe pe care și l-au însușit nobilii ei fii din exil.

Dragos KALAJIC

Alei, dulce Veronică...

-Omagiu într-o eternitate-

—Ioan T. VESCA—

În vara aceasta la 4 August, se va împlini un veac și un an dela trecerea în lumea umbrelor a muzei liricii românești - Veronică Micle.

De-a lungul anilor comemorările poetei au trecut neștiteute și neobservate, amintirea marelui Eminescu uitând-o totdeauna, lăsând în plan secund aducerea aminte și de "... dulce Veronică / Despărțirea rău ne strică."

Eminescu și Veronica / Dante și Beatrice / Petrarca și Laura îndrăgostiți eterni ai umanității și veacurilor, muze și genii scânteietoare ale poeziei universale. Perechile sacre sunt indestructibile precum pământul de Soare!

Destinul a voit ca acești mari îndrăgostiți ai neamului nostru, pururi tineri și frumoși, să aibă

laolaltă aceeași bătaie de inimă vreme de numai 39 de ani stingându-se în floarea vieții; Luceaful fulgerat la vârsta patimilor lui Hristos de o cumplită boală și chinuit apoi de himere timp de 6 ani - sfârșind într'un ospiciu - iar Ea, "stea între femei" să aleagă sinuciderea în mânăstirea Văratec la exact 50 de nopți de singurătate.

Suprem gest de credință și devotament față de ființa iubită și mult adorată, alături de care clipele fericite au fost nepermis de puține!

Fără existența Veronicăi Micle, lirica românească n'ar fi avut "ciclul Veronian" splendidele versuri născute din desnădejde, iubire, speranță și amor, tăiate în marmură și diamante ale graiului românesc.

Ea însăși poetă, crescând și ucenicind sub ocrotirea lui, unicul volum de versuri publicat îl dedică magistrului: "Scumpului meu Mihai Eminescu ca o mărturisire de neștearsă dragoste" Veronică Micle - București, 6 Februarie 1887.

Dacă în fiecare an la jumătatea lui Ciresear, veți vedea o femeie îndoliată cu "părul blond în caer pe umeri de zăpadă" pășind tristă spre teiul din Dealul Serban Vodă, să știți că ea va căuta "umbra poetului iubit"; iar dacă în miez de vară, aceeași femeie va purta "pelerină albastră, pâlărie florentină cu boruri largi și umbrelă subțire", oglindindu-se în ape, să strângem la pieptul nostru flori, cât mai multe flori și apoi să le presărăm la picioarele ei și în "unda fermecată" ca un suprem omagiu de recunoștință.

PREA PUȚIN DIN TINE

Ce singurătate între cel care-am fost și cel ce voi fi, ce singurătate între mână și gestul de a mânui, ce albă și stelară singurătate între ochi și imagine, câte infinituri și timpuri pentru hyperioni aglomerate ntre mine și mine.

Ce-am pierdut oare? Ce-am avut oare cu-adevărat? Răvneam să schimb totul, acum nu mai vreau decât eu însumi să rămân neschimbat.

Ce pedeapsă poate fi mai mare decât aceea de a-mi fi propriul mormânt? Cum aş putea oare, Cum aş putea oare să-mi spun mie trecut?

Marioara HOROPCIUC

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale
din exil și din țară

MARIA VALTORTA

IL POEMA DELL'UOMO-DIO

CENTRO EDITORIALE VALTORTIANO

1986

Anul acesta a apărut în traducere engleză, sub auspiciile editurii "Editions Paulines", prin grija lui Nicandro Picozzi, revizuire de Patrick McLaughlin, celebra carte de renume mondial "Poemul Omului-Dumnezeu" (The Poem of Man-God) scrisă de Maria Valtorta.

Maria Valtorta s'a născut în Italia în 1897 și a murit în 1961. Din cauza unui accident (în 1920 a fost lovită, prin spate, cu o bară de fier de un nebul) și a bolii, cea mai mare parte a vieții ei a fost petrecută în patul suferințelor. Cu smerenie și dragoste ea a oferit aceste suferințe ca o jertfă adusă lui Dumnezeu. În pat, într-o poziție șezândă, folosindu-se de un carton ca suport pentru scris, va însemna "dictările" și "viziunile" a ceea ce va forma mai târziu "Poemul Omului-Dumnezeu". Opera literară lăsată cuprinde în jurul a 15.000 de pagini din care două treimi formează "Poemul Omului-Dumnezeu". În afară de Sfânta Scriptură, "pot afirma, declară Maria Valtorta, nu am avut nici o sursă omenască să mă facă să știu ceea ce scriu și că chiar atunci când scriu adesea nu înțeleg". Această inspirație cu totul extraordinară poate pune pe gânduri pe cel mai sceptic dintre sceptici, și dacă încercă a înțelege omeneste de unde cunoștințe atât de vaste și în domenii atât de diferite, lucrurile se complică ajungându-se într-un "dead end" cu adevărat fără ieșire.

În cele patru volume care au apărut în engleză, al cincilea fiind sub tipar, fiecare în jur de 800 de pagini, se

narează întreaga istorie a mântuirii dela nașterea până la adormirea Maicii Domnului și întreaga viață a Domnului nostru Iisus Hristos.

Din toate cărțile ce le-am citit în viața mea aceasta este unică. Niciodată nu am găsit ceva atât de adânc din punct de vedere spiritual exprimat printr-o superbă frumusețe de stil, o succesiune cinematografică a revelației, o iluminare a evangheliei și cel mai profund comentariu, adus acesteia, pentru că Maria Valtorta nu aduce ceva nou, care ar contrazice Noul Testament, ci o povestire pe larg a acestuia. Când vorbim de originalitate, ne referim imediat la Tradiția Bisericii, izvor care curge atât de proaspăt și viu în sutele de pagini ale acestui "poem", titlu pe deplin justificat prin finețea și farmecul inefabil al celei care se consideră doar "condei" al revelației.

Prima ediție a cărții, în italiană, apărută în timpul vieții, nici măcar nu purta numele scriitoarei. Smerenia a fost unul din diamantele spirituale care au împodobit sufletul Mariei Valtorta. A trăi pentru alții și a ajuta omenirea să cunoască pe Dumnezeu - iată orizontul spre care s'a îndreptat, în mijlocul căruia și-a pus inima să ardă ca o jertfă de lumină, neînfrânt cont de suferința ei personală.

Primele patru volume din această monumentală operă a "Poemului Omului-Dumnezeu" de Maria Valtorta se poate comanda dela adresa: EDITIONS PAULINES, 250 boulevard Saint-Francois NORD, Sherbrooke, QC, J1E 2B9, Canada, (819) 565-5474

EUGEN ST. HOLBAN: BASARABIA-ROMÂNEASCĂ

EDITURA CAPRIANA, PARIS, 1990

Eugen St. Holban aduce ca "mărturie" (subtitlul cărții) pentru românitatea Basarabiei analiza sistematică a denumirilor de sate care le găsim cu același nume și în celelalte provincii ale României. Argumentul este destul de puternic pentru că un nume de sat este la fel de valoros ca și un document istoric. "Cunoscând satul, afirmă autorul, cunoscând legende și trecutul lor, vom

cunoaște adevărata istorie a poporului. Originea și evoluția satului, merg mână în mână cu evoluția istoriei. Vorbind de istoria satelor, vorbim de istoria țării."

Studiul lui Eugen St. Holban are două părți. În prima se ocupă despre dreptul la adevăr, originea și evoluția satului românesc, obârșia denumirii satelor, vechimea și studiu com-

parativ al toponimiei lor, aspecte ale toponimiei din Basarabia și apoi a celor din România, iar în finalul primei părți un capitol despre conservarea patrimoniului toponimic.

Partea a doua a studiului cuprinde lista localităților cu denumiri identice și o hartă a acestora.

"Toponimia satelor, conchide autorul, atât de strâns legată de istoria și cultura neamului, poate

constitui o mărturie, care să se adauge celorlalte mărturii, în dovedirea unității și identității neamului românesc, în granițele cântate de poetul național Mihail Eminescu.

Studiu bine documentat, cartea lui Eugen St. Holban este de mare ajutor cercetătorilor de istorie, manual în silabisirea adevărului istoric.

Dumitru ICHIM

CROCHIUL POEZIEI INTERBELICE

— Zahu PANĂ —

Pășind în ultima decadă a acestui sfârșit de secol și mileniu, departe de tărâmul izvoarelor noastre dar, purtând permanent, adânc încrustate dorurile, speranțele și tălmăcirea lor în cântec și în lacrimă, la anume ceas al socotelor, încercăm să găsim un răspuns iscoditoarelor întrebări: cine suntem? de unde venim și ce vrem?

Crugul vremii, intoleranța celor puternici sau păcatele noastre, au făcut ca un neam de o uimitoare vitalitate fizică și spirituală să fie divizat, umilit și chinuit, atât sub seculara închinare sub Turci cât și sub apăsarea austro-ungară sau sub despotica cizmă rusească. Si totuși a izbucnit să răzbată la lumină, din situația în care multe alte neamuri au dispărut într-o lungă perioadă de asimilare.

Generația mea s'a născut sub climatul euforic al României Mari, când cei mai mulți credeau că după realizarea marelui vis al Românilor, aureola unei eterne fericiri va dăinui peste țara înconjurată de marile ape.

Dascălii noștri ne-au îndreptat primii pași înspre o "lume ce gândea în basme și vorbea în poezie". Așa l-am cunoscut din cei mai fragezi ani pe acel Eminescu, poetul copilăriei, al adolescenței și al maturității noastre, care a prelungește încredibil romanticismul său în România întregită. Puternic încă, după aproape jumătate de secol, ecoul eroismului din Războiul pentru Independență, dorobanții, curcanii și sergenții lui Alecsandri, ne luau destule ore de memorizare alături de poeziile ardelenilor Octavian Goga și Gheorghe Coșbuc, poezi care au dominat atât în viața ardelenilor cât și în Vechiul

Regat perioada dinainte și după primul Război Mondial.

Eminescu, poezia patriotică și zbuciumata poezie a Ardealului, au fost izvoarele către care erau îndreptați pașii învățăcelor născuți după întregirea României. Mai târziu, când iscodirea noastră a găsit și alți poeți și scriitori români, didacticismul dascălilor a încruntat din sprâncene dar nu ne-a pus stavilă în căutări. Temperamentalul Macedonski a fost răsluit din programele noastre mai mult datorită nefericitelor versuri publicate.

Devotamentul pentru poezie a mers de multe ori până la exacerbari. Între tendința versului purificat, pasiunea unora și reaua credință a altora, de multe ori eram împiedicați să aflăm adevărul. Tudor Arghezi scria despre Minulescu că este original doar prin "răscrăcarea tipografică a versurilor". Ion Barbu scria despre Arghezi că scrie o poezie castrată, citând din Ulalume "Cu încruntare mă îndoiesc de acest astru", iar G. Călinescu, care găsea suficient calitate vânzătorului de măruntișuri Cilibi Moise pentru a-l trece în Istoria Literaturii Române, scria, despre poezia lui Radu Gyr că este pletorică, vociferantă. Când dintre toți cei de mai sus nu mai este nici unul în viață, noi cei de astăzi, dar mai cu seamă cei care vor veni după noi, să primim cu adevăratul simț al obiectivității operele lor, iar ei să fie așezați la adevărata lor valoare, trecând spre exemplu peste enterita poetică a lui Tudor Arghezi de după 1950.

Fiecare poet își avea personalitatea lui până la a crea un curent.

Ascultându-le versurile îi identificai după imagine și expresie. Nu puteai confunda niciodată pe Ion Barbu cu Tudor Arghezi; pe Lucian Blaga cu Ion Pilat, pe Vasile Voiculescu cu Adrian Maniu, pe Ion Minulescu cu Ion Vinea, pe Topârceanu cu Dan Botta, pe Radu Gyr cu Bacovia sau pe Nichifor Crainic cu Aron Cotruș, pentru a numi doar pe unii dintre ei.

Poezia românească a fost sănătoasă, plină de vitalitate și, dacă unele nuanțe de morbiditate sau pesimism au răbunit la unii autori, acestea se datorau mai mult căutărilor de noutăți, de investigație și a altor domenii decât cele bâtbitorite de precursori.

Poeții români erau legați de sufletul și de satul românesc, matca în care s'a dezvoltat toată cultura și spiritualitatea neamului românesc. Poezia citadină cu noutatea ei apare mai târziu și ea era circumscrișă la un număr restrâns de poeți și cititori. Deși s'a făcut prea mare caz de niste curente ca dadaismul și onirismul, acestea n'au avut căutare în România. Faptul că ele au căutat să fie aduse din nou, inoculate tinerei generații, în perioada comunistă, este o dovadă că ele aveau mai mult un caracter politic de destabilizare a unei arte autentice, de alunecare dela adevărata poezie românească adânc legată de folclor spre nisipurile miscătoare ale unor ideologii anti-naționale și anti-umane.

Poeții români nu s'au izolat în turnuri de filde. Creațiile lor erau memorate și transmise prin viu grai dela om la om. Între creator și public era o comunicare directă, el, creatorul, aducând prin harul expresiei marea taină pe care

o simt toți oamenii dar pe care numai unii pot să o explice.

Mi-a fost dat - ca de altfel tuturor celor care am fost închiși ani de zile - să ascult atâtea poezii dela atâți oameni diferiți ca pregătire intelectuală și profesie, încât pe drept cuvânt se putea spune despre deținuți, că ei la un loc, reprezentau o imensă bibliotecă vie. Faptul că din închisorile românești a ieșit cel mai mare volum de poezie concentraționistă din toate țările de sub comunism, nu este întâmplător. Nu pentru că "Românul e născut poet" cum se spune de multe ori în derădere, ci pentru că el a cizelat cel mai fin dintre toți, forța de expresie a cuvântului, pentru că el crede în Cuvânt, pentru că a început a ține Cuvântul.

În scurtul răgaz pe care îl puteam avea la întâlnirile din închisoare cu mare maeștri ai cuvântului, Radu Gyr și Nichifor Crainic, l'am întrebat odată pe acesta din urmă, cum vede dezvoltarea viitoare a poeziei românești. Contrariat poate de întrebare, gândiristul care își jalonase deja opțiunea sa în literatură, mi-a răspuns precis: "Poezia care nu are legătură cu lumea și nu este înțeleasă direct de oameni, nu este poezie".

Mi-au revenit adeseori aceste cuvinte când în ultimele decade, versurile care apăreau în România, puteau fi semnate de oricine, pentru că cele mai multe dintre ele erau pe același calapod. Adevărații poeți au fost înțeleși și iubiți de cititori. Pisoaiul "Arpagie" al Anei Blandiana este mai cunoscut decât întreaga operă a lui Mihai Beniuc, iar catrenele lui Păstorel, nescrise, s'au răspândit mai mult decât

Continuare în pag. 18

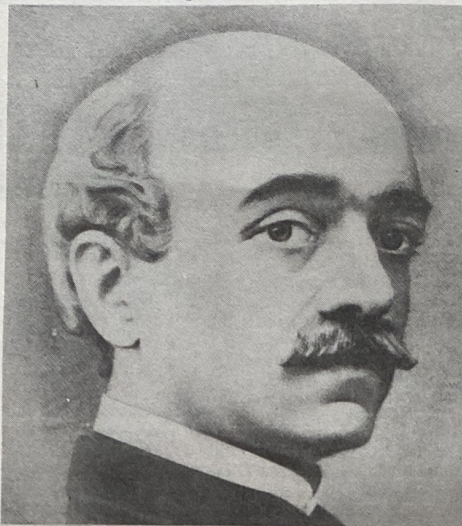

VASILE ALECSANDRI

(21 Iulie 1821-22 August 1890)

-O SUTĂ DE ANI DELA MOARTEA POETULUI-

—Gheorghe RĂDULESCU—

Vasile Alecsandri

Referitor la data nașterii lui Vasile Alecsandri, ea oscilează între 1^a Iunie 1818, 1819 și 1821, însă cea mai aproape de adevăr, din cercetările efectuate, pare a fi cea din 21 Iulie 1821, declarată chiar de poet. Din cauza răcoalei din 1821, părinții lui Alecsandri sunt nevoiți să fugă în direcția munților Bacăului și poetul ar fi avut soarta să se nască în căruță. Tatăl său, care a fost mare vornic, urcând treptele boieriei dela cele mai modeste până la cele mai importante în viața socială, administrativă și politică în stat, moare în 1854. Biografia și opera poetului sunt bogate, fiind cuprinse pe zeci de ani. Scriitorul a fost crescut sub oblăduirea directă a mamei, a doicii, care îi spunea povești la gura sobei, și de jupâneasa Gahița; învață grecește dela vâtaful moș Gheorghe și românește dela un discipol al Școlii Ardeleni și anume dela Gherman Vida, care deținea și manuscrisul cronicii lui Gheorghe Sincai.

Urmează câțiva ani (1828 - 1834) pensionul franțuzesc al lui Cuénim, apoi în același an 1834 ajunge cu diligența în 21 de zile la Paris, împreună cu Al. I. Cuza, viitorul domn, cu pictorul Negulici și cu N. Docan, supravegheați de Filip Furnarachi și locuiesc cu acesta în rue Notre - Dame des Champs. În capitala Franței îl întâlnește și se împrietenește cu I. Ghica, după un timp prin 1838 - are - un prieten din "Varvaki de Lisle d'Ipsara" - iar - Charles de Lapeyrouse și mama sa îi înlocuiesc familia. La Paris scrie poemul "Zunarilla" în limba franceză, apoi balada "Cazacul" și o "Odă" lui Lamartine. Își susține bachelareatul de lettres și se înscrie la Facultatea de medicină, dar nu-i place, trece la Facultatea de drept, unde rigiditatea facultății, ca și la medicină, îl face s-o părăsească și se pregătește pentru un nou bachelareat în științe, pentru a urma Școala de poduri și șosele, însă are și aici un eșec și se apucă sângeros de literatură, care îi este pasiunea, stând ore în șir în bibliotecă. După un timp se întoarce în țară cu Negri și Docan prin Lyon și Marsilia către Livorno, vizitează Florența, Roma și Veneția, care îl impresionează mult, stă mai multe zile la Trieste din lipsă de bani și pornește spre Viena, ajungând în sfârșit la Iași.

După ce părăsește o slujbă neînsemnată ca aceea de "sefal mesii despăgubirii scutinelor și a pensiei răsplătitoare", la 27 Februarie 1840, împreună cu Kogălniceanu și Negruzzi ia funcție în conducerea administrației Teatrului Național, iar în 1841 devine spătar, însă se lasă captivat de literatură și publică în 1840 în "Dacia literară" "Buchetiera dela Florența", în 1844 scrie în

"Propășirea" "Amintirile de călătorie", scrie și poezii, dar momentan îl pasionează teatrul, astfel scrie "Modista și cinovnicul", "Farmazonul din Hărlău", "Iorgu dela Sadagura" și altele. Datorită prieteniei lui cu C. Negri o cunosc pe sora acestuia, Elena Negri, fosta soție a lui A. Varnav-Litenau.

Elena Negri era bolnavă de tuberculoză, iar sensibilitatea ei îi îndeamnă pe amândoi la un duios romanticism erotic. Între timp, Alecsandri, cum era dornic de călătorii, vizitează Constantinopolul, îl încântă Bosforul, apoi pleacă spre Egipt și Persia, se întoarce în Italia la Trieste și Veneția, unde se reîntâlnește cu Elena Negri, venită să-și îngrijească sănătatea destul de subrezită. "Căci te iubesc, Elenă, cu-o tainică uimire." Cu focul tineretii, cu dor nemărginit. În 1847, scriitorul pentru a o încânta pe Elena, nesfârșitelor pelegnări turistice prin Italia scrie "Piatra din casă", însă bolnava merge rău și se apropie de stărsit. După dispariția ei, Alecsandri îi închină duioasa poezie "Steluța": "Tu care ești pierdută în neagra vesnie/ Stea dulce și iubită a sufletului meu/ Si care odinioară lucrai atât de vie/ Pe când eram în lume tu singură și eu!" (Din ciclul Lăcrămoare).

În timpul revoluției din 1848, Alecsandri fuge să nu fie arestat, în munții Hangului, la Brașov și în cele din urmă la Cernăuți. Fiind în Comitetul revoluționar face o "Protestație în numele Moldovei, a omenirii și a lui Dumnezeu". De când s'au suit pe tron, Mihail Sturdza a luat Moldova în arendă, cerând liberarea "arestuților". De altfel prima versiune a "Horei Unirii" este din 1848, apărută în "Foaie pentru minte, inimă și literatură": "Hai să dăm mână cu mână/ Cei cu inima română, / Să năvrim hora fraților/ Pe pământul României!"

În 1876, la 55 de ani, Alecsandri pune capăt celibatului și se căsătorește cu Paulina Lucasievici, de 35 de ani, prin urmare în continuare încă vreo câțiva zeci de ani, poetul va duce o viață tihnă și confortabilă. Preocuparea lui însă în afară de cea scriitoricească era activitatea patriotică. Astfel, după Congresul dela Paris din 30 Martie 1856 și a Convenției tot din capitala Franței din 7/19 August 1858, Alecsandri duce o acțiune neobosită pentru "Unirea Principatelor", devine Ministru de externe încă din timpul caimacanilor și ajunge cu titlul definitiv în timpul lui Alexandru I. Cuza. Este trimis în capitalele țărilor europene mari ale Europei occidentale ca "agent du

Prince Cuza" ca să consolideze atât unirea din 1859, începută prin Tratatul dela Paris din 1856, cât și mai târziu prin "Convenția din 1858, încheiată tot în capitala Franței.

Este primit de Cavour, la Torino și de două ori la Paris de Napoleon al III-lea. În tot ce făcea Alecsandri era corect și patriotic, de aceea îl nemulțumii actul dela 11 Februarie împotriva Domnitorului Cuza.

De fapt în urma acestui act din 11 Februarie 1876, dezonorabil, împotriva domnitorului, sunt destituiți din posturi și prietenii poetului ca Negri, Rolla și fratele său Jean (Iancu). În 1875 intră în Camera ca Deputat, cu toate că preocupările literare nu-i lipsesc, totuși politica îl captivează: "Am intrat în danț, trebuie să joc!" Acum se pregătește și pentru nunta ficei sale Maria cu Mitică Catargi, din Octombrie 1877.

Datorită faptului că în 1878 "Cântecul gîntei latine" este premiat, autorul lui este nevoit să plece din nou în Franța. De fapt Alecsandri era un rentier destul de bogat ca să-și facă o viață liniștită, fără griji și să pornească nestingherit în călătorii turistice în străinătate, în toate anotimpurile, locuind pe la cele mai luxoase și costisitoare hoteluri dela Paris, pe Coasta de Azur, în Italia, Viena, Germania sau în Orient. Dar toate acestea puteau lăsa o amprentă de o ușoară superficialitate asupra operei. Chiar "Cântecul gîntei latine", care primi "le prix du chant latin" nu era o operă atât de mare ca să producă atîta efect și ecou cum i-o prezentă confrății în Academie. "Latina gîntă e regină/ Într'ale lunei gînte mari". După multe victorii în comunatate cu lauri, dar și eșuări, Alecsandri își simte boala care avansează vertiginos. La începutul anului 1890, poetul se întreba gân-

ditor: "Ce-a mai fi și anul care vine?" Dela Paris este adus de fiica și ginerele său și purtat pe brațe dela gară la trăsura. Se stinge la Mircești de cancer pulmonar și hepatic (generalizat) în 22 August 1890.

Vasile Alecsandri a fost în primul rând poet, dramaturg, prozator, romanul Drididri jurnalist - (România literară 1855), memorialist, culegător și prelucrător al folclorului românesc. Poetul a fost un mare și desăvârșit patriot, un revoluționar (1848) și unionist (1859). Cu toate unele facilități ale operei sale, Alecsandri rămâne un poet cu multă sensibilitate, adevărat și viabil. Neșansa lui Alecsandri a fost că Eminescu a fost contemporan până cu un an înainte de a muri bardul dela Mircești. Eminescu era metafizic, un fluid, inefabil, un romantic de profunzime cosmică, astrală. Alecsandri era un romantic duios, sentimental, un sensibil în gen folcloric. Cu "Pastelurile", Alecsandri începe o poezie cu o tehnică nouă, colorată, prin tablouri cu un farmec rural deosebit, în genul lui Virgiliu, Horațiu și mult mai târziu, în genul lui Francis Jammes: "Afară plouă, ninge! afară-i vijelie, / Si crivățul aleargă, pe câmpul înnegrit..." Sau: "Așezat la gura sobei noaptea, pe când viscolește, / Privesc focul, scump tovarășe, care vesel pălăiește / Si prin flacăra albastră a vreascurilor de alună/Văd trecând în zbor fantastic a poveștilor minuni." De altfel poetul cântă toate anotimpurile vara, toamna, iarna, primăvara în genul lui Virgiliu, James Thomson ori Saint - Lambert. În "Miezul iernei", imaginile vizuale și auditive transformă totul într-o priveliște unitar - fantastică, mirifică: "Fumuri albe se ridică în văzduhul scînteios / Ca înaltele

coloane unui templu maiestos / Si pe ele se așează bolta cerului senină, / Unde luna își aprinde farul tainic de lumină." "Legende" lui Alecsandri au tendința colosului, a vitejei, a eroismului personajelor de basm, de legendă istorică în genul lui Victor Hugo ori Bolintineanu ca: "Dumbrava roșie", "Pohod na Sybir", "Dan, căpitan de plai", "Gruia Sănger", "Legenda ciocărliei", "Cuza Vodă", "Cântecul gîntei latine", "Noaptea albă", "Vântul dela miazăzi". În general legendele lui Alecsandri formează un ciclu de epopee națională. Prin subiect, temă, motiv, imagine, culoare și ritm, ele reprezintă istoria și fantezia poporului român, cât și admirația pentru domnitori ca Stefan cel Mare ori Mihai Viteazul, și în același timp și oroarea și dezgustul față de monstrozități, de crimă. În ciclul "Din ostașii noștri" se relevă nu numai patriotismul profund al poetului, dar și virtuozitatea lui că totul trebuie pus în slujba și spre binele patriei. Poezele din acest ciclu impresionează prin dramatismul și jertfa sublimă pentru pământul țării și al neamului românesc. "Ah! da-o ar Domnul să-mi îndrept / Această mână ruptă / Să-mi vindec rănile din pept, / Iar să mă ținore la luptă, / Căci nu-mi mai scump nimica az / Pe lumea pămîntească / Decît un nume de viteaz / Si moartea vitejească! În ciclul "Din ostașii noștri", poetul înalță poporul, țărănimea la gradul de eroi naționali; ei sunt virtutea și forța țării, ei formează patria, ca: "Sergentul", "Penes Curcagul", "Hora dela Plevna", "Odă ostașilor români".

Teatrul lui Alecsandri, prelucrat, mai puțin original, ori original și național, întins pe zeci și zeci de pagini, vodeluri cu semnificații de virilproquo, încurcând și schimbând personajele, comedii, drame cu caracter istoric ori istorico-literar și umanitar, intrunesc în mare parte substanța dramatică, scenică, mai cu seamă dacă ne gândim că publicul ieșean era obișnuit cu piese franțuzești și că Alecsandri așează teatrul românesc de început pe o bază sănătoasă și națională, deschizând drumul lui I.L. Caragiale. "Farmazonul din Hărlău", "Ginerele lui Hași Petcu", "Iorgu dela Sadagura", "Modista și cinovnicul", "Piatra din casă", "Doi morți vii", "Zgărcitul risipitor", "Nunta țărănească", sunt prelucrări cu influențe din afară, dar cu spirit, cu toate că humorul pare iefin, având și un pronunțat caracter național, apoi opereta "Crai Nou", "Rusalilie" și "Cinel - cinel" idealizând satul românesc. Anecdota o inaugurează prin "Arvințe și Pepelea", opereta "Paracelisul sau

Florin și Florica" (are un învelig național), "Sânziana și Pepelea" se ierarhizează ca ar fi cea mai bună și valorează din acest ciclu. Mai putem adăuga "Cetea Neamtului" influențată întru câta de Negruzzi, "Rămășagul și cîncina", "La Turnu - Măgurele" cu referință la războiul din 1877, și "Drumul de fier".

Dintre toate însă "Cucoana Chirița în provincie", "Chirița în Iași sau două fete și-o neneacă", "Cucoana Chirița în balon" au farmec și se joacă și astăzi cu aceeași plăcere și interes. Ironia fină, comicul, satira, dialogul formează un joc de scenă agreabil și plin de haz.

Aici autorul și-a dat tot concursul și și-a demonstrat talentul și inteligența lui ascuțită, unde calamburul, farsa, grandilocvența se întrec între ele pentru a marca și reliefa cât mai pregnant conturul personajelor comice. Apoi piesele "Lipitorile satelor", "Boieri și ciocoi" se apropie într-o măsură oarecare de romanele lui N. Filimon și Dulița Zamfirescu, prin bîcniirea adevăraților distrugători ai țărânilor și ai boierimii satelor. Cu "Despot Vodă" prindem în domeniul dramei istorice, avînd corespondență cu Victor Hugo, sau în special cu "Răzvan și Vidra" a lui Hașdeu. "Despot Vodă" cade din domnie în urma greșelilor făcute și din cauza dorinței sale de a trece țara la luteranism. Idealurile lui de mîrire și ridicare a birurilor, îi aduc eșuarea și căderea, mai cu seamă atunci când îl avea pe Motoc lîngă el, personaj cunoscut în a țese intrigi dușmănoase împotriva domnului. Piesa este reușită prin conflictul puternic care se desprinde din ea și prin intrigă și dialogul atrăgător și convingător al personajelor. Prin "Fântâna Blanduziei" și "Ovidiu", Alecsandri aduce în scenă două personaje din cultura și literatura antică latină, pe Horațiu și pe Ovidiu, doi poeți care stau la temelia nu numai a literaturii latine, dar și a celei românești. Prin aceste două piese, Alecsandri face prin forța sa creatoare joncțiunea de cultură între Roma antică și țara sa înălțînd spiritul de umanitate și creație pe culmile civilizației europene. În tot timpul și în tot locul, Bardul dela Mircești și-a dovedit cu prisosință nu numai forța sa creatoare, dar și patriotismul, neabdînd dela principiile sale de bun și mare Român. "Rege al poeziei" cum îi spunea Eminescu și cum scria Titu Maiorescu: "el singur a încălzit ostașii noștri cu raza poeziei". Cu toată ingratitudinea unor falși patrioți, Alecsandri este sufletul deschis spre lumină al multor generații ce l-au urmat.

NAE IONESCU

LA CINCIZECI DE ANI DELA MOARTE

—Prof.Nicolae ILIESCU—

Un critic de literatură de acum 160 de ani, făcea următoarea observație asupra raporturilor care se stabilesc între cititorul de cărți și cele spuse în cărțile citite. Într-una din cărți e vorba de un preot de țară care, pentru viața lui zilnică, își crease un sistem de comportament care-l adusesse, fără mari neplăceri, până la vârsta venerabilă de vreo 60 de anișori și preotul era mai mult decât mulțumit de sistemul lui. Până când... până când într-o zi, în timp ce se întorcea dela plimbarea obișnuită, la o răscruce de drumuri, în forma literei grecești Y (ipsilon), liniștitul nostru paroh se întâlnește cu doi indivizi, nu prea civilizați, care-i spun următoarele: "Prea cucernice părinte, dacă vrei să rămâi prea cucernic și dacă vrei să-ți mai meargă bine și de acum încolo, să nu-i căsătorești, nici măine, nici niciodată, pe Renzo și pe Lucia. Noi, părinte dragă, te-am avizat. Îți urăm sănătate și viață lungă." Si-au plecat de unde veniseră. Preotul care-i cunoștea mai dinainte, știa că nu glumeau. Era sigur că nu glumeau. Si s'a născut în sufletul lui un fel de abis, de haos. Datoria sacră de preot, taina căsătoriei, jurământul pe care liber îl făcuse atunci când, ani în urmă, se întinse cu fața în jos, pe pardoseala bisericii, ca să fie sfințit preot al Mântuirii. Toate acestea îi năvăliseră acum în minte și se războiau cu dorința lui, mai mult decât fierbinte, de a trăi, și de a trăi liniștit, cum făcuse timp de 60 de ani. Pentru că știa că cei doi pe care-i întâlnește nu glumeau.

Dar să ne întorcem la critica pe care l-am amintit și care pe la 1830 tocmai terminase de citit cartea cu preotul și cu cei doi. Iată observația pe care el o face: în fața anumitor situații care tind să ne strice planurile noastre dragi, noi suntem ca preotul din această carte; suntem, ca el, asemenea unui pui mic de găină răpit în ghiare de un șoim și ridicat la o înălțime al cărei aer nu l-am respirat niciodată. Ca și puiul de găină, noi și preotul suntem dezorientați și suntem luați cu asalt de fel de fel de întrebări și spaime.

Problema e însă simplă: "există - scrie poetul T.S. Eliot - în poezia Cei trei sălbatici - există momente și puncte de intersecție între timp și eternitate, când Dumnezeu își coboară mila și gloria Lui în mijlocul acțiunilor noastre și ne obligă să ne schimbăm metoda de considerare a realității. Sfinții sunt cei care operează radical această schimbare și știu, radical, să facă alegerea cea folositoare. De aceea biserica îi zugrăvește cu aureole de lumină în jurul capului. Ei devin parte din lumina lumii: lumen de lumine, lumina din lumină. Cei mai mulți dintre oameni, însă, rămân la nivelul preotului din povestea de mai sus, chinându-se să fie, în același timp, și preoți și să trăiască și comod, după legile lumesti. În acest sistem, din nefericire, există contradicție care nu permite, cum se spune pregnant și elegant în limba engleză, to live frozen in ambivalence - să trăim o viață împietrită în echivoc.

De ce am spus toate aceste lucruri? Pentru că, într-adevăr, la sfârșitul lecturii celor mai multe din articolele de ziar ale lui Nae Ionescu, cititorul se descoperă prins într-o tensiune constantă, între faptele narate și perspectiva în care aceste întâmplări și detalii zilnice sunt definitive de scriitor. Întâmplările dintr-un articol cotidian pot fi cum Nae Ionescu însuși scrie în prefața volumului *Roza vânturilor* din 1937 - "cronică sau material pentru un portret". Iar viața zilnică e de el definită "o cutie de rezonanță", cu ecouri, deci, dincolo de cronică, în zona permanentului.

Personalitatea de gânditor a lui Nae Ionescu poate fi urmărită de-a lungul întregii lui activități de ziarist și de profesor, cu claritatea cu care se poate urmări un fir roșu într-o cusătură. Pentru articolele lui, oricât ar fi ele de legate de un eveniment zilnic, reprezintă totuși, întotdeauna - ne spune Nae Ionescu - "un efort disciplinat... și dezin-

terestat de a privi cotidianul pentru permanențele lui, și de a desprinde din întâmplări sensuri și probleme".

În meseria comună de ziarist din zilele noastre - scrie Nae Ionescu în articolul *Si s'a făcut om*, din 25 Dec. 1927 - omul și viața sunt văzuți și integrați "într'un singur proces mișcare pe o singură linie. Așa a fost înglobat și omul în ordinea naturală a lucrurilor, acordându-i-se poate, în această ordine naturală, o situație de proeminență, dar dezbrăcându-l de atributele divinității".

Nae Ionescu a înțeles și exprimat, în aproape toate articolele sale de gazetă, apăsarea acestei închisori biologice: să mănânci, să te culci, să te scoli; să lucrezi ca să ai ce mânca; să lucrezi ca să te odihnești; să te odihnești ca să poți lucra: un fel de sparnel care începe să se învântească la naștere și se oprește la moarte. Si omul rămâne, în orice ar face cât trăiește, nemulțumit de sine, rămâne un învins. Acesta este rezultatul final și irevocabil atunci când omul și viața sunt reduși la nivelul concretului material. Rațiunea și știința naturală nu pot înfrânge "cercul de fier al acestei veșnice și întințate robii" - scrie Nae Ionescu în același articol *Si s'a făcut om*, din Duminică Crăciunului, 1927.

În fața acestei dileme, pe care știința și rațiunea n'o pot depăși prin singurul apel la natură, Nae Ionescu face recurs la formidabila expresie a lui Tertulian, părinte strălucit al creștinismului, și care a trăit în sec. II și III: "Credo quia absurdum", reluată câteva secole mai târziu de Sf. Grigore cel Mare, sfânt și papă din sec al VI-lea: "Voi cuteza a gândi imposibilul". Si alte secole mai târziu, în sec. al XII-lea, expresia lui Tertulian e reluată de un alt sfânt, Sf. Anselm de Canterbury, în forma următoare: "Credo ut intelligam" - Cred ca să înțeleg.

Nae Ionescu își însușește decis și definitiv această răsturnare de planuri: credința în locul rațiunii și al logicii. Logica și rațiunea devin subalternele credinței. Si așa trebuie să fie: în chip logic și rațional. Pentru că și logica și rațiunea sunt limitate la cunoștința și formularea numai a unei părți din realitatea universală: la realitatea existențială a lumii fizice. Dar sufletul - și rațiunea însăși - intuiesc o altă dimensiune, nevăzută și material nepalpabilă, a realității. Si către aceasta, altă realitate, sufletul și rațiunea aspiră, ca să iasă din neliniște și din timp.

Vedeți, Dumneavoastră, cei prezenți aici la această comemorare, de probleme de acest fel ziaristii în general nu se preocupă și nici nu se ocupă când ele apar. Pentru că zic ei, și sunt conștienți de ceea ce zic, - publicul, lumea nu cer și, deci, nu le plac astfel de probleme. Li-se strică digestia, pentru că ziarul se citește la micul dejun (breakfast), sau după masă.

Ziaristul Nae Ionescu se ocupa însă, și aproape exclusiv, de legarea celor văzute cu cele nevăzute.

"Există - scrie el - mai multe planuri de existență; și pentru fiecare din aceste domenii noi trebuie să avem mijloace speciale de investigație. Că nu putem să înțelegem prin rațiunea noastră decât ceea ce cade înăuntrul veacului; și pentru ceea ce este înafara lui avem nevoie de un alt instrument, în speță - al credinței. Din această lume de dincolo de veac (adică de timp) face parte învierea după trup a lui Cristos; care înviere, ca și înălțarea la cer, ca și prezența în mijlocul nostru, nu sunt minuni, decât în ordinea veacului și a rațiunii. Ele sunt însă realități și existențe firești în ordinea unei lumi deasupra rațiunii noastre."

În general, teme de genul acesta se discută în reviste de teologie, se pun în prezența seminaristilor, se propovăduiesc în predici. Ziarul pe care Nae IONESCU îl conducea - *Cuvântul* - nu avea nici unul din aceste atribute; era, ca și *Universul*, ca și *Curentul*, ca și ziarul de stradă *Sărindar*, un ziar politic și laic. Prezența lui Nae Ionescu, profesor laic, de filosofie nu de teologie, în fruntea ziarului *Cuvântul* reprezenta, însă, pentru timpurile și

scena politică de atunci, o caracteristică aparte, nouă, violentă, dacă se vrea, dar convingătoare. Ziarul *Cuvântul* devenea vocea religiozității românești. În mijlocul și împotriva unei părți a clasei politice din țară, care încerca în mod deliberat să rupă în două omul și viața, propagând politica pentru zilele de lucru ale săptămânii și lăsând credința doar pentru slujba de Duminică, ziarul *Cuvântul* cerea vehement, și în activitatea politică a partidelor unirea trupului cu sufletul divin din noi, unirea vieții fizice și temporale cu viața eternă. Poziția lui Nae Ionescu era atunci, ca și mai târziu sub comuniști, plină de riscurile cele mai grave. Articolele prin care el se străduia să introducă o notă de profundă nuanță românească în atmosfera politică curentă, păreau celor mai mulți și mai importanți politicieni cuvintele unui om ieșit din minți. Păreau cuvinte jignitoare, îndreptate contra rațiunii și logicii. "La ce bun curiozitatea - se întreba Nae Ionescu - când ochii noștri au văzut crucea, la ce bun cercetarea, când noi avem cuvântul mântuirii?" Ce importanță puteau să aibă acele cuvinte în jocul demagogic pentru putere și afaceri de tot felul? Nici una. Dar în raport cu istoria și cu structura de toate zilele a vieții poporului român, aceste cuvinte îndrăznețe ale lui Nae Ionescu nu erau cuvinte nici de dogmă, nici de predică. Ele ilustrau, scoteau adică în evidență, faptul elementar, dar esențial, al înmănușierii într'un singur buchet a realităților imediate și concrete cu elementul spiritual-religios. Reprezentau o cosmologie, un univers specific românesc - obiectivat - cum Nae Ionescu spune - așa de caracteristic în folclorul nostru" - și - putem adăuga noi - înrădăcinat adânc în viața practică și a omului dela țară și a celui dela oraș.

"Am văzut crucea... avem cuvântul mântuirii..." Tărâni din părțile de unde vin eu, la sfârșitul seceratului de grâu lăsa la capătul ultimului petec un mănunchi de fire pe care îl legau în formă de cruce - crucea Domnului. Iar în bobul de grâu țărânul român vedea și adora fața lui Cristos. În articolul *Biserica țărănilor* (Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, 8 Noiembrie, 1926) citim următoarele: "Iată realitatea istorică... pe ea încearcă foaia noastră (*Cuvântul*) să clădească mai departe... Creștinismul face parte din ființa noastră națională. El închide în potențialitate o concepție de viață și o disciplină..." Articolul se încheie cu următoarea afirmație: "Noi nu suntem conducătorii unei mișcări ci numai reflexul unei stări de fapt."

Trecând acum, pe scurt, la seria de articole politice scrise și publicate de Nae Ionescu observăm o continuare a liniei de gândire a lui Mihail Eminescu: preocuparea, adică, de a nu ieși, în orientarea și formularea politicii statului român, din matricea specifică națiunii noastre. Ca și Eminescu, Nae Ionescu scrie: "Nu există pentru un popor civilizații sau culturi superioare și inferioare, ci numai o formă de cultură: cea de care el (poporul) e capabil, în virtutea componentelor lui istorice" (De ce nu e bun șovinismul, 21 Martie, 1930). De aceea omul politic e politicește interesant numai "prin valorile pe care le crează", iar acestea sunt valori adevărate doar pe măsura în care corespund, se integrează și promovează trăsăturile permanente ale națiunii, "A fi Român - găsim scris într'unul din articole - înseamnă o stare naturală, o formulă de echilibru a existenței din care decurg, prin însăși desfășurarea vieții, anumite forme. Un bob de grâu, dacă îl îngropi în pământ, la umezală, încolțește și dă fir. Un anumit fir, cu o anumită dezvoltare, necesară, mai dinainte determinată de însăși structura bobului de grâu. Așa se petrece și cu "românia" noastră. A fi Român înseamnă a avea o anumită plămadă, din care decurg cu necesitate absolut anumite atitudini și gesturi. Voința noastră nu are nimic de zis în această împrejurare; pentru că noi nu ne

putem depăși în chip normal pe noi înșine decât încetând de a mai fi noi înșine" (A fi "bun Român"; 30 Oct. 1930, p.197).

Națiunile sunt realități istorice. De aceea - găsim iarăși scris - A fi Român, Turc, sau Englez înseamnă a sta într'un raport de apartenență și participare în același timp, față de o realitate colectivă națiunea; care te depășește, dar care constituie însăși rațiunea suficientă a existenței tale ca Român, Turc sau Englez. Realitatea aceasta colectivă este, după natura ei, o unitate spirituală; iar după structura ei organică, o unitate spirituală, o comunitate de iubire. (Formal - mai exact: fenomenologic, structural - există o izbitoră asemănare între națiune și biserica creștină). (Noi și catolicismul, 31 Oct., 1930).

Un ultim punct în această scurtă încercare de a-l defini pe Nae Ionescu ca ziarist român și creștin. La începutul anilor '30 era la modă și în presa românească tema Internaționalăi comuniste. Gravitatea problemei nu-i fuge directorului *Cuvântului*. Utopia socialist-comunistă e clară în mintea lui Nae Ionescu. El scrie: "Că revoluția rusească nu va izbوتي, sau mai exact nu va izbوتي în intențiile ei comuniste, asta o știm. Asta o știam înainte de începutul ei chiar. Si o știa orice om care nu e prost și de gândirea pozitivă - "științifică" și care nu poate crede în comunism pentru că crede în realitățile vii și viabile" (Prejudecăți, 28 Ian. 1931). Si adaugă: "Dar asta nu are nimic de-a face cu inteligența lui Stalin". Dar dacă în sine comunismul e o utopie, pericolul acestei utopii stă în capacitatea pe care o are de a perverti dezvoltarea unei națiuni, prin atrofierea tradițiilor și, în consecință, chiar a sistemului natural de a gândi. Introducerea de elemente străine poate pune în pericol existența însăși a unei civilizații. Pericolul infiltrării de elemente eterogene și nefolositoare fusese semnalat cu strigăte de alarmă deja de Mihail Eminescu. Pe aceeași linie se plasează și Nae Ionescu. În articolul *Internaționala sub glugă* - și nu putea fi un titlu mai potrivit camuflajului - autorul identifica partea de falsitate și de artificialitate a culturii moderne românești, rezultatului "încercărilor făcute la noi de a transpune (nu de a se transplanta, ceea ce înseamnă altceva) în realitățile moldovalahice anumite forme de viață apuseană care acolo se născuseră în adevăr în chip organic. Iar postulatul, presupozitia acestor încercări, a fost întotdeauna convingerea că formele de cultură, în ultimă analiză de spiritualitate, se pot transmite și, deci, importa. Eroare fundamentală, care s'a verificat pretutindeni ca atare". Nae Ionescu face o deosebire fundamentală între "combustibil", care e acceptabil, și "samanta", care trebuie să fie autohtonă.

Rezultatul înfrângerii acestei separări între noțiunea de combustibil și cea de samanta îl putem vedea cu toții astăzi, în felul în care capacitatea de gândire a Românilor trăit atâta timp sub comunism a fost alterată până la punctul că aproape nu se mai poate face distincție între fals și adevăr. Ce înseamnă a-l comemora pe Nae Ionescu, la nașterea și la moarte, așa cum facem noi astăzi aici. Înseamnă a-l lua ca martor, de partea adevărului, pentru tot ceea ce noi am făcut în serviciul națiunii române, pentru tot ceea ce înțelegem să facem de acum înainte. Martor, deci, dar și judecător. "De când există omenirea - scrie Nae Ionescu - a face politică înseamnă a stăpâni. Stăpânirea în adevărată politică, așa cum a înțeles-o și propovăduit-o el nu are însă nimic de-a face cu ambițiile tiranului sau cu aplauzele multilor. A stăpâni, în concepția politică a lui, însemna "a te da sarcinii și nației tale, a arde tot în slujba căreia te-ai plecat..." (Ce vor masele, 23 Febr., 1933).

Să ardem de vii, cum scrie Nae Ionescu, pentru stăpânirea adevărului. Si pentru eliberarea țării noastre.

Tabăra de vară dela Cămpul Românesc din Hamilton, Canada, loc de recreație și vacanță, de adunare și întâlnire românească, a devenit în cursul anilor un centru viu de cultură românească. De manifestări artistice, dezbateri și cicluri de conferințe, simpozioane și sedințe literare. Cu o participare a intelectualilor și scriitorilor tineri și mai vârstici, realizându-se o admirabilă și puternică legătură între generații și, apoi, între categoriile sociale, căci peste tot domnește o atmosferă senină de bună apropiere între cei prezenți, de bucurie, frățietate și omenie. Tineretul zburdă

prin câmpul împădurit de jur împrejur și se bucură de binefacerea soarelui și ale bazinului de înot, cu vitalitatea vârstei și încrederea pe care o au în viitor și cu disponibilitatea sufletească cu care au fost învredniciți de descendența lor biologică și spirituală, din pelsajul Carpaților și al Dunării Străvechi și creatoare de istorie bogată și strălucită.

În Tabăra de vară dela Cămpul Românesc se înnoadă, se refac și se întăresc legăturile sufletești cu țara de origine și cu poporul dela răsrucearea continentelor, dela despărțitura dintre lumea și civilizația euro-

peană și mentalitatea răsăriteană și asiatică, care ajunge în preajma Nistrului, ce formează o graniță naturală între Europa și Asia.

În Tabăra de vară dela Cămpul Românesc mustește viața românească, se cântă, se râde și se vorbește românește, de către toți cei ce vin din toate depărtările să fie laolaltă.

***
Anul acesta, la Cămpul Românesc a fost organizat un eveniment cultural de semnificații adânci și durabile: "Aniversarea de 100 de ani dela nașterea (1890-1990) și 50 de ani dela moartea (1940-1990) profesorului Nae Ionescu", cinstirea me-

moriei și culturii unui mare gânditor român.

Această aniversare s'a făcut sub egida "Institutului de Cercetări Istorice" și a ziarului "Cuvântul Românesc". A fost o frumoasă manifestare culturală, căci și-au dat întâlnire o seamă de personalități, care au prezentat comunicări valoroase despre profesorul, ziaristul și filosoful Nae Ionescu.

Sesiunea de conferințe se deschide Joi, 2 August, cu o Sf. Liturghie săvârșită de 3 preoți, Pr. Nic. Zelea, Pr. Dtru Ichim, ambii ortodocși și Pr. Victor Crisan, greco-catolic. Urmează un parastas pentru Nae Ionescu, cu pomana cuvenită în asemenea împrejurări, după obiceiul străbunilor.

Eugen Popescu, președintele "Institutului Român de Cercetări Istorice", anunță programul de conferințe și apoi face o prezentare sintetică asupra personalității și operei lui Nae Ionescu, după ce a cercetat cu mîgălă arhive și biblioteci să obțină texte scrise, articole, conferințe, cursuri și mai ales, teza sa de doctorat în Germania, despre "Logica Matematică", ce nu era accesibilă. A lucrat cu răbdare să găsească un bun traducător și a reușit și a trecut și la tipărirea acesteia. Un aport considerabil care a fost adus culturii române.

Prof. Nicolae Iliescu dela Harvard University, un profund cunosător al culturii românești, care a avut ocazia să trăiască în climatul culturii universitare, la București, care era puternic influențat de personalitatea și cursurile lui Nae Ionescu, a făcut o comunicare de sinteză asupra profesorului Nae Ionescu.

Astfel, a subliniat cunoașterea profundă pe care Nae Ionescu o avea despre realitățile și structurile spirituale ale sufletului și cugetului românesc.

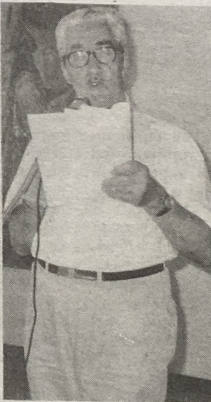
La rândul său, poetul și jurnalistul Zahu Pană, a vorbit despre ziaristul Nae Ionescu, care a introdus în cultura română, prin ziarul "Cuvântul", un nou stil de a scrie, o nouă tendință de a comenta procesul în devenire al treburilor românești. O metodă fenomenologică, prin care se mergea la esență, la ceea ce era caracteristic și semnificativ pentru istoria contemporană a vieții sociale, politice, spirituale, economice și culturale.

Viziunea lui Nae Ionescu era naționalistă, în semnificația morală creștină, a acestei noțiuni. După Nae Ionescu, națiunile există în istorie, sub semnul păcatului original și străduința lor este să-și recâștige eternitatea prin acte mântuitoare.

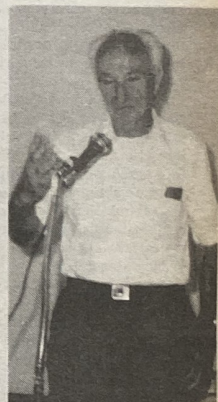
Părintele Dumitru Ichim a vorbit despre filosofia creștină a lui Nae Ionescu, cu observații și comentarii originale asupra misticii religioase și epistemologice, referindu-se la niște prelegeri ale profesorului în care arăta că "Iubirea este o metodă de cunoaștere" a realității.

În ziua de Vineri 3 August, un nou ciclu de conferințe. Prima a fost a lui Eugen Popescu, un mare cercetător al arhivelor pentru a scoate la lumină înfăptuirile compatrioților săi, din exil. Așa, a vorbit despre "Personalitățile culturale din exil". Niște fragmente enciclopedice, ce urmează să fie completate în viitor, după cercetări mai intense și largite.

După aceea, audiența a asistat și a participat la o "Dezbateri ad-hoc asupra stărilor de azi din România". În acest sens, coordonatorul sesiunii de conferințe, Ion Halmaghi, a solicitat pe neașteptate, să se prezinte la masa conferențiarilor, patru persoane care fuseseră programate, pentru a oferi un simpozion celor prezenți.

EUGEN POPESCU

PROF. NICOLAE ILIESCU

CENTRUL CULTURAL - TABĂRA DE VARĂ DELA

ASOCIAȚIA CULTURALĂ
HAMILTON-CANADA

Așa a vorbit, Dorian N Popescu, student dela Politehnica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

A fost un moment emoțional pentru cei prezenți să afle dela un martor ocular și luptător pe baricade, despre cele întâmplate acolo.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a reflectat asupra modului în care cugetul său a interceptat și perceput desfășurarea evenimentelor din Decem-

Proclama

În numele Asociației O din Hamilton, Ont., Canada al celor prezenți aici, am onoarea, de a proclama edificii se va numi de acum toată posteritatea românească în continentul american, Centrul Ionescu.

Azi 4 August, Anul Domn

Prof.

JURNAL "NAE IONESCU" DE LA CÂMPUL ROMÂNESC.

A CULTURALĂ ROMÂNĂ MILTON.CANADA

arbit, Dorian N
dent dela Po
n Timișoara,
parte din tre
din Piața ora
ara, la 17 Dec.

moment emo
cei prezenți
un martor ocu
or pe baricade
e întâmplare

Popescu din
torand în limba
franceză, a re
a modului în
sau a intercep
t desfasurarea
r din Decem-

Proclamație

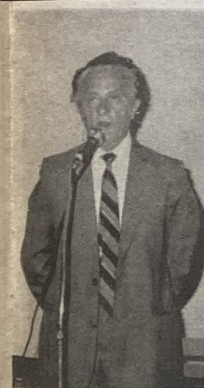
mele Asociației Culturale Române
Milton, Ont., Canada, și al D-Voastră
prezenți aici, am însărcinarea, și
de a proclama oficial că acest
e va numi de acum încolo, și pentru
steritatea românească de pe con
american, Centrul Cultural Nae

ugust, Anul Domnului 1990

Prof. Nicolae Iliescu

NAE ILIESCU

ZAHU PANA

DORIAN POPESCU

pentru a lua altă mască și
formă de denigrare a per
soanei umane și morale.

Tudor Octavian, gazetar
și scriitor din România, a
făcut o impresionantă cro
nologie și analiză a momen
telor de răscoală din Bucu
rești, unde a asistat la toate
frământările, cu ochiul său
de jurnalist și a reținut as
pecte și situații care au scă
pat altora.

Acești patru martori au
oferit auditorilor dela Câmp
ul românesc o imagine cu
prinzătoare și bogată în
scene care au ajutat pe toți
să poată înțelege cu "ceva"
mai mult fenomenul revolu
ției din Decembrie 1989. Adică
de fapt, ceea ce este nece
sar în astfel de împreju
rări, să se asculte părți, să
se cunoască datele și din alte
surse, decât cele ale zia
relor sau scenele date de
televiziune.

A fost o dezbatere vie
și plină de interesante ob
servații, făcute cu pasiune
și grija pentru descoperirea
adevărului privind situația
din România.

Sâmbătă, 4 August, con
tinuarea conferințelor. O
participare interesantă la
această aniversare a prof.
Nae Ionescu, a fost a pro

fesorului Apostol Stan, dela
"Institutul de istorie Nicolae
Iorga" din București. A fost
primit cu o deosebită simpa
tie și comunicarea sa a fost
o adevărată revelație. Titlul
conferinței a fost "Ziaris
tica lui Nae Ionescu la Cu
vântul: spectru tematic".

Două au fost punctele re
velatorii din conferința sa.
Întâi, că a luat contact cu
articolele lui Nae Ionescu,
despre care nu știa nimic,
deoarece și-a făcut educația
în epoca de după 1944, în
atmosfera dominată de ideo
logia comunistă, deci, nu
avea la îndemână decât res
pingerea oficială și negativă
a operei și personalității
lui Nae Ionescu și, apoi,
tocmai faptul că scrisul din
articole l-a impresionat
adânc pe prof. Stan și l-a
ajutat să pună ordine în în
țelegerea fenomenului ro
mânesc.

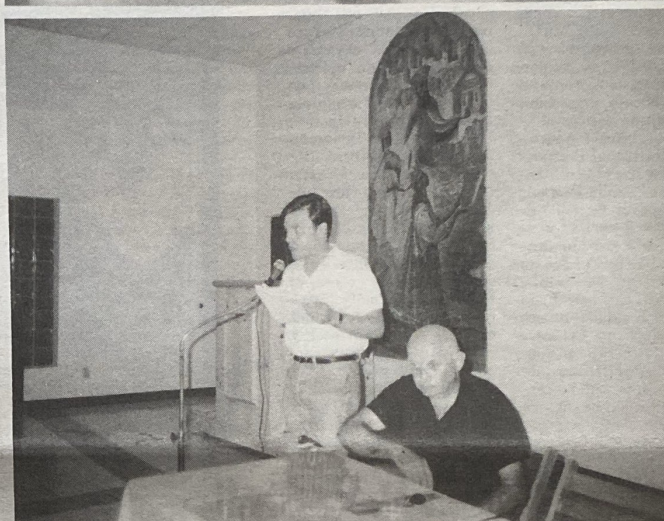
După toate acestea, Mi
haela Moisină a făcut o pre
zentare istorică a realiză
rilor Asociației Culturale
Române din Hamilton, Can
ada. Această asociație este
adevărul temei de existen
ță al Câmpului românesc,
unde au avut loc atâtea șe
zatori, conferințe, manifes
tări culturale, artistice și
naționale, precum și întâl
niri ale Românilor veniți în
vacanță, odată pe an, din
toate unghiurile lumii.

Anul acesta, a avut loc
și ceremonia oficială de nu
mire a "Centrului Cultural
dela Câmpul Românesc" ca
"Centrul Cultural Nae Ione
scu".

Prin aceasta se ridică
prestigiul intelectual al
Centrului Cultural la o di
mensiune înaltă și națională.
Adică, devine formal ase
zarea unde se întâlnesc acei
care sunt legați de linia
orânduiri nevăzute ale
cugutului românesc, linie
care a fost mai de curând
evidențiată la Centenarul
Eminescu, dela Paris și
Centrul Cultural dela Câmp
ul românesc, și acum, aici,
cu aniversarea personali
tății covârșitoare a marelui
gânditor român Nae Ionescu.
din îndemnul, ideile și
sprijinul intelectual și moral
s'au născut energiile crea
toare cele mai strălucite
în cultura românească din
cele două războaie mondiale.

Prof. Nicolae Iliescu a
citit Proclamația de numire
a "Centrului Cultural Nae
Ionescu".

Închiderea sesiunii de
conferințe s'a făcut de către
Ion Halmaghi, care a coor
donat programul cultural al
acestei Tabere de vară și
care a intervenit cu expli
cații suplimentare de câte
ori era nevoie în legătură
cu opera lui Nae Ionescu,
al cărui student a fost la
Universitatea din București.
A mulțumit tuturor ce au
prezentat comunicări, și
acelor ce au participat la
această aniversare Nae Ione
scu, atât de semnificativă,

pentru drumurile noi către
care se îndreaptă cultura ro
mânească.

Seara, masa tradițională
de încheierea Taberei, cu
entuziasm, voie bună și ve
selie românească. Florian
Săndulescu, președintele A
sociației Culturale Române
din Hamilton, a mulțumit
tutor pentru prezența și con
tribuția lor la reușita Tabe
rei, urând drum bun celor ce
plecau departe, la casele lor,
cu inima plină de bucurie.

***

Câmp românesc și centru
cultural Nae Ionescu; nici
nu se putea o mai potrivită
îngemănare. Te simți acolo
ca n'r'un spațiu mirific, un
de ai de toate: pajiște, pădu

re, pârâu de pescuit, troiță,
statui, un edificiu ca o navă
străbătând timpul și sus, pe
un delușor, bisericuța cu
turlă și clopotniță, tronând
peste tot și toate. Pe scurt,
un colț de lume, unde în
pofida Canadei împrejmui
toare, ți se pare că ești a
casă, în România. Dar nu
oriunde, ci într'un loc în
care, peste fire domnește
spiritul. Un microcosmos
ordonat și dinamic, cu va
lori ierarhizate, așa cum
și l-ar fi vrut Nae Ionescu.
Văzând întreg complexul,
nu poți să nu te întrebi, cum
a fost cu puțință așa ceva?
Si răspunsul nu-l poți găsi
decât în enigmaticul zâmbet
al celor care l-au făcut, sau

în lapidara lor formulă:
"Asta a fost totul pentru
noi".

Miraculos și inspirat tot.
Un tot cum cred că și l-ar
dori fiecare pentru sufletul
lui.

Încă un popas pe Câmpul
Românesc: toți participanții
s'au înscris într'un semi
cerc, în mijlocul cărui, Dl.
George Bălasu, Directorul
Taberei de vară a primit
dela perechi de tineri, cele
trei steaguri, ce prin cobor
rirea lor își luau rămas bun
dela prieteni dragi, până la
anul viitor. Apoi, cu mic și
mare, s'a cântat încet până la
murmur, "Si te-ai dus, spre
Apus..." și "Cu noi este
Dumnezeu..."

Tabăra de vară de la Câmpul Românesc din Hamilton, Canada, loc de creație și vacanță, de adunare și întâlnire românească, a devenit în cursul anilor un centru viu de cultură românească. De manifestări artistice, dezbateri și schimburi de experiență, simpozioane și sesiuni literare, cu o participare a intelectualilor și scriitorilor tineri și mai vârstnici, realizându-se o admirabilă și generică legătură între generații și, apoi, între categoriile sociale, cieli peste tot domnește o atmosferă senină de bună speranță întru cei prezenți, de bucurie, trăietate și omene. Tineretul zburdă

moriei și culturii unui mare gânditor român.

Această aniversare s'a făcut sub egida "Institutului de Cercetări Istorice" și a starului "Cuvântul românesc". A fost o frumoasă manifestare culturală, căci și-au dat întâlnire o seamă de personalități, care au prezentat comunicări valoroase despre profesorul, ziaristul și filosoful Nae Ionescu.

Sesiunea de conferințe se deschide joi, 2 August, cu o Sf. Liturghie săvârșită de 3 preoți, Pr. Nic. Zelea, Pr. Diru Ichim, ambii orodocși și Pr. Victor Crisan, greco-catolic. Urmează un parastas pentru Nae Ionescu, cu pomana cuvenită în asemenia împrejurări, după obiceiul străbunilor.

Eugen Popescu, președintele "Institutului Român de Cercetări Istorice", anunță programul de conferințe și apoi face o prezentare sintetică asupra personalității și operei lui Nae Ionescu, după ce a cercetat cu mîna arhive și bibliotecă să obțină texte scrise, articole, conferințe, cursuri și mai ales, teza sa de doctorat în Germania, despre "Logica Matematică", ce nu era accesibilă. A lucrat cu răbdare să găsească un bun traducător și a reușit și a trecut și la tipărirea acesteia. Un sport considerabil care a fost adus culturii române.

Prof. Nicolae Iliescu de la Harvard University, un profund cunoscător al culturii românești, care a avut ocazia să trăiască în climatul culturii universitare, la București, care era puternic influențat de personalitatea și cursurile lui Nae Ionescu, a făcut o comunicare de sinteză asupra profesorului Nae Ionescu.

Astfel, a subliniat cunoașterea profundă pe care Nae Ionescu o avea despre realitățile și structurile spirituale ale sufletului și cugetului românesc.

La rândul său, poetul și jurnalistul Zăru Pană, a vorbit despre ziaristul Nae Ionescu, care a introdus în cultura română, prin ziarul "Cuvântul", un nou stil de a scrie, o nouă tendință de a comenta procesul în devenire al treburilor românești. O metodă fenomenologică, prin care se mergea la esență, la ceea ce era caracteristic și semnificativ pentru istoria contemporană a vieții sociale, politice, spirituale, economice și culturale.

Viziunea lui Nae Ionescu era naționalistă, în sensul că el considera că românii, ca orice nație, au o misiune în lume. După Nae Ionescu, națiunile există în istorie, sub semnul păcatului originii și străduindu-se să-și revitalizeze eternitatea prin acte mîntuitoare.

În Tabăra de vară de la Câmpul Românesc se înnoadă, se refac și se îndăresc legăturile sufletetice cu țara de origine și cu poporul din răsăritul continentelor, de la despărțirea dintre lumea și civilizația europeană și mentalitatea răsăriteană și asiatică, care ajunge în preajma Nistrului, ce formează o graniță naturală între Europa și Asia.

Părintele Dumitru Ichim a vorbit despre filosofia creștină a lui Nae Ionescu, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

A fost un moment emoțional pentru cei prezenți să afle de la un martor ocular și luptător pe baricade, despre cele îndăplite acolo.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

După aceea, audiența a asistat și a participat la o "Dezbateri ad-hoc asupra stărilor de azi din România". În acest sens, coordonatorul sesiunii de conferințe, Ion Halmaghi, a solicitat pe neașteptate, să se prezinte la masa conferințierilor, patru persoane care fuseseră programate, pentru a oferi un simpozion celor prezenți.

EUGEN POPESCU

Asa a vorbit, Dorian N. Popescu, student de la Poetica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

Proclamație
În numele Asociației Culturale Române din Hamilton, Ont., Canada, și al D-voastră al celor prezenți aici, am înscrisurarea, și onorarea, de a proclama oficial că acest edificiu se va numi de acum încolo, și pentru toată posteritatea românească de pe continentul american, Centrul Cultural Nae Ionescu.

Azi 4 August, Anul Domnului 1990

Prof. Nicolae Iliescu

PROF. NICOLAE ILIESCU

Asa a vorbit, Dorian N. Popescu, student de la Poetica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

Proclamație
În numele Asociației Culturale Române din Hamilton, Ont., Canada, și al D-voastră al celor prezenți aici, am înscrisurarea, și onorarea, de a proclama oficial că acest edificiu se va numi de acum încolo, și pentru toată posteritatea românească de pe continentul american, Centrul Cultural Nae Ionescu.

Azi 4 August, Anul Domnului 1990

Prof. Nicolae Iliescu

ZĂRU PANĂ

Asa a vorbit, Dorian N. Popescu, student de la Poetica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

Proclamație
În numele Asociației Culturale Române din Hamilton, Ont., Canada, și al D-voastră al celor prezenți aici, am înscrisurarea, și onorarea, de a proclama oficial că acest edificiu se va numi de acum încolo, și pentru toată posteritatea românească de pe continentul american, Centrul Cultural Nae Ionescu.

Azi 4 August, Anul Domnului 1990

Prof. Nicolae Iliescu

DORIAN POPESCU

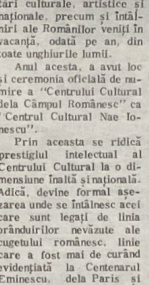
Asa a vorbit, Dorian N. Popescu, student de la Poetica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

Proclamație
În numele Asociației Culturale Române din Hamilton, Ont., Canada, și al D-voastră al celor prezenți aici, am înscrisurarea, și onorarea, de a proclama oficial că acest edificiu se va numi de acum încolo, și pentru toată posteritatea românească de pe continentul american, Centrul Cultural Nae Ionescu.

Azi 4 August, Anul Domnului 1990

Prof. Nicolae Iliescu

DORIAN POPESCU

Asa a vorbit, Dorian N. Popescu, student de la Poetica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

Proclamație
În numele Asociației Culturale Române din Hamilton, Ont., Canada, și al D-voastră al celor prezenți aici, am înscrisurarea, și onorarea, de a proclama oficial că acest edificiu se va numi de acum încolo, și pentru toată posteritatea românească de pe continentul american, Centrul Cultural Nae Ionescu.

Azi 4 August, Anul Domnului 1990

Prof. Nicolae Iliescu

DORIAN POPESCU

Asa a vorbit, Dorian N. Popescu, student de la Poetica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

Proclamație
În numele Asociației Culturale Române din Hamilton, Ont., Canada, și al D-voastră al celor prezenți aici, am înscrisurarea, și onorarea, de a proclama oficial că acest edificiu se va numi de acum încolo, și pentru toată posteritatea românească de pe continentul american, Centrul Cultural Nae Ionescu.

Azi 4 August, Anul Domnului 1990

Prof. Nicolae Iliescu

DORIAN POPESCU

Asa a vorbit, Dorian N. Popescu, student de la Poetica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

Proclamație
În numele Asociației Culturale Române din Hamilton, Ont., Canada, și al D-voastră al celor prezenți aici, am înscrisurarea, și onorarea, de a proclama oficial că acest edificiu se va numi de acum încolo, și pentru toată posteritatea românească de pe continentul american, Centrul Cultural Nae Ionescu.

Azi 4 August, Anul Domnului 1990

Prof. Nicolae Iliescu

DORIAN POPESCU

Tabăra de vară de la Câmpul Românesc din Hamilton, Canada, loc de creație și vacanță, de adunare și întâlnire românească, a devenit în cursul anilor un centru viu de cultură românească. De manifestări artistice, dezbateri și schimburi de experiență, simpozioane și sesiuni literare, cu o participare a intelectualilor și scriitorilor tineri și mai vârstnici, realizându-se o admirabilă și generică legătură între generații și, apoi, între categoriile sociale, cieli peste tot domnește o atmosferă senină de bună speranță întru cei prezenți, de bucurie, trăietate și omene. Tineretul zburdă

Asa a vorbit, Dorian N. Popescu, student de la Poetica din Timișoara, care a făcut parte dintre revoluționarii din Piața orașului Timișoara, la 17 Dec. 1989.

Nicolae Popescu din Montreal, doctorand în limbă și literatură franceză, a relectat asupra modului în care cugețul său a interceptat și perceput desăsurarea evenimentelor din Decem-

BISERICA CREȘTINĂ

MAICA DOMNULUI - MAICA NOASTRĂ

—Pr.Dr.Dumitru ICHIM—

După cum înainte de a crea pe Adam și Eva, Dumnezeu a făcut întâi paradisul, prima biserică pământească a oamenilor, la fel înainte de nașterea lui Iisus Hristos a întocmit un paradis în care avea să se sălășluiască. Acesta, făcând din trupul Fecioarei Biserica și "rai cuvântător".

Arhanghelul Gavriil "de frumusețea fecioriei" ei se spăimântează și o numește "cea plină de har". În ea nu era numai un har, sau o parte din har, ci toată plinătatea harului pentru că Duhul Sfânt era Cel care devenise centrul ei ontologic. Purificată de înclinația spre păcat, centrul ei ființial, ca natură omenească, nu a fost desființat, ci restaurat în iubirea lui Dumnezeu, devenind unul cu centrul dumnezeiesc, "chip și asemănare", iconă transparentă a divinității.

Puritatea aceasta mai presus de minte izvoara din Duhul Sfânt care făcându-o "plină de har" a deschis lumii prin Fecioară porțile raiului. Prima Evă a ascultat de diavol, a doua ascultă de Duhul Sfânt și-i răspunde "amin": "Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău". (Luca 1, 38). Prima se revoltă împotriva lui Dumnezeu vrând să fie "ca și Dumnezeu" prin mândria venită dela diavol, a doua iubeste atât de mult pe Dumnezeu că acceptă inelul oferit de divinitate și devine Mireasă, rămânând Fecioară de-a pururi. Prima coboară pe om în animalitate însingurându-l prin egoism până la a fi ceea ce nu a fost, ruperea comuniunii cu Dumnezeu de dragul "ascultării șarpei". A doua înalță pe om, nu la gradul de angelic care ar fi părut a fi superlativul aspirațiilor omenești, ci la dumnezeire și aceasta o face printr-o adâncă smerenie care a lipsit primei Eve. Pentru că iubeste ea își vede persoana prin Cel iubit. Nu caută mărirea ei, ci a Lui: "Mărește suflete al meu pe Domnul!". Trupul și sufletul ei devin o singură "mărire" a lui Dumnezeu. Ce înseamnă smerenie? Înseamnă a deschide poarta elului spre tu. Cel mândru e plin numai de el, cel smerit e plin de alții, deschis iubirii. Mărirea celui care i se dă, o răstrânge pe aceasta și celui care o dă: "Că mi-a făcut mie mărirea Cel puternic". Ca într-un

dialog, această mărire e adusă din nou lui Dumnezeu: "Si sfânt este numele Lui", act care culminează într-o epicleză cosmică în care: "Ale Tale dintru ale Tale, Tine aducem de toate și pentru toate."

Numele Maicii Domnului este de Precista (Prea Cinstită), sau Prea Curată. Dacă ea a fost atât de curată și sfântă până la nașterea lui Iisus Hristos, cum putea să fie după aceea ea care a văzut ingerii din ceruri coborînd deasupra Fiului și cântând: "Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace"? Cum putea cea care a purtat în brațe pe Mesia să păcătuiască? Iisus Hristos, Cel care a venit să mântuiască lumea, putea oare să nu mântuiască, întâi și întâi, pe mama Lui? Toate aberațiile și blasfemiile celor care nu cinstesc pe Sfânta Fecioară vin din înțelegerea lui Dumnezeu numai prin rațiune. Oare Cel care ne-a dat rațiunea nu este mai mare decât aceasta? Poate creatura cuprinde și conține pe Creator?

Pentru că cele veșnice și dumnezeiești ne depășesc pe noi care avem ochi de timp, ne apropiem de acestea prin cunoașterea antinomică, prin cunoașterea speranței, prin cunoașterea credinței și, mai presus de toate, prin cunoașterea dragostei. De fapt, cunoașterea și dragoste, în sferile înalte ale existenței sunt același lucru. Astfel credem că Sfânta Maria este Fecioară și Mamă. Pura Fecioară și pură Mamă, că Cel născut din ea este om adevărat și Dumnezeu adevărat.

Maica Domnului devine și mamă a noastră. O mamă pentru fiecare din noi, sfinți sau păcătoși, buni sau răi. Prin inima ei, conform profeției, a trecut sabie. Maică a Suferinței și a supremei iubiri. Fiind tot timpul în dragostea Fiului ea nu a încetat să se roage pentru noi; pentru fiecare în parte. Prin rugăciunea ei Iisus Hristos ni se revelează. Prima minune a lui se face la rugăciunea Maicii la nunta din Cana Galileii. Este prima floare a supranaturalului, prima minune, pe care Fiul o oferă Maicii Lui. Iisus "ascultă" de Mama Lui care se roagă. Ca urmare a rugăciunii ei, El transformă apa rituală a existenței noastre în vinul nunții spirituale.

Rugăciunile noastre "Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu" sunt adresate indirect lui Dumnezeu. Ea nu caută voia ei, ci voia lui Dumnezeu: "Făceți ceea ce Acesta v-a poruncit." Mijlocirea Maicii Domnului pentru noi nu răpește mărirea Fiului, ci dimpotrivă. Cel ce cinsteste pe Fiul, cinsteste și pe Mama Acestuia și invers. Cum putem crede pe acela care zică că iubeste pe Fiul, aduce blasfemii la adresa Maicii Sale? Câtă credibilitate poate să ne inspire acela care răpește coroana "Apărătoarei Doamne" și "Împărătesei Ingerilor" și o numește un simplu instrument în nașterea Mântuitorului, o femeie ca și celelalte? Dacă aceea care ne-a dat viața nu este o femeie dintr'un număr de femei, ci "mama" și o iubimșiorespectăm ca pe un ceva unic pe lume, cum putem atunci să gândim atât de nebușeste despre Maica Domnului? Ce demon clocește în creierii noștri, când toate cetele îngerești laudă pe "cea mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii", iar noi în numele nu știu cărui fel de "creștinism" ne lepădăm de ea și nu-i dăm nici un respect? Cine este acela care, zicând că cinsteste altarul, își permite să necinstească biserica în care se află altarul?

Fecioara a devenit Mamă,

Maică a Domnului și rămânând Fecioară și pură Mireasă se face și Mamă a noastră, umanitatea lui Iisus Hristos fiind de aceeași esență cu a noastră, în afara de păcat. Fiul ei devine frate cu noi. Prin ea cunoaștem Betleemul, dar și grădina din Ghetsmani și Golgota, iar prin aceasta și Învierea lui Fiul. Ea nu încetează de a fi Maică a Domnului nici după Învierea Lui.

În credința Bisericii noastre, ea nu este numai Maică a Vieții, ci și cea care ne asistă și în ceasul morții și se roagă pentru noi. Ca mamă, ea a cunoscut mai bine ca oricine ce înseamnă moartea. După răstignire, Fiul ei a fost coborît de pe cruce în brațele ei de mamă. Care mamă nu s'ar fi revoltat împotriva legii care condamnase un nevinovat? Care mamă nu i-ar fi blestemat pe criminalii care i-au ucis fiul? Dar ea a suportat această sabie care a trecut prin inima ei cu durere și umilință, cu încredere și dragoste în Dumnezeu.

În momentele grele ale istoriei, Maica Domnului e cea care intervine în istorie ca un semn arătător spre Dumnezeu. În apocalipsă ea este femeia ce se luptă cu diavolul și cea care îi va zdrobi capul ca în protoevangelul din Geneză.

Cât curaj ar da sufletelor tinse de deznădejde de a ști

că au în ceruri o Mamă, care-i iubeste cu toată dragostea! Ce curs ar avea istoria dacă lumea s'ar întoarce la Maica Domnului și rugăciunile ei de mijlocire! În brațele ei ne așteaptă binecuvântări cum nici ingerii nu au fost învredniciți. La vederea ei ingerii au învățat să cânte noi paradisiuri, iar cerul s'a umplut de noi străluciri.

Charles Peguy vorbește de un "gust omenesc" care pătrunde ca un dor în dumnezeire. E ceea ce, cum se exprimă Dumitru Stăniloae, face cerul să se umanizeze, să se sensibilizeze, ne mai fiind distant, rece, înspăimântător și depărtat de noi "câci în cer este o Maică, ce stă alături de Dumnezeu, având pe de o

parte, prin bunăvoința lui, autoritatea de Maică asupra Lui atunci când se roagă pentru noi, iar pe de alta, duioșie de Maică pentru greutățile noastre." ("Iisus Hristos sau restaurarea omului", Sibiu, 1943, p. 157)

În momentele noastre cele mai grele să nu uităm că este cineva care ne iubeste în cer și să ne rugăm ei zicând: "Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de dar, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău Iisus. Sfântă Marie, Maica lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi păcătoși acum și în ora morții noastre. Amin."

RUGĂCIUNE

În țara turmelor și-a pâinii
Vizez o mână de ciuperci;
Lăsați-mă în rând cu câinii
La raiul unui blid de terci.

Oo, Milostivule, Tu care
Cu doi ciortani și cinci colaci
Făcuși un munte de mâncare
Si săturași pe cei săraci,

Repetă, Oo, Bunule minunea
Si'ndestulează mii de guri;
Iar mie ascultă-mi rugăciunea,
Dă-mi coșul cu firimituri.

Nichifor CRAINIC

CROCHIUL POEZIEI INTERBELICE

Urmare din pag. 15
volumule Mariei Banuș sau
Ninei Casian

Cine suntem, de unde
venim și ce vrem?

Apartinem prin naștere
unui neam care s'a născut
pe pământul în care
locuiește, care n'a venit de
nicăieri. Trebuie să fim
mândri de trecutul său,
dacă ne gândim doar că pe
locurile unde astăzi se
înălță cei mai înalți zgărie
nori din lume, pășteau caii
sălbateci și bizonii, când
domnitorii noștri se băteau
cu hoardele năvălitoare,
pustiitoare, stând de straje
Europel, pentru că Apusul
să-și trimită galioanele la
descoperirea de lumi noi.
Cel puțin acest fapt să fie
cunoscut în țările noastre
de adopțiune, că chiar acum

după război, când lumea
liberă se întrecea în
satisfacerea la maximum a
nevoilor societății de con-
sum, Românii erau striviți
în tot ce aveau mai scump,
dela distrugerea așezămin-
telor și confiscarea pământu-
lului până la distrugerea
fizică și sufletească în
laboratoarele anti-umane
ale opresiunii comuniste. Si
am pierdut mai mulți
oameni în această pace cu
dinți, în temnițe și lagăre,
decât în campaniile
militare.

Iar dacă tot mai vieșim
din îndurarea lui Dum-
nezeu și sănătatea
neamului, este că am avut
ca suport rugăciunea și
poezia.

Zahu PANĂ

EVANGHELIA EXILULUI (SEPTEMBRIE 1990)

"ATÂT DE MULT A IUBIT DUMNEZEU LUMEA..."

—Sergiu GROSSU—

Sfânta Scriptură ne învață că Dumnezeu este dragoste. Deschideți, la întâmplare, oricare din epistolele evanghelistului Ioan și veți vedea câtă importanță acordă el dragostei lui Dumnezeu față de oameni, față de umanitate. Fiindcă Dumnezeu este soluția unică de înlăturare a conflictelor sociale și politice, de desființare a legii anti-creștine, concretizate în așa zisa "luptă de clasă", principii izvorite din ură, dorință de răzbunare. Dăruim luminii și-ai iubirii consideră religia ca pe un opiu al popoarelor, iar pe Dumnezeu drept o ficțiune, o născocire a teologilor; însă o ficțiune, împotriva căreia luptă de mai bine de 70 ani în Uniunea Sovietică, și de peste 40 ani în țara noastră, fără a reuși să stăpânească, în conformitate cu strategia lansată de Lenin, "rădăcinile" credinței în Dumnezeu.

De bună seamă, și noi am cunoscut o vreme - "vremea aceea" despre care vorbește Ap. Pavel, Efesenilor - când eram "fără Hristos, fără drept de cetățenie în Israel, străini de legămintele făgăduinței, fără nădejde și fără Dumnezeu în lume" (EFESENI, 2.12). Și noi ne-am tăvălit în mocirla păcatului și-a urii. Și noi L-am tăgăduit de-atâtea ori pe Dumnezeu, ridicând pumnii sacrilegiului spre cerurile neînțelese de mintea noastră întunecată. Și noi ne-am creat dumnezei străini, convenabili vieții noastre de nelegiuire, și o religie a noastră, după pornirile inimii și nu după legea lui Dumnezeu, întocmai materialistilor de astăzi, care încearcă să răstoarne Evanghelia lui Hristos și creștinismul, pentru a le înlocui cu evanghelia lui Marx și-a celorlalți "evangheliști" roșii, pentru a impune cu forță (prin amenințări, prin teroare și persecuții religioase, prin temnițe, lagăre și azile psihiatrice, ba chiar prin crime odioase) religia lui Antihrist care este ateismul materialist. Da, și noi am luptat (pe alte căi decât ateii comunisti, bineînțeles: prin neascultare, prin răutate, prin desfrânare, prin tot felul de pofte și de plăceri ilicite, prin tot felul de năzuințe pieritoare,

printr-o continuă "goană după vânt", ca să fim în spiritul Ecleziastului), repet, și noi, fiii de astăzi ai Bisericii lui Hristos, am luptat împotriva lui Dumnezeu, aidoma Saduchelilor din timpul lui Gamaliel... Totuși, atunci când Domnul a găsit de cuviință, ne-am întâlnit cu Iisus pe drumul Damascului nostru interior, am căzut la pământ, ca și Saul din Tars, și-am auzit glasul Celui răstignit din cauza păcatelor noastre, muștrându-ne: PENTRU CE MA PRIGONESTI? Și că de atunci, din clipa acelei sublimе admonestări, ne-am aruncat în suvoiul dător de viață al DRAGOSTEI care este mai tare ca moartea, deoarece este DRAGOSTEA LUI DUMNEZEU.

Despre această dragoste incomparabilă și infinită vorbește Evanghelia Duminicii dinaintea înălțării Sfintei Cruci: "Fiind că atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața vecinică" (IOAN, 3.16). Asupra dragostei lui Dumnezeu se oprește, cu predicție, Sf. Ioan, când scrie în întâia sa epistolă: "Dragostea lui Dumnezeu față de noi s-a arătat prin faptul că Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca noi să trăim prin El. Și dragostea stă nu în faptul că noi am iubit pe Dumnezeu, ci în faptul că El ne-a iubit pe noi, și a trimis pe Fiul Său ca jertfă de ispășire pentru păcatele noastre" (1 IOAN, 4. 9-10).

Anterioară, deci, în viața noastră de credință, nu este dragostea noastră de Dumnezeu, ci dragostea lui Dumnezeu față de noi, păcătoșii. Dumnezeu este dragoste și toți cei ce sunt IN DUMNEZEU, prin Iisus Hristos, sunt realmente IN DRAGOSTE. Iar dragostea aceasta are trepte, este evolutivă, într-o permanentă creștere calitativă, întocmai credinței. Există, la începuturile dibuelnice ale trăirii noastre mistice, o dragoste RELATIVĂ; și poate exista, dacă practicăm poruncile lui Dumnezeu, dacă viețuim după exemplul Mântuitorului, o dragoste DESAVARSITĂ. Calea ne-o arată, în nenumărate locuri, Evanghelia, îndemnându-ne prin pana Sf. Ioan așa: "Nimeni n'a văzut vreodată pe Dumnezeu; dacă ne iubim unii pe alții,

Dumnezeu rămâne în noi, și dragostea Lui a ajuns desăvârșită în noi" (1 Ioan, 3.12).

Nu este suficient să afirmăm - adică să pretindem - că iubim pe Dumnezeu, aducând argumente abstracte în vederea apărării acestei afirmații, care adeseori se dovedește a fi gratuită, fără temei. "Dacă zice cineva: Eu iubesc pe Dumnezeu, și urăște pe fratele său, este un mincinos; căci cine nu iubeste pe fratele său, pe care îl vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nu-l vede?", citim în aceeași epistolă mai sus amintită (la capitolul 4, versetul 20). La care adăugăm concluzia versetului 21: "Cine iubeste pe Dumnezeu, iubeste și pe fratele său". Iubind pe fratele nostru, respectiv pe aproapele (care trebuie să fie orice om și nu numai fratele nostru de trup sau de credință), Dumnezeu "rămâne în noi", și astfel "dragostea Lui a ajuns desăvârșită în noi, când suntem capabili să iubim nu cu vorba, nici cu limba, 'ci cu fapta și cu adevărul'" (1 IOAN, 3.18).

Iată de ce a fost nevoie să trecem prin cuptorul de foc din România comunistă și să cunoaștem amărăciunea exilului, ca să creștem în credință, ca să sporim în dragostea creștină față de Dumnezeu și de aproapele. Având "rădăcina și temelія pusă în dragoste" - dragoste, care este legătura desăvârșirii, după cum ne revelează Sf. Pavel - vom putea pricepe, împreună cu toți sfinții, "care este lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea" lui Dumnezeu Tatăl (EFESENI, 3.17-18), izvorul și principiul iubirii.

Nu mai prin iubirea lui Dumnezeu, care ajunge desăvârșită în noi și care împinge resortul iubirii noastre limitate până a cuprinde, în sfera ei, pe toți oamenii, este posibilă realizarea subtilului proces lăuntric de evoluție spirituală indicat de Sf. Petru, când începutul îl formează credința în Iisus, continuarea fiind fapta, cunoștința, înfrânarea, răbdarea și evlavia, pentru a termina cu cele două etape complementare: dragostea de frați și iubirea de oameni (2 PETRU, 1.5-7). Cu alte cuvinte, iubirea întregii umanități. Ca unii care credem în dragostea lui Dumnezeu și ne topim în valvătăile acestei iubiri...

LUMEA NU POATE FI DECÂT AȘA CUM ESTE

—Florian ONITZA—

Am citit cu mulți ani în urmă că o doamnă nemulțumită de felul în care sunt rezolvate problemele majore ale societății de către oficialități, s'a dus la un filosof și l-a întrebat, cum ar putea să se îndrepte lucrurile?

La aceasta, filosoful a răspuns: "Doamnă, de când e lumea, treburile publice tot prost au mers, însă din aceasta cauză lumea n'a pierit".

Omul de astăzi cu cel de ieri și cu cel ce a fost în urmă cu o mie sau două mii de ani, seamănă ca două picături de apă. Probabil că dezvoltarea noastră pe plan moral și spiritual, ca și dezvoltarea pe plan fizic, are limite și că așa cum oricât am mânca și am bea, nu creștem mai înalți, nu creștem în dimensiune nici pe plan psihic.

Există în sprijinul acestei păreri o foarte veche știință Astrologia care a consemnat influența astralelor asupra vieții oamenilor, caracterizându-i după "tiparul cosmic" în care s'au zămislit și s'au născut. Acest tipar, ca și oamenii ieșiți din el, nu s'a schimbat, dovadă fiind faptul că descrierea însușirilor și zăgrăvirea caracterului celor născuți în același semn de naștere, este și azi tot atât de valabilă ca și atunci, oriunde pe suprafața globului. Tiparul cosmic, alcătuit din stele fixe și planete în continuă mișcare, nu poate fi altul astăzi decât acela care a fost și în urmă cu 5-6000 de ani, când s'au cules primele observații (de către Caldeenii) privind corelația dintre om și univers.

Destul de convingătoare este și caracterizarea omului de pe timpul apostolului Pavel, deci cu aproape 2000 de ani în urmă. Iată cum l-a caracterizat apostolul Pavel pe omul din vremea lui:

"Nu este nici un om neprihănit, nici unul măcar; nu este nici unul

care să aibă priceperé. Nu este nici unul care să caute cu tot dinadinsul pe Dumnezeu. Toți s'au abătut și au ajuns niște netrebnici. Nu este nici unul care să facă binele, nici unul măcar.

Gâtjeul lor este un mormânt deschis; se servesc de limbile lor ca să înșele; sub buze au venin de aspidă. Gura le este plină de blestem și de amărăciune. Au picioarele grabnice să verse sânge. Prăpădul și pustiirea sunt pe drumul lor. Nu cunosc calea păcii. Frica de Dumnezeu, nu este înaintea ochilor lor".

Tot cam la începutul erei noastre, s'a scris și "Panciatantra" în care putem citi: "Oamenii aleși, cu mersul liniștit și falnic, care alină suferințele semenilor lor, se ivesc rar pe lume, ca și norii dăzători de ploaie, pe timp de secetă".

Meditând asupra modului de viață și a mijloacelor folosite de imensa majoritate a oamenilor din vremea noastră, constatăm că sunt siliți (de dorința de a supraviețui) să accepte fel de fel de ocupații, care servesc la răspândirea și înțreținerea viciilor în lume. Cu alte cuvinte sunt siliți să păcătuiească pentru a supraviețui.

Începând cu reclama pentru mâncare, care atâta poftă, continuând cu reclama pentru a combate urmările meselor prea îmbelsugate și a păstra silueta, apoi celelalte nevoi artificiale, create de ignoranță și lipsă de stăpânire, toate au dat naștere unor industrii, în care sunt angajați milioane și milioane de oameni, care muncesc din răpădărituri să satisfacă cerințele vicioșilor.

Dintr-o statistică apărută în anul 1983, rezultă că 52,4 din oameni sunt fumători și că ei consumă aproximativ 25 sau chiar mai multe țigări pe zi.

Se s'ar face cultivatorii de tutun, muncitorii și vânzătorii de tutun și de țigări, dacă într-o bună zi toți fumătorii s'ar lăsa de fumat?

Fabricarea, vânzarea, reclama și tratamentul bolilor cauzate de consumul băuturilor alcoolice, necesită alte milioane de lucrători, care trăiesc și prosperă din răspândirea și întreținerea viciului beției.

V'ați întrebat vreodată câte manicuriste, coafeze și modiste, răspândesc și întrețin luxul și ajută femeile să comită delictul "furtului de impresii" spre dezamăgirea bărbatilor?

Căți avocați trăiesc și prosperă apărând cauze nedrepte și pregătesc nenorocirea "la adăpostul legii" (așa cum stă scris în Psalmul 94, vers 20). Se cheltuiesc milioane și milioane de dolari pentru a-i apăra pe vinovați și a le crea suferință celor nevinovați, fără să se țină seama de preceptul biblic în care se spune că "Cel ce iartă pe vinovat și cel ce osândește pe nevinovat, sunt amândoi o scârbă înaintea lui Dumnezeu" (Prov. 17-16).

Toți cei ce păcătuiesc și trăiesc din săvârșirea păcatelor, luptă din răpădărituri să le răspândească și mai mult, pentru că de răspândirea lor atarnă buna lor stare materială.

Până și în unele biserici, așa cum am putut vedea în ultimul timp, prosperitatea predicatorilor atrina de ignoranța și naivitatea ascultătorilor.

Ce bine se potrivește și astăzi următoarele rânduri, scrise de poetul roman luvenal, cam la anul 100 după Christos: "Toți acei ce intră'n templu, predicele să-și rostescă / Au o singură dorință: vor să se îmbogățească; / Vor să strângă, să câștige și să stie'nregul For / Că nu sunt în altă ladă, bani mai mulți ca'n lada lor."

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI

\$ 25
TOATE ȚĂRILE

O PROPUNERE

— Pr. Dumitru MĂCĂILĂ —

În Telegraful Român nr. 21-22 1990, sub semnătura Episcopului-Vicar Serafim Făgărășanul, este publicat articolul "Noi evoluții în Europa Centrală și Răsăriteană: impactul lor asupra măriturii Bisericii", articol care a constituit însăși tema unei consfățuri ținută la Moscova în perioada 14-20 Mai a.c., consfățuire la care au participat reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe din țări comuniste și foste comuniste, care s'au eliberat recent de sub spectrul secerei și ciocanului.

Subliniind dintru început că, din nefericire, străbunul nostru plai mioritic e încă pârjolit de domnia secerei și... ciomagului, așa cum exact se exprima un **remarcabil săptămânal românesc** din exil, fie-mi permis să prezint punctul 4 al amintitului articol și n continuare să prezint câteva observații care se impun.

"Privitor la relațiile dintre Biserică și Stat, ele trebuie să aibă la bază principiul enunțat de împăratul Iustinian (sec. VI) și anume acela al 'simfoniei'. Conclucrarea dintre Biserică și Stat e absolut necesară. Căci dacă Statul prin legile lui nu poate decât să împiedice ca o societate să devină iad, Biserica, prin mijloacele ei dumnezeiești, poate ajuta societatea să devină un adevărat rai pământesc. S'a recomandat ca Biserica să nu se angajeze în nici un partid politic dar să judece și să condamne acțiunile Statului sau ale partidelor când acestea nu sînt conforme spiritului Evangheliei. În prezent se lucrează în multe țări la o nouă legislație privind Biserica. Ea va trebui să țină neapărat seama de imensul potențial spiritual pe care-l reprezintă Biserica și să-i creeze posibilitatea de a-l pune în slujba societății fără nici un fel de opreliște."

Mai întâi se impune o întrebare: Principiul "simfoniei" promulgat de împăratul Iustinian, n'a fost cunoscut în perioada cumpănii terori comuniste care-a devastat popoarele atinse de ghiara ucigașei? Cu siguranță, da. Și, cu toate acestea, în special în România s'a realizat cea mai distructivă simfonie între satanicul regim ateo-comunist și Ierarhia Bisericii Ortodoxe Române. Cât de incriminante apar pentru această ierarhie cuvintele lui M. Eliade: "Cel care cunoaște pe Christ e un om cu măduva spinării întregă." Cine are urechi de auzit, sa audă!

O altă întrebare: Cum a împiedicat sau împiedicat un Stat comunist ca o societate să devină iad, când e indeobște cunoscut că "doctrina" comunistă e religia lui antihrist iar societatea creată de ea e o imagine terestră a iadului? Care ideologie, vreodată în istorie, s'a fundamentat pe ură, minciună, crimă, teroare, ca moduri de existență, pentru atingerea scopului ei diabolic? Machiaveli rămâne un inocent pe lângă Lenin care a putut să afirme că, dacă va fi necesar, pentru a se impune, comunistii nu trebuie să ezite să ucidă până la 75 din populația unei țări!!! Iar dacă conclucrarea între Biserică și Stat e necesară, în ce mod a ajutat Biserica Ortodoxă Română ca societatea durată pe cele mai genuine, chiar apostolice, temelii creștine, să devină un rai pământesc? Prin închinarea celor mai inediți ditirambi și a celor mai scârpătoare expresii encomiastice Fiarei care lucra consecvent la distrugerea neamului? Sau prin prosternarea în fața unui Cezar paranoic, uitând că acest lucru se cuvine numai lui Dumnezeu?

Nimeni nu a pretins vreodată ca Biserica să se angajeze în vreun partid politic chiar dacă, în același număr al Telegrafului Român, se relevă pentru Andrei Saguna, pe lângă calitatea de mare Ierarh, și aceea de mare om politic, fără a fi stigmatizat pentru asta. Si totuși, în aceeași perioadă de beznă, când parcă destimul neamului se fixase în imposibil, ilustrând dureros de real dimensiunea tragică a existenței sale, cum a judecat și, mai ales, când a condamnat Ierarhia Bisericii Ortodoxe Române acțiunile Statului sau ale partidelor, care prin nici o "literă" nu erau conforme spiritului Evangheliei?

Cu câteva sute de ani înainte de venirea

Mântuitorului, Socrate, Platon și, mai ales, Artistotel, părintele celebrei expresii prin care-l definea pe om ca fiind o "ființă politică", au fost de acord că menirea Statului e să facă posibilă realizarea fericirii, a virtuții și a binelui în lume. Ce fel de "ființă politică" ești, dacă în baza unei histrionice aserțiuni, - că nu faci politică, - ca și cum ai spune că nu ai rațiune, refuzi să vezi imensa groapă cu lei, (cât o țară!), în care comunismul a aruncat întregul neam? Cum au condamnat capii Bisericii Ortodoxe Române acțiunile antihristice ale Statului ateu și totalitar, cum au ilustrat ei înșiși noțiunea de creștin, de oameni care poartă firea lui Hristos, Care-a "biruit lumea", dacă s'au temut să facă cel mai mic gest de opoziție tâlharilor acestui veac, comunistilor, care-au urmărit mutilarea și distrugerea ființei neamului? Nici cănd struțul n'a înscris pagini memorabile în istorie, pentru că, ținându-și capul îngropat în nisip, el nega tocmai aspectul principal al "ființei politice" aristotelice, aspect subliniat și asimilat și de doctrina Bisericii Ortodoxe: - trăirea în comunitate implică și angajarea în problemele ei nu numai pe verticală, ci și pe orizontală. Fără sublinierea acestui aspect, însăși intruparea lui Hristos n'ar fi motivată deplin. El a venit nu numai pentru că omul se înstrăinase de Dumnezeu, ci și de semenul său.

Dar eticheta "nu fac politică" vrea să mascheze o altă atitudine extrem de condamnată a capilor Bisericii Ortodoxe Române: colaborarea cu antihrist și pentru sfășierea și dominarea exilului românesc. Cei cinci semnatari ai Apelului publicat în Februarie curent de Cuvântul Românesc am fost întrebați la Vatră de cei ce se simteau vizați de intervenția noastră, de ce nu "atacăm" Arhiepiscopia misionară și pe preoții ei. Răspundem aici, acolo nu ni s'a permis: pentru că noi considerăm respectiva Arhiepiscopie un non-sens. Cu ce drept preținzi să te îngrijești de Românii din diasporă, dacă pe cei de acasă i-ai abandonat? Pe ce bază morală binecuvântezi zidirea de sfinte locașuri în străinătate dacă pentru cele de acasă ț-ai dat "binecuvântarea" spre a fi dărâmate? Găsiți ceva mai absurd? E ca și cum te-ai îngriji de ordinea din casa vecinului în timp ce la tine domnește haosul și anarhia! Dar, deși pretend că nu fac politică, capii Bisericii strămoșești și-au dat binecuvântarea pentru împănizarea exilului cu agenți în sutană, care au năvălit nu numai în eparhiile "sponsorate" de "Ministerul Urii, al Terorii și al Dezinformării", (pentru a folosi expresia unui mare Român, Domnul V. Frunză), ci și în aceea a cărei rațiune de a fi a fost tocmai de a se opune colaborării dintre Ierarhia din țară sau diasporă cu satanicul regim ateu. A afirma că nu faci politică în condițiile tragice, pe care le-a îndurat și le îndură încă sub neocomuniști poporul român, e cel puțin echivalent cu atitudinea preotului și a levitului din Evanghelie. Dacă nu cumva devii asociat, conștient sau inconștient, cu tâlharii acestui veac, comunistii. Iar dacă în justiție se pedepsește nu numai comploticele la o faptă ci și tăinuitorul ei, de ce n'ar fi acuzați de cădășie toți cei care aici, în libertate, sau în țară, au tălmit abominabilele crime ceaștiste îndreptate atât împotriva neamului cât și a Bisericii sale?

Cine are dreptul să-ți interzică să-l demaști pe antihrist? Dacă strigi împotriva celui care atentează la ființa Bisericii lui Hristos înseamnă că faci politică?!? De unde această optică diabolică? Iată ce spune Mântuitorul despre cei care contravin flagrant voinței divine, antihristii de astăzi: "Voi sunteți din tatăl vostru, diavolul, și vreți să faceți poftele tatălui vostru. El, dela început, a fost ucigător de oameni și nu a stat într-o adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. Când grăiește minciuna, grăiește dintre ale sale, căci este mincinos și tatăl minciunii." (Ioan 8:44). Minciuna, păcatul capital prin care au fost înșelați și protopărinții noștri, una din rațiunile de a fi ale comunismului. Dar iată ce spune Sf.

Apostol Ioan: "Orice duh, care nu mărturisește pe Iisus Hristos, nu este dela Dumnezeu, ci este duhul lui antihrist, despre care ați auzit că vine și acum este în lume" (Ioan 4:3). Sau alt cuvânt al aceluiași Apostol: "Cine nu crede în Dumnezeu, L-a făcut mincinos, pentru că n'a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul Său" (Ioan 5:10). Cum te poți asocia, ca slujitor al Bisericii lui Hristos, Ierarh sau preot, cu cei care, în cel mai agresiv mod, negând pe Dumnezeu, luptă împotriva răspândirii învățării mântuitoare pe care tu o propovăduiești? Dacă o asemenea atitudine ar friza numai absurdul, n'ar fi nimic, dar ea se constituie într-un păcat strigător la cer!

S'au scurs aproape opt luni dela Revoluția din Decembrie trecut. În această perioadă am asistat la cele mai oribile crime comise de reprezentanții Internaționalei comuniste, care doar întâmplător mai au în vene sânge de Român. Dela confiscarea Revoluției, la violentarea și falsificarea alegerilor și până la asasinatul deschis, în plină stradă. În această perioadă de recrudescență socială, minciuna, provocarea, manipularea, mistificarea, demagogia, diversiunea, trădarea, dezinformarea, crima, teroarea, s'au constituit în armele de bază ale arsenalului bandei de tâlhari și trădători care s'a cramponat de putere având ordinul secret, lesne de deconspirat, de a menține comunismul în România. În țara celui mai anticomunist popor! "Divide et impera!" era, de asemenea, la el acasă! Foi religioase ca Telegraful Român, editate de alte centre eparhiale din România, mi-au căzut întâmplător în mână. În nici una din ele n'am întâlnit o fermă luare de poziție pentru demascarea flagrantelor crime neocomuniste. Așa că, afirmația că Biserica va condamna acțiunile Statului când contravin spiritului Evangheliei rămâne, și de data aceasta fără acoperire faptică, o vorbă goală. Așa cum au rămas și cuvintele Patriarhului roștite imediat după Revoluție, pe când era încolțit de strigătele acuzatoare ale multitudini. Singurul lucru care s'a "realizat" în această perioadă a fost alegerea unor noi Ierarhi, în special vicari, alegere care, în anumite locuri, se impunea cu stringență. Dar, pentru revigorarea vieții Bisericii, acest act rămâne fără repercursiuni practice, dacă nu se conjugă cu abandonarea mentalității de capotare în fața lui antihrist prin servilism, demagogie, colaboraționism, compromis, trădare.

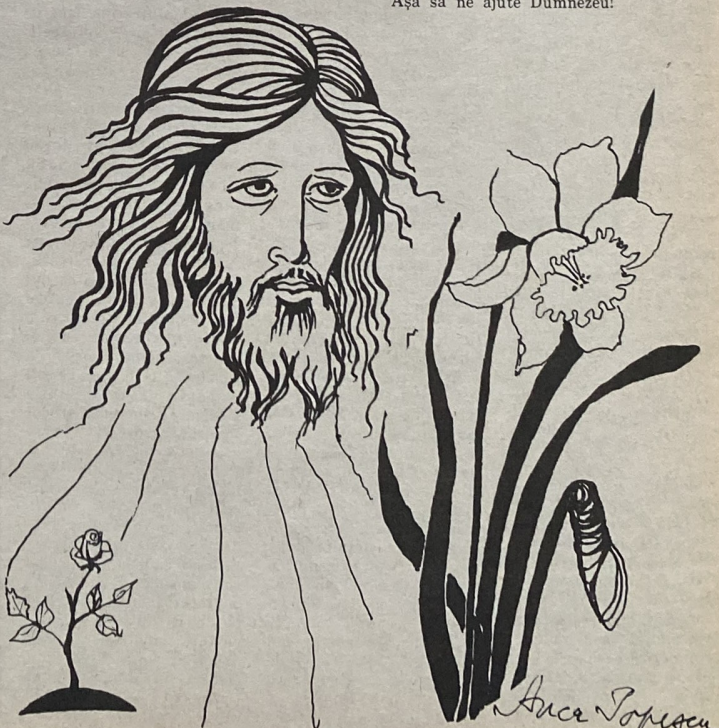
În lumina sacră a doctrinei evanghelice,

trebuie să spunem răspicat celor ce poartă aceeași haină cu noi și au umerii apăsați de povara aceluiași sfinte misiuni că, în diferent cât de mare a fost greșeala lor, noi nu mai avem timp pentru ură. E atâta nevoie de iubire în lume! E și porunca divină a lui Iisus: "Poruncă nouă vă dau vouă: Să vă iubiți unul pe altul!" (Ioan 13:34). Dar credem că a sosit și pentru ei timpul să se rupă real de cel care "este antihristul, cel care tăgăduiește pe Tatăl și pe Fiul" (I Ioan 2:22), după cum se exprimă același Apostol și Evanghelist Ioan.

Siliți să luăm drumul pribegiei, din cauza urgiei ce ne pustia vatra natală, am realizat tot mai profund cât de sfânt ne e tot ce se implică în sacra noțiune de Român, chiar dacă s'a atentat la desacralizarea ei de către monștri cum rar a cunoscut istoria umană. Ne e prea scumpă "comoara" limbii noastre în care fiecare am pronunțat pentru prima dată cuvântul Dumnezeu! Cu cât suntem mai departe de plaiul mioritic, simțim tot mai adevărat că nimic nu arde mai tainic de adânc, până n'unguiuri de conștiință, ca dorul de țărana natală sub care odihnesc, pe muchii de legendă osemintele străbunilor noștri, ale meșterilor Manole și ale ciobanilor Mioritic, ale lui Ștefan, Mihai Eminescu și Andrei Saguna și ale tuturor celorlalți care și-au durat candelă din lumina veșnică. Întrebat de ce-și scria o parte o opere sale, în special cea beletristică, în limba română, M. Eliade răspundea: "Ca să-mi păstrez sănătatea." Pentru că tot el spunea: "Patria este limba maternă".

A venit timpul ca toți slujitorii Bisericii Ortodoxe Române, Ierarhi și preoți din țară, să înțeleagă că noi împreună avem același adversar comun: antihrist, tatăl minciunii, stăpânitorul întinerului, cel care atentează continuu la distrugerea chipului lui Dumnezeu în ființa umană. E exclus să-l putem învinge trăind în discordia și dezbinarea pe care el însuși le impune. Pentru a-i putea opune rezistență trebuie să fim și să rămânem uniți. Este provocarea-propunere pe care-o adresăm slujitorilor Bisericii strămoșești din țară! B. Franklin spunea: "We must hang together, for surely we shall all hang separately!" Numai așa vom reuși să unim și exilul românesc și să-l determinăm să-și îndrepte întregul potențial spiritual pentru revigorarea și însănătoșirea vieții morale a neamului din patria natală pe coordonatele bi-milenare noastre Ortodoxii.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

VLAICU IONESCU

—PROFEȚIILE LUI NOSTRADAMUS ASUPRA ROMÂNIEI—

(Partea a doua)

VI-7

2. PRIMUL RAZBOI MONDIAL. ROMANIA CA LIMITA A FRONTULUI DE EST

Norneigre, Dace et Isle Britannique
Par les uns freres seront vexées,
Le chef Romain issu de sang Gallique,
Et les copies aux forests repoussées.

Traducere literală:

Norneigre, Dacia și Insula Britanică
Vor fi atacate de frații cei uniți.
Un cap la Roma născut din sânge Galic
Și armatele lor vor fi respinse până la păduri

Interpreții care au încercat să descifreze acest catren, mai ales cei americani, au căzut în divagări atât de penibile, încât îmi e jenă a-i cita. În special termenul "Norneigre" le-a dat de furcă. În general ei l-au tradus prin Norvegia. În infamarea lor, ei n'au realizat că pentru a interpreta corect textele nostradamiene nu trebuie să cânti după ureche, ci trebuie să înveți a citi o partitură. N'au înțeles că pentru a pătrunde limbajul profetului trebuie să procedezi ca în matematică, să aduci adică demonstrații bazate pe axiome și teoreme întemeiate și nu pe supoziții. Ei n'au înțeles că Nostradamus a folosit metode de ocultare precise și în număr limitat, că deci desocultarea trebuie făcută cu operații clare și verificate prin comparația textelor.

Faptul că acești interpreți au citit "Norneigre" ca Norvegia e un exemplu al lipsei lor de metodă. Ei au tras concluzii după simple impresii auditive și n'au chibzuit a găsi care din operațiile de ocultare nostradamiene a fost aplicată în acest caz.

În realitate e vorba aici de operația numită "metaplasma": din două nume se ia câte o parte, se pun laolaltă și se formează un nou termen, care exprimă sinteza primelor două.

Nostradamus găsește, spre exemplu, un nume mitologic ca "Arethusa" pentru a oculta noțiunile "Statele Unite" și "război", deci ideea de U.S.A. în stare de război. Într-adevăr, avem: ARETH-USA = ARES U.S.A., Ares sau Marte fiind zeul războiului. În alt catren, el folosește pentru aceeași idee un nume care, în sine, nu corespunde la nimic: "Ambellon", dar care ascunde de fapt "Americae Bellum" = războiul Americii.

În mod analog, în cazul nostru, "Nor-

neigre" e compus din "Noricum" și "Montenegro": NORicum-monteNEGRO-NOR-NEGRO.

Noricum era o regiune cuprinzând Sudul Austriei și Ungariei până la Dunăre iar Montenegro era un stat constituit în 1878 între Serbia și Austria și care a fost alipit la Iugoslavia în 1918.

Prin simpla aluzie la un stat care n'a durat decât pentru o scurtă perioadă, Nostradamus ne și dă posibilitatea verificării soluției propuse pentru catren.

O altă posibilitate de verificare e dată prin menționarea unui rege italian "de sânge galic". Ori, se știe că în timpul Războiului Prim Mondial, în Italia domnea Victor Emmanuel III, din casa de Savoia, deci de sânge francez.

Înțelesul catrenului se desenează acum cu claritate: e vorba de limitele până la care au ajuns puterile centrale pe cele trei fronturi: la Apus Anglia, la Sud Italia și regiunea nordică a Iugoslaviei iar la Răsărit România.

Scholie

Tările europene vor fi atacate (seront vexées) de către cele două imperii germanice unite, Prusia și Austro-Ungaria (par les uns freres). Limitele avansării lor vor fi: către Apus Anglia (Isle Britannique), către Răsărit România (Dace) iar către Sud regiunea Noricum-Montenegro (Norneigre) și Italia, unde, la acea vreme, va domni un rege de sânge francez (le chef Romain issu de sang Gallique).

Armatele Puterilor Centrale vor fi respinse (les copies repoussées) până în teritoriul german (aux forests).

3. AL DOILEA RAZBOI MONDIAL. BOMBARDAMENTELE DELA PLOIESTI SI BUCURESTI

După cum se știe, orașul Ploiești era considerat centrul celei mai importante regiuni petroliere din Europa (cu excepția Uniunii Sovietice).

În timpul războiului și mai ales în timpul ofensivei germane din Rusia, petrolul românesc era aproape singura sursă de combustibil pentru armatele lui Hitler pe frontul răsăritean.

În Martie 1943, Comitetul de Analiză al Operațiilor din Washington a declarat petrolul ca al treilea între cele mai importante obiective de atacat, după industria de război și depozitele de muniții ale inamicului. Același comitet raporta că

60% din petrolul brut al armatelor Axei provenea din regiunea Ploiești.

Astfel se explică pentru ce, puțin după intrarea Americii în război, unul din primele obiective ale Comandamentului Aliat a fost de a ataca această regiune.

Atacul "Halpro"

Primul atac a fost efectuat la 12 Iunie 1942. În Mai, o flotilă aeriană americană, care trebuia să lupte cu Japonezii în China ("Halverson Project" sau "Halpro"), este trimisă în Egipt, la Sud de Canalul de Suez.

Plecând dela această bază, sub comanda colonelului Halverson însuși, 13 avioane B-24 sosesc via Marea Neagră și atacă portul Constanța și regiunea Ploiești.

Din cauza ambiției colonelului Halverson, care refuzase colaborarea Englezilor și nu dăduse suficiente instrucții piloților cu privire la obiective, această operație a fost un eșec.

Atacul "Tidalwave" (Val de Maree)

Al doilea atac a fost executat anul următor de către forțele americane și engleze reunite. Planul a fost decis la conferința "Trident" iar numele secret al misiunii a fost "Tidalwave" (Val de Maree).

După cum se știe zeul mărilor (deci și al marelui) precum și al zăcămintelor petroliere e Neptun, putătorul tridentului. Iată de ce Nostradamus pomeneste de Neptun într-unul din catrenele referitoare la atacurile dela Ploiești. Prin menționarea acestui zeu planetar, care în ultima vreme face atâtea ravagii pe mare, prin cantități uriașe de petrol vârsate din tancuri (accidente explicabile prin conjuncția acestei planete cu maleficele Saturn și Uranus), Nostradamus face o triplă aluzie: la Conferința "Trident", la misiunea "Tidalwave" precum și la scopul acestei misiuni: petrolul.

(Această conjuncție a provocat și schimbările din sânul comunismului, căderea zidului Berlinului și moartea lui Ceaușescu).

Conform aprobării lui Eisenhower, s'a început în Mai 1943 instructarea echipajelor. În Iulie s'a executat în deșertul egiptean o repetiție generală asupra unor obiective simulate, constituite după modelul celor reale dela Câmpina și Ploiești.

Atacul a fost îndeplinit de o escadrilă de 178 avioane, care au decolat din Bengazi (Cirenaica), prin Albania și Iugoslavia, și au ajuns la 1 August la Ploiești.

Nu e locul aici de a expune nici în rezumat peripețiile acestor zile, care au întipărit impresii de neuitat în sufletele supraviețuitorilor pentru tot restul vieții. Neprevăzutul, nenorocul și mai ales forța defensivă româno-germană, au făcut ca această bătălie să rămână în isotria războiului ca una din cele mai eroice, mai dramatice și mai spectaculare.

Lovitura dată instalațiilor petroliere de către "Tidalwave" a fost considerabilă, dar totuși mult sub așteptări, mai ales dacă se socotesc pierderile: 523 aviatori morți, 54 avioane B-24 pierdute și încă 58 după cum vom arăta în capitolele următoare.

1) "Aceste machete au fost executate cu toate aspectele naturii înconjurătoare, relieful terenului și arborii foarte fidel reproduși. S'au făcut apoi, după fiecare obiectiv, 15 fotografii la scară largă și schițe în perspectivă. Fiecare echipaj a primit schițele, hărțile și fotografiile pentru obiectivele fiecăruia și pentru orientarea atacului.

Aceste machete au fost conștuite sub supravegherea strictă a Securității din Royal Air Force, făcându-se și filme pentru a da echipajului o clară idee asupra îndeplinirii atacului. Filmele erau cu comentarii explicative diferite, după specialitatea fiecărui membru al echipajului.

Esitența acestei colecții de filme atât de elaborate, machete și hărți, subliniază prin ele însele profunzimea proiectului și importanța acordată acestei singur

operații" (Ploiești Oil Strike", pag. 96).

Colonelul Leon Johnson, care a obținut Medalia de Onoare dela Congresul American pentru Ploiești, declarase, după acel antrenament: "Nu mai avem probleme în ce privește precizia... putem lovi o țintă de mărimea unei uși de casă". După atac, un pilot spunea: "Când am ajuns deasupra adevăratului Ploiești, mișcările noastre erau aproape automate" (Ibid).

2) Când un ofițer întors la bază a fost întrebat asupra impresiilor sale, el a răspuns: "Am scăpat din gura infernului" (Ibid. pag. 137). Vom vedea că Nostradamul folosește aceeași imagine, clasate ca scoase din uz.

Marile raiduri din 1944.

Acesta a fost motivul pentru care anul următor a trebuit să se întreprindă nu numai un atac, ci mai multe și de mai mare anvergură.

În intervalul dela 4 Aprilie la 19 August au avut loc 20 de raiduri de zi și de noapte, cu formații mai numeroase și la foarte mare înălțime.

Rezultatele acestei acțiuni aveau să aibă efecte dezastruoase pentru armatele germane de pe frontul sovietic.

Vom arăta acum felul în care Nostradamus ne-a descris aceste atacuri, pe care le-a socotit atât de importante, încât le-a dedicat trei catrene, din cele mai importante și mai pasionante ca inventivitate criptografică.

VI-97

Cinq et quarante degrez ciel bruslera,
Feu approcher de la cité neuve:
Instant grand flamme esparsesautera,
Instant grand flamme esparsesautera,
Quand on voudra des Normans faire preuve.

Traducere literală:

Patruzeci și cinci de grade cerul va arde,
Focul se va apropia de marea cetate nouă:
Într-o clipă, flăcări mari vor izbucni și se vor întinde,

Atunci când se va plânuși să fie puși la încercare cei din Normandia.

Orașul Ploiești e indicat aici prin paralela de 45° care trece în adevăr cu mare precizie prin această localitate. Nici un alt oraș de o anumită însemnătate din Europa nu se află pe această paralelă.

Al doilea vers ne spune că focul bombardamentelor se va apropia de "marea cetate nouă". Expresia se potrivește bine cu cetatea lui Bucur, care e una din cele mai recente capitale din Europa. Ea devine capitală doar după ce la 1660 (un secol după moartea lui Nostradamus), Târgoviște a distrus de Turci.

Să remarcăm acum exactitatea datelor acestui catren. Avioanele anglo-americane au bombardat, în adevăr, mai întâi Ploiești, pentru a cobori apoi spre București, unde au bombardat Gara de Nord: "Focul se va apropia de marea cetate nouă."

Al treilea vers arată cum incendiul a izbucnit deodată (instant) și cum s'a întins subit pe o mare întindere (flamme esparsesautera).

În sfârșit, pentru a nu rămâne nici o îndoială asupra circumstanțelor istorice ale acestor atacuri, ultimul vers ne spune că acestea se vor face când se va plânuși tentativa din Normandia. Și într-adevăr, după cum am arătat, suprimarea sursei de petrol românească a fost printre principalele măsuri strategice, care trebuia să preceadă invaziunea din Normandia.

Scholie

Asupra orașului Ploiești - situat pe paralela de 45° - se va face un mare atac aerian incendiar (cinq et quarante degrez ciel bruslera).

Focul bombardamentelor se va apropia apoi de București (la grande cité neuve).

Într-o clipă (instant) imense flăcări vor izbucni (grand flamme sautera), incendiul întinzându-se pe o mare întindere (esparses).

Continuare în pag. 23

50 DE ANI DELA CEDAREA CADRILATERULUI

-August 1940-

Zahu PANĂ

Întâi s'a crezut că este un simplu zvon, așa cum circulau cu sutele după cedarea Basarabiei.

Ziarele erau pline de hărți etnografice, articole și documente despre drepturile noastre asupra Transilvaniei, pentru că Ungurii cereau deschis, Ardealul. Nu se scria nimic despre cererea Bulgarilor de cedare a Dobrogei Noi - județele Durostor și Caliacra - cunoscută sub numele de Cadrilater. Declarațiile oficiale ale "marelui străjer" că nu cedăm nici o brazdă erau acoperite de jalea refugiaților veniți de peste Prut și nimeni numai credea în ele, deși la radio și în presă se anunța mobilizarea celor ce aveau ordine de chemare cu diferite litere și stele, coduri secrete ale politicii pisicii cu clopotei.

Într-o noapte însă, s'au auzit focurile de arme automate în primul sat de coloniști atacat de comitajii bulgari: Frașari! Năvăliri în case, spargeri, distrugerii, chinuirea bătrânei Gaci, singura care a fost găsită în casă și retragerea comitajilor în noapte după dangătul de alarmă al clopotului dela biserică.

A doua zi a venit și ordinul fatal: Evacuarea!

Târziu, după apusul soarelui, forțata satelor era fără astămpăr. Primele care trebuiau evacuate erau oile, bogăția de bază a picurarilor aromâni, aduși în Dobrogea din munții Măcedoniei. Turmele satelor, strânse laolaltă au pornit în acea noapte de August pe drumul fără întoarcere. A plouat mărunț toată noaptea și prin miriștile nepăzite de nimeni, în zori, se întindea cât vezi cu ochii, covorul mobil, urias mozaic de lână, întins pe dealurile Cadrilaterului...

Soselele, imens fluviu de care, alimentat de toate drumurile lăturalnice de țară, părea că se revarsă din marea șanturilor. Cărute trase de cai, care grele, simple sau cu coviltir, trase de boi sau bivoli, toate încărcate cu oameni, păsări legate de picioare, covoare țărănești, tipși, mașini de cusut, grâu nou recoltat, războaie de țesut, cazane, vase, câte un șifonier cu oglinda spartă, dulapuri, haine, urzeli și bătătură de țesut, ițe, spețe, plăpumi, perne și multe, multe altele, toate lucrurile de gospodărie ce au putut fi adunate în grabă, erau încărcate, stivă înaltă pe patru roți, printre care apăreau capete de femei și copii, grijulii să nu se prăbușească prin hărtoapele drumurilor desfundate.

Dacă pentru cei din Caliacra refugiu era mai bine dirijat, Românii din acel județ aveau ca primă etapă de refugiu satele și orașele din județul Constanța, cei din județul Durostor, care se refugiau temporar în județul Ialomița, aveau marea inconvenient al trecerii

Dunării. Nesfârșitele coloane care invadaseră portul Silistrei, stăteau într-o stare apatică după zilele de disperare, așteptând docile șlepurile care nu puteau face față să treacă la Călărași.

Starea de confuzie, revolta oamenilor și stupida atitudine a oficialităților, măreau mai mult haosul. În zadar se strigă: "Nu cedăm, să luptăm!", pentru că ordinul "de sus" recomanda liniște, pentru a salva... Ardealul! Indecent de elegant, Comandantul Legiunii de jandarmi, maiorul Dinulescu, cel care cu mai puțin de doi ani în urmă a condus cel mai oribil asasinat politic din istoria României în pădurea Tâncăbești, încerca să aplaneze revolta oamenilor porniți să curețe întreaga pădure Caracuz și Deliormanul de comitajii bulgari, infiltrați de organizația teroristă DVRO (Organizația internă a revoluționarilor dobrogeni), finanțată de cercurile iredentiste dela Sofia. Nu știam atunci că acel maior criminal lucra mână în mână cu iredentistii bulgari, pentru a-și asigura un azil în Bulgaria, după evenimentele pe care le vedea că sunt în curs de desfășurare. Atunci aveam în fața ochilor doar capul zdrebit cu patul armiei, al consăteanului meu Tasa, răpit de pe tarlaua lui din Cazimir și maltratată pentru a băga groaza în coloniști să fugă mai repede, lăsând toate bunurile în satele care urmau să fie cedate. Nu știam nici că trupurile încă neputrezite ale lui Nisa Memu, Cola Nastu și Coste Manganița, pe care le dezgropaseră familiile ca să nu-i lase pe pământ străin, după ce au fost asasinați cu un an înainte, erau opera aceluiași maior Dinulescu. Călăul și victimele trebuiau să părăsească Dobrogea...

Odată cu începerea tratativelor dela Craiova și acceptarea României de a ceda, ordinele dela Sofia au fost de reducere a acțiunilor teroriste pentru a nu periclita mersul tratativelor. Sporadicele atacuri și încăierări erau mai mult locale, între aroganța unor Bulgari și izbușirile Românilor insultați și jicniți.

N'am putut înțelege niciodată de ce a fost necesară sacrificarea Cadrilaterului pentru a salva Ardealul, când Ardealul tot n'a putut fi salvat în 1940. Știam că Germania hitleristă căuta să-și recompenseze aliații din Primul Război Mondial, Ungurii și Bulgarii. Cine putea fi naivul care ar fi crezut că o întoarcere în ceasul al doispzezecelea alături de Germania, ar fi putut schimba situația? Polonia și Iugoslavia au știut că nu pot face față armatelor germane, dar n'au acceptat să cedeze de bunăvoie teritorii și au luptat, chiar dacă în prima perioadă au fost învinse. Faptul că după război au fost aruncate în

"Ecrene"

brațele comunismului nu este vina lor și chiar după cincizeci de ani se ridică mândre, cu fruntea sus.

Din desfășurarea evenimentelor de atunci, am notat că guvernul român a fost acela care la 17 August 1940, înmânează guvernului bulgar o notă, la care guvernul bulgar dă un comunicat prin care anunță începerea tratativelor, luni 19 August 1940, la Craiova, care începea cu fraza: "În urma propunerilor guvernului român..."

Delegația română la tratative era compusă din Crețeanu subsecretar de stat, Crutescu, ministru plenipotențiar și Grigorescu, fostul primar al Constanței.

La 18 August, regele Boris al Bulgariei a primit în audiență delegația bulgară care pleca la Craiova, iar în urma ei, pe ministrul român la Sofia. Tratativele au început la 19 August în Palatul Mihail din Craiova, paralel cu celelalte tratative dela Turnu Severin, ce se duceau cu delegația ungară.

După patru zile de tratative, la 23 August (iar 23 August) ședințele s'au întrerupt pentru înstrucțiuni. În aceeași zi, șeful delegației române a fost primit în audiență de Carol al II-lea, Primul Ministru Gîrbutu și Ministrul de externe, Manolescu, iar secretarul delegației bulgare a remis prin curier special un raport guvernului bulgar, care apoi a fost în Consiliul de Miniștri. În aceeași zi are loc la București un Consiliu de Coroană sub președinția lui Carol al II-lea. Primul Ministru a expus bazele tratativelor cu Ungaria și Bulgaria, iar șefii

partea Partidului Național Liberal și Ion Mihalache din partea Partidului Național Țărănesc. Comunicatul care s'a dat în urma acestui Consiliu de Coroană, a fost că România a acceptat arbitrajul Germaniei și Italiei.

Aceste acte de totală irresponsabilitate politică din partea unui monarh imoral, corupt și aventurier, nu mai puteau fi tolerate la nesfârșit. Întregul Ardeal s'a ridicat împotriva dictatului dela Viena. La București, Brașov și Constanța, tineretul a început răzmerița. Însăpăimântat, Carol îl cheamă din surghiun pe generalul Ion Antonescu, pentru a-i încredința formarea guvernului și acesta depune jurământul în fața regelui în noaptea de 5 Septembrie 1940. Pentru această nouă investitură, Carol a semnat două decrete: primul a suspendat camerele legiuitoare ale fanatomaticului Partid al Națiunii, iar al doilea a suspendat Constituția din 1938, dând puteri depline generalului Antonescu, regele rămânând la prerogativele dinainte de 1938.

Era însă prea târziu. Tara se revoltase împotriva regelui și camarilei și singura soluție era abdicarea. Huiduit și urit de întregul popor, Carol, Lupeasca și anturajul lor au părăsit Bucureștiul la 7 Septembrie, cu un tren special de 30 de vagoane pline cu lucruri de mare valoare. Omul care cu zece ani mai înainte venise doar cu o valiză și lăsa țara dezmembrată în haos, pleca cu asigurarea unui viitor îmbelsugat.

În ziua de 6 Septembrie, guvernul bulgar a admis punerea guvernului român ca iscălire a convenției care se efectuează până la 10 Septembrie, ratificarea având loc la 16 Septembrie, admi-nistrația urmând să fie predată la 17 Septembrie, iar la 20 Septembrie urmează să intre trupele bulgare în Dobrogea de Sud. Cu aceste date s'a iscălit la Craiova donția dintre România și Bulgaria. Se ceda Bulgariei un teritoriu de 7726 km pătrați, cu 378.000 de locuitori în care intrau orașele Balic, Bazargic, Silistra și Turtucaia. Toți cetățenii de origine etnică română erau obligați, pe baza schimbului de populație prevăzut în tratat, să părăsească teritoriul Cadrilaterului.

Rămâne și acum de neînțeles, de ce generalul Antonescu, văzând că Ardealul nu putea fi salvat pentru moment, nu s'a opus cedării Cadrilaterului, pentru că, oricum, putea face față unui eventual război cu Bulgaria, după ce a cedat Rușilor și Ungurilor.

Avea oare vreun drept Bulgaria asupra Cadrilaterului?

Prin tratatul de pace dela București din 28 Iulie 1913, România a dobândit în urma războiului balcanic

cele două județe Durostor și Caliacra, pentru care Bulgaria, stat limitrof cu Turcia, a primit în compensație un teritoriu dela Turci, în Tracia.

Acest teritoriu - Cadrilater - cuprinzând chiar Varna și Rusciukul, a mai fost oferit României în 1878, înainte de constituirea statului bulgar independent, dar atunci România nu l-a primit pentru a nu-și pierde printr-o tranzacție, dreptul ei asupra Basarabiei de Miazăzi. (Ch. Brătianu 4 Septembrie 1934, Comunicare în Camera Deputaților).

Elementul bulgăresc a fost adus în Dobrogea, din inițiativă rusească, în prima jumătate a secolului al XIX-lea și mai târziu după războiul din 1878, din voința de colonizare a Cadrilaterului, a guvernului dela Sofia.

Îată ce spun doar câteva surse bulgărești:

"Dr. Miletić, în studiul său documentat asupra populației bulgare din Dobrogea, publicat înainte de 1913, scrie: "Să credem că în Dobrogea, exceptând orașele, este o populație veche bulgărească, ar fi să ne înșelăm singuri. Bulgari autohtoni întâlnim numai dela linia Rusciuk - Varna spre Sud".

Iar pentru Dobrogea de Sud scrie: "N'am putut găsi o singură localitate cu populație indigenă bulgară". Tot acest filolog bulgar, Dr. Miletić scrie că "Populația bulgară a Dobrogei și din jurul Varniei, Silistrei și a Sumlei provine în marea sa majoritate dela Sudul Bulgariei și din regiunile muntoase ale Balcanilor".

Istoricul bulgar C. Jencek, fost ministru al Instrucțiunii Publice, scria în 1911, vorbind despre structura populației Bulgariei orientale că: "Elementul bulgăresc între lantra și Marea Neagră este foarte slab reprezentat"...iar "în regiunea Târnovo, Sumla, Silistra, se călătorește ca într-o regiune turcească".

D-rul St. Romansky, profesor la Universitatea din Sofia, care și el a ajuns la aceleași concluzii cad-rul Miletić, Jareec, etc, scrie: "Creșterea numărului Bulgarilor în regiunea Varna-Silistra în ultimii 30 de ani se datorește faptului că Bulgarii, originari din alte ținuturi, i-au înlocuit pe Turcii ce emigrau.

Surse străine:

În comentariile marelui atlas al Imperiului Otoman, publicat de Francezul L. Pelle în 1840, se constată că "Dobrogea este locuită de Turci. Francezul Camille Allard, care a călătorit în Dobrogea în 1856, a găsit foarte puțini Bulgari în aceste provincii.

Într'un raport oficial trimis în 1856 marelui vizir de guvernatorului Dobrogei, Mirza Said Pașa, se spune că populația acestei provincii este compusă din Turci, Tătari, Circasieni, Români, Lipoveni și Găgăuți. Bulgarii nu sunt trecuți în

Continuare în pag. 23

DESPRE ARMA PERFIDĂ A DEZINFORMĂRII

—Erast CĂLINESCU—

Motto: "Cheia libertății este refuzul de a participa personal la minciună"

Alexandr Soljenitin

Dezinformarea a devenit în epoca noastră un subiect de mare actualitate, fiind practică în mod curent și având posibilități de acțiune practic nelimitate. Această plagă a societății contemporane folosește ca singur instrument, răspândirea minciunii.

Unul dintre principalii teoreticieni ai dezinformării, Vladimir Volkoff, o definește ca "un procedeu de condiționare a spiritelor, care se adresează unor populații întregi".

Datorită eficacității sale, dezinformarea este folosită în mod frecvent pentru manipularea multilor, fenomen prezent în aproape toate revoluțiile, pentru a canaliza elanul sau disperarea maselor revolute în direcția dorită. Nici revoluția românească din Decembrie 1989 nu a fost scutită de influența nefastă a dezinformării. Deocamdată, însă, țesătura faptelor este prea recentă pentru a putea fi apreciată în toată complexitatea ei, în mod obiectiv și causal.

Dezinformarea a fost practică în toate timpurile. Dar dacă în trecut instrumentul principal de influențare a maselor era doar lansarea orală a zvonurilor, care circulau, cum spune românul, "din gură în gură", odată cu apariția și dezvoltarea presei, radioului și a televiziunii, acestea au devenit cele mai facile mijloace de dezinformare.

De altfel, această realitate nu i-a scăpat înțelepciunii Românului de pe stradă, care a sintetizat-o în patru cuvinte: "Minți ca o gazetă!". Dezinformarea are o serie întreagă de caracteristici, menite să-i asigure eficacitatea. Astfel, ea se exercită asupra multilor neorganizați și nu se exercită niciodată în contracurent, ci se aliniază ten-

dințelor existente. De asemenea se execută în timp, și nu în mod pripit. Pentru a putea manipula opinia publică, ea folosește "dialectica firului de sarmă" (care pentru a putea fi rupt, trebuie răsucit ba într'un sens, ba în celălalt). Dezinformarea nu lovește niciodată direct, ci numai indirect. Ea nu luptă nicicând pe teren propriu, nici pe terenul adversarului, ci pe teren neutru: în altă țară, în alt context social decât cel în care există conflictul, în realitate.

O condiție indispensabilă pentru reușita dezinformării este asigurarea credibilității. În acest scop se publică imagini și interviuri, care au darul de a aduce autenticitatea în informație.

Pentru ilustrarea caracteristicilor dezinformării, vom folosi un caz recent.

În timpul tulburărilor care s-au produs în Transilvania în cursul lunii Martie a.c., presa și televiziunea au difuzat în mod repetat imaginea unei scene petrecute la Târgu Mureș, în care un bărbat este maltrat în stradă, de către manifestanți, înarmați cu ciomege. Această imagine a fost difuzată de fiecare dată, pentru ilustrarea unor comentarii despre actele de violență comise de către Români împotriva minorităților maghiari din România.

Astfel, cotidianul "La Presse" din Montreal (22 Martie 1990) folosește imaginea acestei scene ca ilustrație la articolul "La Roumanie et la Hongrie tentent de calmer le jeu en Transylvanie" (după agențiile de presă AFP și Reuter, Viena).

În prima parte a articolului se fac afirmații ca: "agresiunile contra minorității ungare în

România" sau "violențele revoltărilor, contra Ungurilor", sau "să se pună capăt violențelor contra minorității ungare din România". Prin alăturarea fotografiei amintite, nu se afirmă textual, dar se dă de înțeles că este vorba de maltratarea unui Maghiar de către Români.

În mod cu totul întâmplător, în Cuvântul Românesc apărut în Aprilie crt., este reprodușă după ziarul România Liberă, relatarea unui martor ocular al scenei din fotografia menționată. În articolul "Târgu Mureș: groază, ură", Tudor Artenie, descriind confruntarea dintre Români și Unguri, scrie: "Un Român prins este maltratat cumplit chiar sub ochii noștri. Este lovit cu bătele, cu pumnii și picioarele până cade într-o baltă de sânge. Atrocitatea nu se oprește aici. Un tânăr se oprește lângă corpul căzut și cu un obiect asemănător unui cuțit, ținut cu ambele mâini, îl lovește cu cruzime de mai multe ori. Omul are capul spart și nu mișcă. Ii zvâcnesc doar mâna stângă. Unii îi aruncă pe față o bucată de placaj tricolor. Cei ce trec îl lovesc cu piciorul și îl scuipă."

Comparând imaginea fotografică cu scena descrisă de Tudor Artenie, este clar că este vorba de același incident, deci de maltratarea unui Român de către Unguri și nu invers, cum lasă să se înțeleagă agențiile citate de "La Presse".

Țesătura cazului expus respectă întocmai regulile de dezinformări. Astfel, acțiunea nu a fost dusă în contra-curent ci s'a înscris în curentul existent: conflictul dintre Români și Unguri; lovitura nu a fost dată direct, ci în mod indirect, căci nu s'a afirmat că fotografia ar reprezenta

maltratarea unui Ungur; dar imaginea a fost folosită pentru ilustrarea informațiilor despre violențele Românilor contra Ungurilor; dezinformarea nu s'a făcut pe teren propriu sau pe terenul adversarului, ci imaginea, împreună cu textul articolului, au fost difuzate massmediilor internaționale pentru a fi publicate în țări cu un context social diferit de al României sau de al Ungariei, care sunt partenerii reale ale conflictului. În sfârșit, folosirea imaginii a sporit credibilitatea informației denaturate.

Partea a doua a aceluiași articol publicat în cotidianul "La Presse" o constituie capitolul "Manipulări ale elementelor extremistelor". Sunt reproduse declarațiile primului ministru Petre Roman referitoare la aceleași incidente sângeroase. Reproducem textual:

"Petre Roman a insistat îndelung asupra manipulărilor elementelor extremistelor și a sosirii în România a

9.000 de cetățeni unguri.

DI. Roman și-a manifestat de altfel iritarea, expulzând în aceeași lună trei cetățeni canadieni de origine română, acuzați după el, de a fi posedat elemente de propagandă fascistă". După cum se știe este vorba despre echipa de redactori ai Cuvântului Românesc, care aveau asupra lor ultimul număr al ziarului precum și cărțile "Pitești" de D. Bacu și "Poezii din închisori" de Z. Pană.

Si în acest caz tehnica dezinformării este respectată întocmai. Astfel, nu se afirmă în mod direct că cei trei Români sunt "elemente extremistelor", care ar fi manipulat mulțimea în incidentele sângeroase din Transilvania. Prin includerea, însă, a cazului celor trei Români în capitolul "Manipulări ale elementelor extremistelor", cât și prin alăturarea celor două declarații ale lui P. Roman (despre cei 9000 Unguri și despre cei trei Români expulzați) cititorul articolului rămâne cu ideea că cei trei

Români au contribuit la manipularea conflictului din Transilvania, cel puțin prin difuzarea unor materiale "fasciste" de propagandă.

Cazul folosit pentru exemplificarea dezinformării nu este singular. Asemenea cazuri se întâlnesc în mod frecvent în presă, la radio și la televiziune. Si toate aceste cazuri se folosesc de condiționarea prin imagine și prin deformarea tendințioasă a limbajului.

Actualitatea și eficacitatea dezinformării ridică problema apărării împotriva acestei plăgi contemporane. Renunțarea la folosirea massmediilor, ca surse de informare este de neconceput în zilele noastre. Ceea ce este posibil, însă, este să privim informațiile marilor agenții cu prudență, pentru a putea "alege grâul de neghină", pentru a identifica minciuna și calomnia, pentru a nu participa personal la minciună prin diferența noastră și să ne facem o datorie de onoare din a nu-i lăsa nici pe alții să fie dezinformați.

PROFEȚIILE LUI NOSTRADAMUS

Urmare din pag. 21

Aceasta se va întâmpla când Comandamentul Aliatilor vor proiecta (quand on voudra) tentativa de debarcare în Normandia (des Normas faire preuve).

X-49

Jardin du monde auprès de cité neuve, Dans le chemin des montagnes cavées
Sera saisi et plongé dans la Cuve
Beuvant par force eaux soulfhres
envénimées.

Traducere literală:

Grandină a lumii aproape de cetatea cea nouă,

În drumul către munții cei forști,
Va fi surprinsă și înecată în Cazan,
Cu forța bând apele înveninate de sulf.

Iată un catren care este el însuși o metaforă dela început până la sfârșit. Pentru a-l descifra, să observăm că metafora consistă într-o descriere plastică a iadului. Aici, după tradiția populară, păcătoșii sunt afundați în cazane largi ("cuves") umplute cu smoală și alte substanțe otrăvitoare și unde nu lipsește focul de sulf al demonilor.

În acest context, nu e greu de văzut că "monde" (lume) e o anagramă pentru "demon", iar cu schimbarea unei singure litere (ceea ce e permis după regulile clasice ale anagramelor), adică păstrând ordinea literelor și făcând doar substituiri m / s, avem:

MONDE = SONDE

Grădina sau parcul demonilor cu cazanele lor de smoală e o imagine nu lipsită de humor a parcului de sonde, unde păcura zace la adâncimile iadului. Să observăm că sinonimele: grădina, parc sau câmp (de sonde) ne sugerează "Cămpina" (o feminizare a cuvântului "câmp"), cunoscuta localitate petrolieră la Nord de

Ploiești, chiar pe dealurile muntoase ale Bucegilor ("des montagnes cavées").

Pentru a reda în mod evocator și dramatic imaginea bombardamentelor incendiare, Nostradamus ne spune că acest câmp de sonde va fi aruncat în cazanul cu ape înveninate de sulf, substanța combustibilă, satanică prin excelență, după tradiție.

Dar cuvintele "saisi et plongé" par a fi alese cu intenția de a ne spune în mod critic că e vorba de petrolul dela Ploiești. Ele formează o anagramă deosebit de ingenioasă, căci partea centrală (perfect simetrică de o parte și de alta a lui "et") a acestei expresii e chiar o anagramă pentru "Ploiești":

saISi ET PLOngé = sa - PLOIESTI - ngé

iar anagrama completă:

SA - PLOIESTI - NGE = GAS EN PLOIESTI

Există în acest catren și o altă indicație criptică. E vorba de acea "cité neuve" adică București, sau în franceză: BUCAREST.

Acest nume e ascuns în ultimul vers, după o metodă criptografică pe care am mai întâlnit-o și în catrenul despre unirea principatelor. De data aceasta, trebuind a pune 8 litere în 6 cuvinte, autorul pune în primul și în ultimul cuvânt al versului câte două litere și anume (în mod similar), prima și ultima literă a acestora. În celelalte patru cuvinte va pune doar câte o literă, având grijă să fie și aici o regulă simplă: penultima literă a fiecărui termen:

BEUVANT PAR FORCE EAUX
B T A C U
SOULPHRE ENVENIMEES
R E S

E clară acum anagrama: BTACURES = BUCAREST.

CONTINUARE ÎN NUMĂRUL VIITOR

CADRILATERUL

Urmare din pag. 22

acest raport - dovadă că numărul lor era neînsemnat.

Lată ce scria în studiul său etnografic francez Lejean, care a studiat structura etnografică a imperiului otoman de acum câteva decenii: "Rasa bulgară n'are decât o slabă minoritate în Dobrogea".

Germanul Kanitz, în lucrarea sa publicată în anul 1883, la Leipzig, înregistrează un număr neînsemnat de Bulgari în Dobrogea. (Const. Papanace, Probleme și studii).

Din cele citate mai sus, reiese clar că Bulgarii nu aveau nici un drept asupra Cadrilaterului. Disputa acestui teritoriu a făcut ca relațiile de prietenie și ajutorare dintre cele două popoare, român și bulgar, care s'au cimentat de-a

lungul veacurilor în lupta comună împotriva hegemoniei grecești dirijată în special de Patriarhia dela Constantinopol, a fost foarte grav afectată, ducând la ciocniri armate și sacrificii omenești. Cedarea Cadrilaterului n'a fost cea mai fericită soluție pentru împăcarea și prietenia dintre cele două țări. Nu demult, sub influența Rușilor, Bulgarii au emis pretenții și asupra restului Dobrogei de Nord, pentru a face o legătură cu Uniunea Sovietică, eliminând complet România, dela leșirea spre mare.

Panslavismul exagerat, nesustținut de adevărul istoric și șovinismul exacerbă de tipul celui care a dus acum un an la exodul Turcilor din Bulgaria, nu poate să le fie de nici un folos Bulgariilor. Supușenia până la anularea totală față

de Ruși, nu le va aduce nici un rezultat. O scormonire mai adâncă în istorie, unde își vor găsi izvorul tragic și drumul care a dus la acel puternic imperiu românobulgar, de pe vremea Asaneștilor, este singura garanție a prezenței și dezvoltării lor în Balcani. Să nu treacă prea ușor cu vederea că acei celebri sfinți ai lor, Chiril și Metodiu, proveneau din Sărună (Salonicul de azi) unde nu prea se găseau pe vremea aceea Bulgarii după "opera" lui Vasile Bulgaroctonul, dar orasul era plin de Aromâni, fiind scotit chiar capitala lor. Si să calce ușor prin cripta capelei "Stela Maris" din Balic, să nu tulbure vraja locului, unde o Mare Regină și-a lăsat de veghe, inima!

Zahu PANĂ

FARA ARMÂNEASCĂ

NICOLAS CARANICA: LES AROUMAINS

Recherches sur l'identite d'une ethnie

Bibliografia despre Aromâni s'a îmbogătit cu o valoroasă lucrare științifică, teza de Doctorat în Litere a cunoscutului Doctor Nicolae Caranica din Paris, rudă cu profesorul și poetul Nicu Caranica, tot din Paris. Susținută la 28 Iunie 1990, la Universitatea de Besançon, lucrarea a obținut mențiunea "Tres honorable avec la felicitation du Jury", iar din juriu făceau parte: Decanul Facultății de Litere, Profesorul Pierre

Leveque, conducătorul lucrării, Profesor Antonetti dela Universitatea din Padova - Italia și Profesor Marie-Madeleine Mac-toux, dela Universitatea de FrancheComte. Voluminoasa lucrare de peste 500 de pagini este împărțită în două părți și 11 capitole mari, la care se adaugă concluziile generale și anexele despre preistorie și protoistorie.

Scriind în cel mai riguros stil științific,

autorul a eliminat orice înclinare subiectiv sentimentală, slăbiciune de care suferă mulți autori sau, ce este mai rău, crase exemple de rea credință, cum sunt unii autori care au publicat cărți despre Aromâni, editate în ultima perioadă în Grecia, cărți care nu depășesc nivelul unei ridicole propagande soviniște.

Diferit de alte lucrări despre Aromâni aparute până acum, unde accentul se punea mai mult pe istorie, sociologie, folclor sau economie, Nicolae Caranica, pasionat pentru studiul analitic și științific, se ocupă pentru prima dată de aspectele ecologice ale Peninsulei Balcanice, cu precădere pentru sistemul ecologic al Greciei, după care trece la analiza antropologiei fizice, anatomice și culturale.

În capitolul despre Preistoria Balcanică, pornind dela o cronologie generală privind perioadele Paleoliticului, Mezoliticului, Neoliticului și Chalcoliticului, trece prin cultura Pelasgilor și ajunge la istoria lingvistică și cultura indo-europeană, de unde își trag izvoarele prin Traci, Macedoneni și Romani, Aromâni.

În legătură cu apariția etnonimului de Vlah, autorul scrie că, deși prezența Vlahilor este atestată din a doua jumătate a secolului al VIII-lea, ei sunt cu mult mai vechi. "Numele lor era Romaioi (ca Remeri în Albania) și cuprindea până la decretul lui Caracalla (212) pe toți cei care erau Romani și vorbeau limba latină.

Deși dreptul roman a cuprins pe toți oamenii liberi din imperiu, textele grecești continuau să facă o deosebire între Romei și Elini. Când Constantinopolul deveni "A doua Romă", având în fruntea sa împărați greci și ca limbă oficială greacă, Elinii și-au atribuit lor numele de Romei. Acest nume cuprindea deci

atât pe adevărații Romani, cât și pe Grecii care s'au considerat singurii moștenitori ai Imperiului Roman. Bilingvismul inițial al imperiului ținea cont de această realitate. Dar, pentru a marca deosebirea lingvistică s'a folosit forma Romano sau Latinoi, pentru vorbitorii latinofoni negreci. A. Ambruster crede că numele de Vlahi a apărut în momentul când aceștia (Vlahii) s'au degajat de comunitatea Romeilor, care erau Greci sau Apuseni.

Această conștiință de latinitate a Vlahilor a fost cauzată de vechiul lor statut de cives romani (cei care trăiau după obiceiurile și legile lor vechi) dar mai ales de mărirea impozitelor și a rechizițiilor militare impuse de împărații "macedoneni" ai Bizanțului. Aceasta a fost de altfel, și cauza principală a revoltei din 1066 contra lui Constantin al X-lea Ducas" (pag.269).

Cu o meticulozitate de mozaicar, Nicolae Caranica analizează mai departe Regatele Latine ale Bizanțului dintre 1204 și 1261, Despotatele Bizantine și Vlahia Mare, dominația turcească și Diaspora. Un capitol special este rezervat trezirii conștiinței Aromânilor, iar altele două se ocupă de problemele privind limba vorbită de Aromâni.

Studiul LES AROUMAINS, al Doctorului Nicolae Caranica, trebuie prezentat în detaliu (dacă nu poate fi tradus și în limba română) pentru că, chiar dacă în Apus sunt cercetători care cunosc limba franceză, el este necesar să fie cunoscut de marea masă de Români și Aromâni, atât din străinătate cât mai ales din România, unde acum se poate continua activitatea culturală a vechii Societăți de Cultură Macedo-Română, întreruptă de regimul comunist.

ARHIVA STUDIILOR CUȚOVLAHILOR GRAMATICA LIMBII CUȚOVLAHICE COMUNE N.KATANI ȘI C. DINA

SALONIC 1990

Correspondentul nostru din Atena, Domnul G. Padiotu, ne-a trimis în traducere prefața unei gramatici "cuțovlahice" pe care a redactat-o la Salonic N. Katani și C. Dina. Citind această prefață în care autorii își exprimă țelul, metoda și concluziile pe care le-au tras la alcătuirea ei, din capul locului avem impresia că nu este vorba de o lucrare profesională (nicidecum științifică) ci un manifest filogrecesc al unor neofiliți, care, cu zelul neofitilor, încearcă să fie mai greci decât Patriarhul Constantinopolului. Izolând în mod arbitrar comunitatea aromână din întreaga Peninsulă Balcanică, autorii încearcă să tragă niște concluzii doar studiind unele comunități și

acele nerepresentative ale vorbirii aromâne.

În materialul bibliografic pe care îl prezintă, trezesc compătimiterea pentru "erudiția" lor, rămasă cu mult în urmă "la calendele grecești". Autorii se feresc ca de foc să citeze cel puțin faptul că au luat cunoștință de singura și cea mai monumentală lucrare privind pe Aromâni "Dicționarul Dialectului Aromân, general și etimologic" al lui Tache-Papahagi, apărut în două ediții în cadrul Academiei Române. Explicația este foarte simplă. Autorii în morișă să demonstreze că Aromânii sunt Greci vlahofoni și orice legătură de orice fel cu Dacoromânia le sare ca sareă în ochi.

Lipsită de orice valoare

științifică această gramatică a limbii "cuțovlahice", inventată de N. Katani și C. Dina, nu poate fi luată în considerație decât ca un document de genocid cultural al Grecilor împotriva populației aromâne. Asupra acestei probleme acute, vom mai reveni însă, pentru că după intrarea Greciei în Comunitatea Europeană, la limpezirea apelor, la acest sfârșit de secol și mileniu, o națiune nu poate fi stearsă cu buretele la simpla dorință a unor politicieni soviniști.

Zahu PANĂ

GRAIUL NOSTRU

Câtă vreme vor fi încă Români care se găsesc în afară de hotarele Tării, câtă vreme sunt Români care nu știu românește, Români cari știu rău românește, Români cari nu se împărtășesc de cultura românească, Români din clasele de sus cari, știind românește, nu vorbesc limba lor și nu citesc cărțile în acest graiu, care trebuie să le fie cel mai scump și cel mai drag, societatea noastră are încă o însemnată și grea misiune de îndeplinit.

N. Iorga

(Discurs la punerea pietrei fundamentale la casa Ligii Culturale)

GRAIE ARMÂNEȘTI

adunați de Pericle Papahagi la 1905

Tu guva di acu treașe.

Pân tu ac ti'deadiră.

Băneadză cu aciu.

Adună cu aciu și-l da cu saciu.

Am ac tră tîmbarea ta.

Am ac tră tine.

Mași aclo nu-lli gioacă calu.

Mași aclo nu-lli treașe.

Ni se-acri.

No-are acumti.

HARTĂ REPREZENTÂND ROMÂNITATEA ORIENTALĂ ÎN ZILELE NOASTRE

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

PĂRINTELE VASILE TEFORDEI s-a născut la 5 februarie 1908, în Cîrpești-Cahul. Dedicându-se carierei eclesiastice este hirotonisit preot în 1939, desfășoară o bogată activitate misionară și de educație religioasă, editând din 1932 până în 1944, la Chișinău și București, săptămânalul „Raza”. De peste două decenii - preot deservent la Biserica Mărcuța. Activează în Liga culturală pentru unitatea românilor de pretutindeni ca vicepreședinte și în Asociația Pro Basarabia și Bucovina în aceeași calitate.

— O convorbire cum este cea de care v-am rugat să o acceptați, părinte Vasile Teфорdei, ar trebui să înceapă cu întrebarea formală de ce și cum ați ajuns în gulag. În cazul celui ce vă vorbește o asemenea întrebare ar fi însă un fel de ardeie gazdărească. Cunoscut îndeaproape publicistica dumneavoastră din perioada antebelică și îmi dau seama pentru ce ați ajuns în gulag: pentru articolele dumneavoastră împotriva comunismului, a imperiului care înfrunghia această tragică utopie socială, articolele care, așa cum spunea cineva, elogiindu-vă la a optzecea aniversare a zilei de naștere, aveau în ele focul și fierbințeala vulcanului în fierbere, cremenii și scintile, tunete și fulgere... Am descoperit nu o dată, în colecția săptămânalului „Raza”, la Biblioteca Academiei, semnătura dv. subliniată cu creion roșu, cu o sete de răzbunare și o satisfacție sadică ce se divulgau chiar din acea subliniere. „Alteceva s-a vrea să vă întreb: sinteti cetățean român, cum ați ajuns în gulagul sovietic?”

— Timp de cîțiva ani, după 23 August, România a fost practic ocupată de trupele sovietice. Puterile noastre „aliate” și puteau îngădui orice: ar fi putut ei să se închinească dacă eram sau nu cetățean român! Mai ales că, din punctul lor de vedere, „dosarul” meu era foarte încercat: puteau ei să uite că în prima zi a războiului publicasem un articol intitulat „Criminalul din Piața Roșie”?

— Asemenea calificative la adresa lui Stalin sint auzite frecvente în presa sovietică...

— Său că, număr de număr, în gazeta pe care o scoteam am denunțat deportările, regimul exterminator din lagărele de muncă forțată, în timp ce propaganda oficială sovietică susținea că ele nu există.

— Când v-au arestat?

— La 28 septembrie 1948.

— Pînă atunci ce-ați făcut?

— Am predat religia la Liceul „Reșina Maria” din București sub un nume de împrumut, Pădăreț Teodor. Îl suplineam pe titularul, Vasile Teфорdei, care „era internat la un sanatoriu de tuberculoză din Banești”. Asemenea subterfugii au mai fost posibile pînă cînd regimul comunist s-a instalat de-a binelea în România. La data menționată am fost arestat, (întinut în detenție, iar la 20 Iulie 1949 - de Sfîntul Ilie - judecat și condamnat ilegal de un tribunal militar sovietic care funcționa la Constanța, unul destinat „în principiu” infractorilor din trupele sovietice dislocate în sud-estul Europei...

— Ce condamnare vi s-a dat?

— Am avut noroc să scap cu viață. La ora 10 am avut condamnarea la moarte, iar la 12, la 23 de ani muncă silnică.

— Condamnarea la moarte era un soc psihologic premeditat, ca în cazul lui Dostoevski?

— Nu. Vestea abrogării pedepsei capitale a ajuns la respectivul tribunal chiar în acea zi, după ora 10... La 14 octombrie 1949, de Sfînta Paraschiva, am trecut granița...

— Pohod na Sibir!

— Mai rău! Înainte însă de a ajunge la „destinație” am parcurs două etape: la închisoarea de tranzit de la Dnepropetrovsk.

UN ROMÂN S'A ÎNTORS DIN GULAG

trovsk, la lagărul de la Azarka aflat în raza orașului Tavda, regiunea Sverdlovsk. Acolo am rămas pînă în 1951 cînd, din ordinul lui Stalin, cetățenii străini, printre care mă aflam, am fost transferați în lagărul de muncă de la Vorkuta, dincolo de cercul polar.

— De ce ați specificat „cetățenii străini”?

— Se zvonea că ar fi evadat niste japonezi aflați în situația noastră, într-un lagăr mai „aprobat”, care au putut ajunge acasă și au denunțat regimul de exterminare la care fuseseră supuși. Din Vorkuta nu se mai putea evada.

— „Vorkuta, oraș în Nord-Estul Republicii Sovietice Socialiste Autonome Komi, punctul terminus al noului căi ferate Severo-Vostočsk, Datarea din anii puterii sovietice. Principiulul centru de prelucrare a cărbunelui din bazinul carbonifer Peciora...” Am citat dintr-un dicționar enciclopedic. Dumneavoastră ce vă evocă Vorkuta?

— Genuri de minus 45 de grade, trei luni noapte, trei luni zi, șase luni și zi și noapte - și „prima impresie” - în loc de „bine” - „am venit” sau „Munca înseamnă libertate” ca la Auschwitz, eram întinși pe cuvințele: „Lăgărele morții”! Iar despre calea ferată, construiată, evident, „în anii puterii sovietice” se spunea că fiecare traversă a ei se aprijină pe cinci schelete: acesta este prețului său în forțe omenești.

— Există o bogată literatură a gulagului. Mi-ați spus că și dumneavoastră pregătiti un volum de memorii care se va intitula „Și totuși m-am întors din gulag”. Cum se putea, totuși, supraviețui în „gulag”?

— Exprim, firește, o părere personală, fiecare dintre cei ce au cunoscut din proprie experiență instituția de teroare memorie de care vorbim ar putea oferi o soluție. Depindea de multe: de o bună condiție fizică și psihică, de faptul dacă erai sau nu scriitor, adică dacă știai să te apropii de oameni, de cei ce sufereau ca și tine dar și de unii dintre cei puși ca te păzească, mulți dintre gardienii noștri fiind și ei victime ale sistemului concentrat: depindea de solidaritatea omenească și, nu în ultimul rînd, de noroc. În multe privințe te ajuta să supraviețuiești sistemul însuși! Este un paradox! Iar o să mă explic: sistemul în mie și în mare, lagărul și țara întregă, în fond și ea un lagăr, sistem bazat pe minciună, duplicitate, fraudă, pe „principiul” că dacă statul îl înșală pe cetățean, este firesc ca și cetățeanul să înșale statul, să se descurce cum poate... Eu am „supraviețuit” prin faptul că, în urma unei puternice distrofii, am fost clasat la o categorie care mă obliga la o muncă mai ușoară.

Fusesem într-adevăr distrofic, dar în ciuda unor membri ai comisiei medicale care mă volau trecut la categoria întâi, a celor apti de muncă, am avut șansa providențială să întâlnesc o doctoriță care s-a zbatut să mi se atribuie categoria a treia. Avea să-mi spună, conșturându-mă să nu divulg acest secret, că m-a slătit fiindcă era flică de preot. Am purtat haina preoțească timp de trei ani după arestare, pînă la Vorkuta. Am avut noroc și acolo de un doctor care mi-a pus un diagnostic fictiv: angină pectorală. I-am spus că mă tem să nu fiu desoperit: dacă mi se face o electrocardiogramă. A râs, de unde electrocardiogramă la Vorkuta! Tot el m-a ajutat să mă calific în felul acesta. Un alt om de suflet ne ajuta să ne realizăm normele, exagorate de mari, la extracția de cărbune sau la adunat de conuri de brad din pădure. Se raportau rezultate fictive. Se apela la tot felul de șiretlicuri: se susțineau...

— au fost ucigi, rețineți, în numai 2 minute, 450 de oameni.

— Probabil împușcați cu mitraliera...

— Acestea au fost victimele datorate aparatului represiv: au fost și victime ale vindetei deținuților: dintr-o singură baracă au fost ucigi 200 de delatori. Am văzut cu ochii mei cum li se despicau capetele cu securile.

— Trebuia să ai nervii tari pentru a suporta asemenea momente...

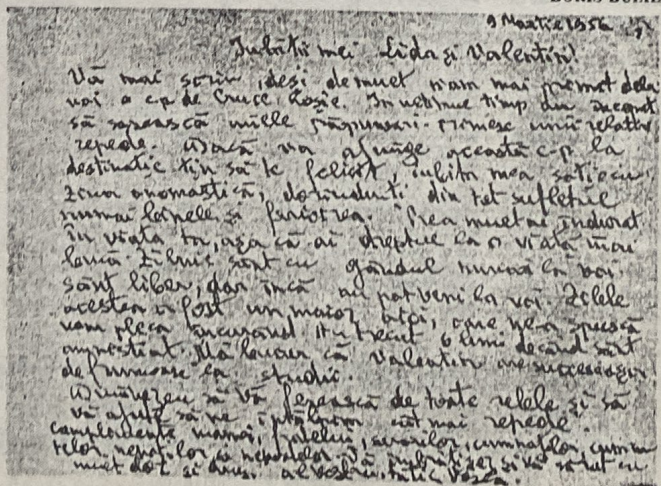
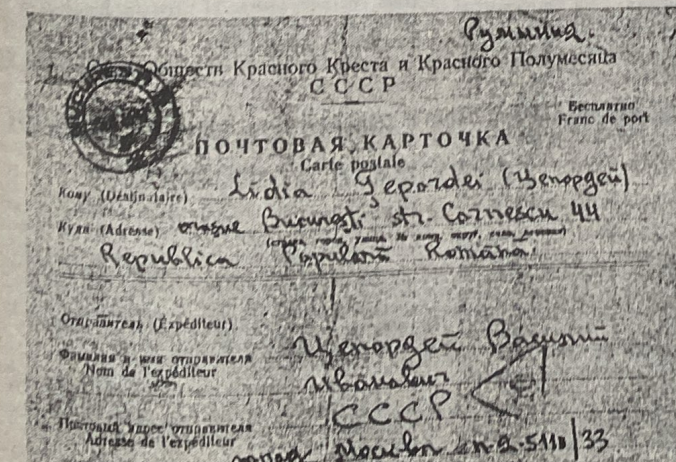
— Și să nu depieri. Cînd am ajuns la Vorkuta toți plîngeau și spuneau: nu mai scăpăm de aici: aici ne vor rămîne oasele! Eu le spuneam că o să ne întoarcem și credem acest lucru. Ne-am întors, unul dintre noi, ca să dăm slavă lui Dumnezeu și să-l mulțumim. Mulți nu s-au mai întors, zac îngropați în morminte comune, în pămîntul înghețat. Mureau cam 50 pe săptămîna. Lagărul avea la început vreo zece mii de deținuți. Mai tirziu li s-a oferit acestor nefericiți ipotetica sansă de a se afla cîndva cîne au fost: li se introduceau în corp o cprubă cu datele personale.

— Erați mulți din părțile noastre?

— Am fost destul. Au fost și români care nu aveau nicio legătură cu teroriile comuniste în 1940, „regimen” pet-bogot care au făcut atunci cunoștință cu „marea țară a socialismului”. După opt ani de Vorkuta am fost pus în libertate prin amnistia generală dată de Hrușciov. Nu înainte însă de a fi supuși unei perioade de acclimatizare, timp în care s-a nimerit să stau și în casa în care fusese ținut prizonier mareșalul Von Paulus, învinșul de la Stalingrad. Apoi am fost cercetat din nou pentru a se constata dacă nu sint... cetățean sovietic, această calitate revenind, potrivit legislației sovietice celor ce avuseseră neșansa să se afle în Basarabia în anii 1940-41. Eu nu mă numărăm printre aceia.

— Tot ce mi-ați povestit va trezi desigur un mare interes pentru memoriile de lagăr pe care le-ați încredințat, așa cum mi-ați spus, Ligii pentru unitatea culturală a românilor de pretutindeni care intenționează să patroneze o zi a editurii. Vă dorim mult succes și putere de muncă în tot ce vă propuneți să realizați.

Convorbire consemnată de BORIS BUZILA

plecare de la Vorkuta, în timpul îndelungatului „purgatoriu” care a precedat reînțoarcerea în patrie.

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

DECLARAȚIE

Foști deținuți politici români, care au supraviețuit închisorilor de exterminare comuniste, refugiați în Occident, declară următoarele:

Noi pornim dela evidența că "Declarația de independență americană", din 4 Iulie 1776, care a dus la prosperitatea unică a Statelor Unite, conține cea mai succintă și inspirată formulare a principiilor democrației și că ea conține și cheia redersării României.

Această declarație redactată de marele Thomas Jefferson, care a circulat în închisorile comuniste din România între anii 1948-1964, întreinând flacăra speranței, afirmă următoarele:

"Noi considerăm aceste adevăruri ca fiind evidente dela sine, și anume, că toți oamenii au fost creați egali, că ei au fost înzestrați de Creator cu anumite drepturi inalienabile, între care se află dreptul la viață, la libertate și aspirația la fericire; că pentru asigurarea acestor drepturi s-au instituit guverne din oameni a căror legitimitate putere derivă din consimțământul celor guvernați; că ori de câte ori vreo formă de guvernământ se va abate dela aceste principii, poporul are dreptul de a o schimba sau de a o suprima, instituind un nou guvern bazat pe aceste principii și organizându-i puterile în felul cel mai potrivit, pentru a înfăptui siguranța și fericirea tuturor."

Ion Iliescu, complice al lui Ceaușescu în distrugerea poporului român, a ajuns la conducerea României prin manipulări staliniste.

După ce a manipulat opinia publică mondială, în luna Decembrie 1989, (cu așa zisii "teroriști", cu gropile comune și tunelele subterane, cu procesul Ceaușescu), apoi cu faimoasa casetă video referită la execuția dictatorilor,

a organizat așa zise "alegeri libere", cu o campanie electorală de pomină și cu rezultatul scrutinului falsificat în mod samavolnic de către securitatea neîntrecută în dezinformare și manipulare.

După alegeri, paranoicul Iliescu s'a crezut în drept să ia o măsură care a uimit pe Români ce se credeau eliberați de teamă, a ordonat incendiarea mașinilor Ministerului de Interne, apoi a trecut la uciderea și schilodirea la lumina zilei a presupușilor opozanți, cu ajutorul minerilor și al securiștilor deghizați. Aceasta este o măsură unică în lume. Iliescu, "Președintele ales", s'a comportat ca un adevărat terorist. El a pierdut pentru totdeauna încrederea poporului român! El are o singură cale de urmat: demisia imediată, pentru a reda țării liniștea și unitatea fără de care nu se poate realiza democrația.

Să ia exemplu dela alți comuniști din nomenclatura țărilor Europei de Est, care au demisionat, spre cinstea lor, la prima contestare.

Numai Iliescu procedează ca și Ceaușescu, cramponându-se cu dinții de putere. Nu vrea el să tragă nici un învățământ?

Conform principiilor "Declarației de independență americane", poporul român are dreptul de a schimba sau suprima actuala conducere românească, pentru a înfăptui "siguranța și fericirea tuturor".

Cerem eliberarea imediată a deținuților politici în frunte cu Marian Munteanu. Apoi, demisia urgentă a teroristului Ion Iliescu, dictatorul care se consideră un nou "geniu al Carpaților", dar care, înnebunia lui, întârzie intrarea României în Europa.

Sus inimile, Români!

Semnează 45 de deținuți politici

CĂTRE FRAȚII NOȘTRI DIN EXIL

Societatea "Timișoara", fondată de scriitori și gazetari participanți la Revoluția din Decembrie este inițiativa Proclamației dela Timișoara, care prin ideile ei generoase a avut și are un mare ecou în țară și străinătate.

De asemenea, Societatea "Timișoara" a inițiat Alianța Națională pentru Proclamația dela Timișoara, care a reușit să reunească cea mai mare parte a forțelor democratice din țară într-o unitate de acțiune împotriva posibilității reinstaurării unui regim totalitar de tip comunist.

Așa cum ne-au arătat evenimentele din Ianuarie, Februarie, alegerile și, în mod special, evenimentele din ultimele zile, acest pericol este real și în acest moment este periclitat nu numai fragila democrație, cucerită prin Revoluție, ci însăși societatea românească epuizată de aproape de jumătate de secol de dictatură.

Așa cum se arată în punctul 12 al Proclamației, noi nu blamăm în nici un fel pe cei care au fost nevoiți să ia calea dureroasă a exilului, ci îi socotim frații noștri întru suferință. Ei au fost și sunt din păcate catalogați de comuniști ca trădători și vânzători de țară. Opinia

noastră este exprimată în Proclamația dela Timișoara: "După căderea dictaturii au fost invitați în țară toți Români plecați în exil, pentru a pune umărul la reconstrucția României. Unii s'au și întors, alții și-au anunțat intenția de a o face. Din păcate, instigați de forțe obscure, s'au găsit și oameni care să hulească pe exilați întorși, să-i califice trădători, să-i întrebe tendențios ce au mâncat în ultimii zece ani. Este o atitudine care nu ne face cinste. În disperarea care ne-a stăpânit în ultimii patruzeci de ani, poate că nu a fost Român căruia să nu-i fi trecut prin minte măcar o dată, să scape de mizerie luând calea exilului. Mulți dintre Români aflați astăzi departe de țară au plecat după persecuții politice și chiar după ani grei de închisoare. Ar fi rușinos din partea noastră să-i hulim și noi cu vorbele activiștilor comunisti de odinioară. Exilul românesc înseamnă sute de profesori eminenți care predau la cele mai mari universități din lume, mii de specialiști prețuiți la cele mai puternice firme occidentale, zeci de mii de muncitori calificați pe tehnologiile cele mai avansate. Să fim mândri de ei și să trans-

formăm răul în bine, făcând dintr-o tristă și dureroasă diasporă românească o forță înnoitoare pentru România. Timișoara îi așteaptă cu dragoste pe toți exilații români. Sunt compatrioții noștri și, azi mai mult ca niciodată, avem nevoie de competența lor, de europenismul gândirii lor și chiar de sprijinul lor material. De asemenea, cultura română va fi întreagă numai după ce se reintegrează în ea cultura din exil."

Din păcate, acest exod al populației românești continuă, ceea ce dovedește că totalitarismul nu a dispărut din România. Facem un apel la toți Români aflați în străinătate să fie alături de noi nu numai cu gândul, pentru că știm că aceasta o fac, dar și prin fapte. Fiți cât mai uniți, nu uitați că sunteți Români și faceți tot ce puteți să determinați străinătatea să înțeleagă ce vrea de fapt poporul român, să-i convingeți să ne sprijine în lupta noastră pentru democrație și o viață mai bună.

Faceți acest lucru dacă vreți să puteți afirma cu capul sus că sunteți Români.

Societatea "Timișoara"

GEORGE BULUMETE

Am pierdut un om adevărat - modest, sincer, un prieten devotat, un suflet nobil, generos, un patriot desăvârșit. Soț, părinte și bunic înțelegător, iubitor și mărinimos, George Bulumete și-a făurit din casa lui o adevărată catedrală care încânta pe orice vizitator care îi trecea pragul. Acest om era un țărăn - aristocrat - bunul simț, respectul și spiritul său erau cu ușurință remarcate. George Bulumete era un credincios fervent prin însăși natura, structura și neamul său. Cu toate că părăsise România de tânăr, inima îi rămăsese acolo, aproape de apele Mării Negre, care îi scaldaseră tinerețea și idealurile, aproape de frații și sora lui, de mormintele părinților și strămoșilor săi, aproape de suferința de veacuri a neamului românesc cu care se contopea întru totul, de suferința neamului care nu

se mai sfârșește, de răstignirile și morții fără de sfârșit. George Bulumete a trecut în veșnicie, simplu, așa cum a trăit, așa s'a și stins, ca o flacără care să ardă de-a pururi în necuprings; desigur că acolo îi va regăsi pe toți ai săi, dar aici, pentru noi care l-am cunoscut, apreciat și iubit, a lăsat un mare gol și o profundă durere. Consolarea noastră în general este însă că toți plecăm pe același drum fără întoarcere, mai devreme ori mai târziu, atunci când clopotul eternității va bate pentru fiecare dintre noi. George Bulumete s'a pregătit, ca'n fiecare an, să fie prezent la Câmpul Românesc din Canada, unde era membru fondator și supporter al ziarului "Cuvântul Românesc", apoi la sfârșitul lunii August să plece în România să-și vadă fratele bolnav, sora și nepoții; dar Dumnezeu a vrut să nu se mai ostenească atât, ci să părăsească acest tărâm

înneecat în durere, nedreptăți și patimi.

Cu câteva ore înainte de a părăsi viața aceasta, era vesel ca niciodată, că pleacă la Câmpul Românesc. Câteva ore mai târziu, aflăm trista veste - despre acest prieten și frate pe care nu-l mai aveam.

Numai Dumnezeu își cunoaște tainele, numai El are griji de vii și de morți, căci dacă noi suntem în trecere pe acest pământ presărat cu păcate dar și cu iubire și frumusețe, la El este sărbătoare și odihnă veșnică.

Dumnezeule Sfinte, ridică vălul întunecat de pe sufletele noastre românești, îndurerate și dă din vistieria Ta neamului nostru o clipă de lumină și de înțelegere. Si-acum Doamne iartă-l și primește-l la Tine pe robul Tău George Bulumete, pe bunul și înțeleptul nostru prieten.

Gheorghe RĂDULESCU

SCRISOARE DESCHISĂ D-LUI ION ILIESCU, PREȘEDINTE AL ROMÂNIEI

Domnule Președinte,

Am aflat cu groază și dezgust ce am îndurat studenții deținuți la Măgurele. Tineri în care neamul nostru își pune speranța, crema României de mâine, au fost bătuți și schilodiți de marșaișii de sub ordinele dumneavoastră. Guvernul pe care îl conduceți se teme oare în așa măsură de gândul viu că a ajuns să își facă o specialitate din fracturarea craniilor? Ales cu o majoritate zdrobitoare, ne așteptăm ca el, în fine, să renunțe la patima zdrobitului.

Metodele la care recurgeți și-au pierdut eficacitatea. Domnule Președinte, și sunt disprețuite în acest sfârșit de mileniu. Nu vă mai bizuiți pe ele, că faceți România de ocară pe degeaba. Era splendidă în Decembrie, ca o Victorie înaripată: De ce vreți să o transformați acum în papara Europa?

Săptămâni de-a lungul, cei a căror singură vină este că nu sunt de acord cu dumneavoastră au așteptat în van să vă vorbească. Poate mai este încă timp să lăsați băta, Domnule

Președinte, și să încercați să le răspundeți omeneste. În numele țării de care ne leagă un dor nestins, vă rugăm să acceptați de urgență dialogul ce ar mai putea o readuce în sânul lumii civilizate.

Cu mulțumiri anticipate, Ion Toma, Președinte Vasile Constantinescu, Prim Vicepreședinte Len Lutic, Vicepreședinte George Gorda, Vicepreședinte George Căldăraru, Vicepreședinte Anton Soare, Secretar și redactor al scrisorii Sandy Lutic, Trezorer

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

GRĂDINARI TOVULUI YO-YO ILIESCU

Recapitulări:
13 Iunie: Din partea președintelui României: "Ne adresăm tuturor forțelor democratice ale țării, care și-au dat votul pentru libertate și stabilitate în România, cu chemarea de a sprâni acțiunea de lichidare a acestor rebeluni legionare, de a conlucra cu forțele de ordine și cu armata, pentru restabilirea ordinii, izolarea și arestarea elementelor extremiste, care trebuie aduse în fața justiției, pentru a da socoteală de cele comise."
(Notați: minerii n'au fost pomeniți, dar guvernul le-a pus la dispoziție trenuri, camioane, băte, răngi etc. plus că le-a oferit casa, masa pe timpul vizitei de lucru, făcută în București)

15 Iunie: Vorbind dela înălțimea balconului: "Dragi mineri, țin să vă mulțumesc din nou, pentru spiritul vostru de solidaritate și PENTRU TOATE CATE ATI FACUT IN ACESTE ULTIME ZILE (Sublinierile noastre) și în general, pentru atitudinea voastră de înaltă conștiință civică".

20 Iunie: vorbind tot despre mineri, dela înălțimea "postului" de președinte al țării:

"Din păcate, în zilele de 14 și 15 Iunie, în procesul de restabilire a ordinii publice s'au înregistrat excese, violarea unor instituții, a unor sedii de partide, molestări ale unor cetățeni care nu aveau vreo legătură cu evenimentele din perioada precedentă. Ne disociem fără echivoc de toate acțiunile care au ieșit din cadrul legal."

Recent: într-un interviu acordat televiziunii italiene, care a fost reluat de TV-București, dl. Iliescu a explicat, foarte serios, că minerii au venit "de fapt, pentru a suplini grădinarii bucureșteni. În acest scop, ei au săpat și au pus flori în Piața Universității!" ("România Liberă").

Nu ne va mira, dacă mâine dl. Iliescu va jura c'a văzut, cu ochii lui, cum agenții capitaliști, au debarcat cu submarinele în mijlocul minerilor, apoi, deghizați ca mineri, au devastat Bucureștiul.

Cine spune că YO-YO-ul Președinte n'are imaginație?

PRIN OCHELARI ALTORA

Scormonind gândurile celor care au văzut pentru prima oară Statuia Libertății și Câmpul Românesc:

Profesorul Apostol Stan, cercetător științific dela Institutul de Istorie Nicolae Iorga: "Am auzit despre Câmpul Românesc și bune și multe rele, dar am ocazia acum să mă conving de

adevăr, că oamenii sunt pătrunși de puternice sentimente românești."

Ziaristul Tudor Octavian, dela săptămânalul Flacăra: "Nu e praf!"

Profesorul Nicolae Popinceanu dela Institutul politehnic din Iași: "Curățenie și risipă de mâncare. Păcat că marea majoritate a Americanilor vorbesc doar o singură limbă."

Dr. Todireanu (Iași): "Suferam de bronșită, dar aci m'am vindecat, nu e praf și n'aveți anotimpuri. Găsești de toate, iar în magazinele alimentare am văzut varză împachetată!"

ÎNTE DOUĂ MINUTE ȘI JUMĂTATE DE ORĂ

Când Japonezii au atacat Pearl Harbor, un canal de radio american și-a pus floare la călcău: transmisesse știrea după 2 minute dela începerea războiului între Japonezi și Statele Unite și cu 27 de secunde înaintea celorlalte posturi de radio.

"Rompres"-ul fesenist, fost "Agerpres" - ul ceaușist, a transmis știrea că minerii au găsit, la sediile partidelor de opoziție, arme de foc, bani falși, stupefianți etc., nu cu o întârziere de două minute, ci cu o jumătate de oră mai înainte ca minerii să ajungă la sediile partidelor istorice!

ZI AMARĂ 25 IULIE

Am pierdut doi dragi prieteni;

Ghiță Bulumete.
Era în drum cu avionul, dela Florida către Câmpul Românesc din Hamilton. Un atac fatal de inimă l'a oprit de a fi alături de cei dragi ai lui.

Cornel Popa.
Pe când pedala cu bicicleta, pe un drum de țară, din vecinătatea orașului Detroit, Michigan, a fost zdrobit de o mașină.

Am pierdut doi dragi prieteni!

Doi veterani încești în lupta pentru dezrobirea neamului.

Ne-am despărțit de ei trupește, dar sufletește ne vom întâlni printre ramuri și pe cărările umblate ale Vetrei și ale Mânăstirii "Sfânta Maria", de lângă Vatră.

"AMÂNAREA" PROCESELOR

O metodă ca publicul să piardă interesul în procesele intentate contra criminalilor este întreruperea procesului pe motiv că apărarea sau acuzarea n'au avut timp să-și prepare dosarele. Amânările au ca scop ca publicul să se plictisească de atâtea așteptare și să nu-i mai intereseze dacă criminalii vor fi achitați.

ACEI OAMENI MINUNAȚI ȘI MICA LOR PATRIE

— Dr. Trifan CONSTANTIN —

VISUL DRAG

Trăiesc din plin acum speranța unui vis, ce l-am păstrat adânc în sufletu-mi închis, și l-am purtat într'una pe drumul pribegiei, l-am legănat mereu cu gândul nostalgiei.

L-am regăsit aici, în câmpul românesc, și-am înțeles din nou ecoul strămoșesc, el s'a nălat semeț din inimi care bat, pulsând în vine-un sânge, rămas neîntinat.

Credința unor bravi va fi o mărturie, c'au înfruntat furtuni, răbdând cu vitejie, căci gândul lor a fost a țării "Libertate" și viața și-au jertfit, mergând până la moarte.

Ei vor lăsa în urmă un falnic jurământ, ce tineri va lega cu tainic legământ, să ducă înainte al țării tricolor, și să zidească-o țară mai mândră'n viitor.

6 August 1990

Dr. Trifan Constantin

bucuria pentru care am tânjit 12 ani. Dela capelă în sus, spre murea unu deal era o pădure virgină, iar pe coamă, brazi argintii, canadieni.

Covârșitoarea putere magică a naturii m'a ținut acolo a vreme și mi-a umplut inima de marea bucurie a reținerii unor timpuri rămase acolo în sufletul meu. M'am gândit în acele clipe că și acești oameni au trăit probabil aceleași stări sufletești, aceleași doruri și nostalgii ca și mine și au căutat și ales acel loc care, geografic, întrupează meagurile dragi, rămase departe. Numai niste ființe ce nu au uitat atavicele atracții ale naturii și pământului nostru, au putut afla și crea acea splendidă țărâsoară în miniatură cu toate dorurile ei naturale în plin continent canadian.

Dar mai presus de toate, acestor oameni minunați, care, printr-o muncă de titani, au creat acest colțor de țară căruia i-au dat viață cu darnicia lor sufletească, li se cuvine o înălțătoare laudă. După ore de muncă zilnică, se adunau aici lucrând în toate weekend-urile și cu mâinile și brațele lor au muncit fără preget până la înfăptuirea finală a acestui câmp. Numai eu o mare dăruire sufletească, am păstrat în inimile lor neîntinată nostalgia plaiurilor românești printr-o dăruire totală, până la abnegație, au muncit și muncesc zi de zi, mai ales în timpul verii și al serbărilor.

Acest câmp românesc al

cărui centru cultural a primit un nou botez numindu-se "Nae Ionescu", este una din cele mai mari realizări românești din exil. Acolo s'a clădit și cimentat acea structură națională indestructibilă, fără fisuri, fără șovăieli, îndoilei sau suspiciuni, manifestări care au distrus toate alte încercări de reuniune românească din America.

Toate laudele și cinstea acestor oameni minunați care oferă sincer și cu larghețe renumita ospitalitate românească.

În această vară, la acest câmp s'au sărbătorit 100 de ani dela nașterea filosofului Nae Ionescu și 50 de ani ai exilului românesc. Au vorbit mulți Români ce fac cinste exilului ca: Prof. N. Iliescu, Prof. I. Halmaghi, Eugen Popescu, Zahu Pană și Stan Apostol din București dela Inst. "N. Iorga". La ordinea zilei a fost și dezbateră evenimentelor din țară, de lupta studenților și tineretului la care au fost de față ca invitați; și studentul în anul IV - dela Politehica din Timișoara Dorian Popescu și Studentul Nicu Popescu din Montreal, cât și reporterul Octavian Tudor dela revista "Flacăra" din București.

Săptămâna festivă s'a încheiat Sâmbătă 4 August cu un banchet bine organizat de doamnele din acest câmp și apoi ceremonie de coborâre a drapelului când în cor s'a cântat: "Cu noi este DUMNEZEU".

Am dedicat, în semn de respect și dragoste, acestor oameni o poezie.

**Abonamentul Dumneavoastră
susține un ziar care luptă pentru
o cauză dreaptă**

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

* Divorțată, 29 ani, drăguță, blondă, de profesie economista, vorbește română și ungara, fără copii, interesat a face cunoștință cu o persoană serioasă. Răspundeți la adresa: Lia, P.O.B. 32337, Jerusalem, 91322 Israel.

* Româncă, 18 ani, doresc să corespundez în vederea căsătoriei cu o persoană cu situație stabilă în U.S.A sau Canada. Scrisorile pot fi trimise la adresa: Mărculescu Anda, Linderstrasse 11, 7016, Gerlingen RFG.

* Florescu R. Sofia, 55 ani, Româncă, de profesie medic, ochi verzi, șatenă, păr scurt, fără semne particulare, 1.63 m înălțime, 66 kg., iubitoare de sport și muzică, dorește cunoștința unui domn între 55-70 de ani în vederea căsătoriei. De preferință intelectual. Răspunsuri la adresa: Florescu Sofia, Str. Predeal 6, 3400 Cluj, România.

* Medic generalist, 1.78 m înălțime, de 32 de ani, foarte frumos și elegant, interesat în căsătorie cu o tânără asemănătoare până la 32 de ani. Răspunsuri la adresa: Vasileș Ioan, str. Rehov Mendele 4-3, Rehovot, Israel.

* Româncă, 18 ani, brunetă, ochii verzi, 1.68 m înălțime, 53 kg. dorește corespondență cu Români stabiliți în U.S.A., Canada sau Australia. Răspunsuri la adresa: Ciobanu Carmen, Micro 38, Str. Cioarei 10, Bl. N 18, Apt. 71, Sc. 3, Galați 6200, România.

* Român, baptist, 40 de ani, de profesie șofer mecanic, sănătos, nefumător, nealcool. Dorește să facă cunoștință în vederea căsătoriei. Răspunsuri la adresa: Rojda Mihai, Hauptstr. 30, 5439 Oberrod, Westerland R.F.G.

* Tânără din România, brunetă, înaltă, prezentabilă, vorbește curent engleza, de profesie inginer constructor, dorește căsătorie cu intelectual 35-45 ani, stabilit în Canada. Răspuns la redacție, pentru Ani.

* Văduvă, 41 ani, caut partener în vederea căsătoriei. Aștept răspuns la adresa: Angelika Hedwige Bialokur, Hainweg 11 - 5439 Remmerod, Westerland, West Germany.

MARIA COJOCARU

Consultant de familie
-Family Counselor-

CIMITIRUL ROMÂNESC

GLEN OAKS MEMORIAL GARDENS

9th Line, Mississauga, Ont

Tel: (416) 820-6468 (416) 842-0720

ANUNȚĂM

DESCHIDERE CABINETULUI MEDICAL

DR. JACOB SWEIDAN

-TUSTIN MEDICAL CENTRE, SANTA ANA-

Santa Ana - Tustin Medical Center

801 N. Tustin Ave. Ste. #305

Santa Ana, CA 92705

Tel: (714) 571-0301

Adult Medicine • Pediatrics • Neonatology

Medicină generală, pediatrie, subspecialitate:

NEONATOLOGIE

Cabinetul este echipat cu E.K.G., Spirometry,

Laborator, Mese de tratament computerizate

VORBIM ROMÂNESTE

ACCEPTĂM MEDICAL,

MEDICARE ȘI ORICE ALTĂ ASIGURARE

FLORIDA

**MARYDeROSA
REAL ESTATE INC.**

Vă oferă: CASE, MOTEL, HOTELURI,
MAGAZINE, RESTAURANTE,

În scopul unei eficiente investiții într-o zonă deosebit de frumoasă și liniștită, situată între două centre importante:

**MIAMI - FORT LAUDERDALE
-MARIANA HUS-**

TELEFON: (305) 925-7784, orele: 10.30 AM - 8.30 PM
(305) 456-7277, orele: 8.30 AM - 10.30 AM

**A&A ROOFING AND CONTRACTING
CORPORATION**

P.O.Box 538 Martinsville, New Jersey 08836

Tel: (201) 271 1344

Companie specializată în construcții de acoperișuri, angajează muncitori necalificați sau calificați, cu sau fără experiență, inclusiv noi veniți, dornici de a-și câștiga existența sau a căpăta experiență.

Cei interesați, sunt rugați să telefoneze la Adam Alb, tel. (201) 271-1344 sau să scrie la adresa de mai sus.

HENDRIX AUTO-BODY & SERVICE

COSTICĂ UNGUREANU

RESTAURARI DE MASINI DE LUX SI ANTICE

* MANOPERA SISTEM EUROPEAN

* RESTAURARI COMPLETE

* SASIURI

* LUCRARI LA CERERE

* LUCRU DE CALITATE PENTRU COMPANII

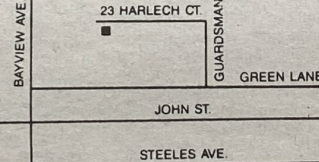
DE ASIGURARE

* SUDURA SI ANTIFONARE

* VOPSIRE DE CALITATE DUPA

PROCEDEE TEHNOLOGICE EUROPENE

* ESTIMARI GRATUITE

23 Harlech Court, Thornhill, Ont

Tel: (416) 764-3751 Fax: (416) 764-1923

CPE-IȘTII AU DESCOPERIT DREPTURILE UMANE

A început la București procesul celor 24 de membri și membri supleanți din Comitetul Politic Executiv (CPE). Ei sunt acuzați de genocid. Cei 24 sunt numai 21, deoarece trei s-au declarat bolnavi. Ei vor fi judecați separat.

Ne oprim la declarațiile acuzațiilor și ne pare bine că s-au reînscris în apărători ai drepturilor umane, arătând că, sub regimul tovarășului Iliescu, se comit "încălări grave ale drepturilor personale, arestări fără temei legal, o justiție "nedemocrată" (Libertatea, 24 Iulie)

D. Dumitru Popescu (zis și Dumnezeu), autorul

discursurilor tovilui Nicolae, a descris, cu talent, mirosurile pestilențiale din celule, despre sobolani, gândacii și țânțarii care îi torturează talentul etc... "Avem nevoie de condiții omenești de viață."

Alte plângeri, din partea altor fruntași ai CPE-ului: Celulele sunt mici și n-au unde să se plimbe, apa nepotabilă sunt obligați să o bea la mânăscă... necomenibilă etc.

Inculpații au mai descoperit că au fost arestați ilegal, că li s-au luat declarații sub presiune psihică, necunoașterea dosarului, lipsa de probe incriminate, lipsa de contact

cu avocații și alte "grave știrbiri ale drepturilor umane."

Abuzuri de care n'a auzit nimeni până azi în România!

D. Ioan Totu s'a oferit să ajute "justiția în descoperirea adevărului...". O amenințare gravă, la care adaugă acuzația: "In nici un stat democrat nu se arestează conducerea unui partid." Felicităm iuteala cu care Dl. Totu et Co. au învățat democrația!

Cu toate neplăcerile din celule, fosta "elită" conducătoare a RSR-ului trebuie să fie recunoscătoare prietenului președinte: Ei n'au fost vizitați de mineri!

EUROPA LIBERĂ LA BUCUREȘTI?

În Parlamentul Român, deputatul Liviu Mureșan (FSN) a propus: "...autoritățile române să întreprindă demer-

surile necesare în vederea înființării și funcționării într-un cadru legal, instituționalizat a unui birou pentru România a postului

de radio "Europa Liberă" ...cetățeanul român trebuie să dispună de surse alternative de informații..."

**TEC, EUROPEAN
CONNECTION INC.**

TEL: (416) 463-6000
ADDRESS: 1808 DANFORTH AVE,
TORONTO, CANADA M4C1H8

FAX: (416) 463-7990

**DORIȚI SĂ PETRECEȚI
UN CONCEDIU PLĂCUT ÎN ROMÂNIA ?
VĂ OFERIM**

**BILETE DE CĂLĂTORIE SUB \$1000
ÎN SEZON DE VARĂ**

**POSSIBILITĂȚI DE A PETRECE CÂTEVA ZILE PE
LITORALUL ROMÂNESC ȘI POIANA BRAȘOV
CIRCUITE**

TORONTO - BUCUREȘTI dela \$ 839.00

MONTREAL - BUCUREȘTI \$ 839.00

HALIFAX - BUCUREȘTI \$ 1039.00

VACOUVER - BUCUREȘTI \$ 1300.00

EDMONTON - BUCUREȘTI \$ 1238.00

TORONTO - FRANKFURT dela \$ 590.00

TORONTO - LONDRA \$ 490.00

FRANKFURT - BUCUREȘTI \$ 150.00 O/W

LONDRA - BUCUREȘTI \$ 170.00 O/W

LOS ANGELES \$ 299.00 - JAMAICA \$ 199.00 - FLORIDA \$ 199.00

ÎNCHIRIERI DE MAȘINI

**ÎN GERMANIA, AUSTRIA, IUGOSLAVIA ȘI ROMÂNIA
BILETE PLĂTITE ÎN AVANS BUCUREȘTI-TORONTO
TELEFONAȚI:**

**CORNELIU SANDRU (416) 463 6000 TORONTO
VĂ MULȚUMIM!**

ȘTIRI DIN ȚARĂ

DIN 30 ÎN 30 DE ZILE

PĂI ȘTIȚI VOI, FA, CU CINE VORBIȚI?

FA, sunt țările din Apusul Europei, iar vorbărețul e dl. Adrian Năstase, noul însărcinat cu afaceri străine.

DL Năstase, cu epoleți de ministru, a dat mapamondului o lecție de geopolitică: România este buricul Europei.

Într-un interviu acordat agenției Reuter, purtătorul de cuvânt al cabinetului Iliescu-Roman a început să se umfle ca un dirijabil.

Cum îndrăznești, voi FA, să ne aruncați pe două bețe din sinul marii comunități europene?

Știți voi, MA, că și noi suntem europeni?

Corect: România este geograficește în Europa, economicște în Abisinia iar pe scara civilizației am ajuns la "Epoca Băței", ce se poate plasa înaintea Epocii Paleolitice.

Curajosul Do'n Ministru, "Știi tu, mă, cine sunt Eu?" a pornit la atac:

"Dacă România va fi ținută la distanță, ea va trebui, pentru a supraviețui, să-și creeze legături cu alte locuri și spații, ceea ce nu cred să fie bine pentru legăturile economice sau pentru stabilitatea politică europeană." Sau ia-l de pe mine că-l omor.

E greu să ghicești cu cine ar dori să se "înnoade" dl. Năstase? Desigur nu cu dl. Gorbaciov, care-i ocupat să vândă voturi, și nici cu Tirana unde a început să fiarbă mustul.

O altă amărăciune a FSN-ului exprimată de "Însărcinatul cu afaceri străine" e că presa vede, fotografiază și scrie.

DL "Știi tu cu cine vorbești?" vine, cu a nu știu câtă explicație inedită a evenimentelor din 14-15 Iunie:

"Nu fost golani, securiști sau legionari cei care au comis crimele, ci bișnițarii din Piața Universității, supărați pe actualul regim că le-a înțărcat afacerile.

Nu cercea aceste explicații, că ești Fesenist de le înțelegi.

ZOIȚICA ELIBERATĂ

Adorabila și răsfățata fetiță tubitoare de căței și câjeluși, matematiciana Zoe a fost eliberată.

Dosarul odraslei ceașiste trebuia de mult închis. Zoitica nu poate fi acuzată de genocid și nici măcar de prostituție.

Vinovăția ei stă în poșetă unde s'au găsit circa \$100.000, mărunțiș pentru a cumpăra biscuiți celor doi căței.

Căți ani de pușcărie erau garanți cetățeanului prins cu o bancnotă de \$5 ori \$10?

Zoitică și celor doi frați trebuie să li se aplice aceleași legi de care se bucurau Românii în "Epoca de Aur".

Sunt zvonuri că Zoitica a fost eliberată datorită intervenției fostului admirator Petru Roman, actualmente metamorfozat în prim ministru. Gurile rele spun că s'ar fi încheiat și un târg:

Libertatea plus dolari pentru biscuiții căteilor, dacă Zoitica va da informații la ce bănci și-a pitulat tăticu economiile.

Notăm sistemul democratic de aplicare a legilor:

Se eliberează și cei bătuți și închiși pe nedrept odată cu cei care au jefuit țara: Marian Munteanu și Zoe Ceaușescu.

ȘI-A ARĂTAT... CULTURA

Istoricii literari Nicolae Gheran și Barbu Cioculescu au fost recomandați de colectivul "Muzeului Literaturii Române" pentru funcția de director.

DL Andrei Pleșu, Ministrul culturalnic, l-a preferat pe dl. Dan Petrescu, fost comunist supărat pe Ceaușescu.

PERICOLUL PRESEI

Polițiștii n'au găsit nici un securist vinovat de crimele comise la Cluj în timpul revoluției.

Revista "Paris Match" a publicat niște fotografii, dând și numele securiștilor oboșiți de a trage în multime.

Unii din cei identificați au fost arestați. Înțelegem plângerea autorităților: vinovați de crimele din țară este presa străină.

PREGĂTIRI PENTRU OLIMPIADĂ

Comitetul Olimpic american și cel român s'au înțeles asupra schimbului de informații referitor la marketingul sportiv, medicina sportivă cu accent pe doping și antidoping, etc.

LIBER DAR CU EXCEPȚII!

E vorba de noua lege vamală: "Persoanele fizice pot să introducă în țară bunuri fără plata taxelor vamale, cu excepția... Automobile, piese de schimb, aparate de filmat, aparate de înregistrare și proiectare, antene pentru recepționare, amplificatoare de sunet, aparate de copiat și multiplicat, arme, muniții, covoare, mochete, stație de radio emisie-recepție, etc. etc.

Poți avea, pe timpul sederii în țară, un aparat de fotografiat, casetofon, dar cu limită la numărul filmelor, casetelor, etc.

În general taxa vamală este 30% din valoarea articolului.

Plătești vama la tot ce aduci, "cu excepția" la: 200 de țigărete, 2 litri băuturi alcoolice (22 grade) și 4 litri de bere.

Cu aceleași articole poți pleca din țară fără să plătești vamă.

REACADEMIZAREA ACADEMIEI

La început a fost "Academia Română", în 1948 am avut "Academia Republicii Populare Române", urmată de "Academia Republicii Socialiste România". Cu molecula savantă... Leana din Scornicești.

În ultima perioadă... unui număr însemnat de membri ai Academiei li s'a retras această calitate, cei ce s'au autoexilat au fost radiați din analele Academiei, sau, la fel de grav, forumul Academiei a refuzat să-i primească în sânul ei pe câțiva exponenți ai științei, culturii și artei naționale pentru nesupunerea la dogma comunistă." ("R.L.", 12 7)

"A.R." a hotărât: "...se consideră de drept membri sau membri corespondenți ai Academiei Române, așa cum figurau în 1948, când li s'a retras în mod abuziv această calitate (73 de membri)

Sapte personalități au devenit post-mortem membri ai Academiei: Constantin Brâncuși, Mircea Eliade, Constantin Noica, Mircea Florian, Ioan Moraru, Marin Preda și Nichita Stănescu.

A fost decernată calitatea de "Membru de onoare" al Academiei la 29 de personalități printre care: Regelui Mihai, Prințului Nicolae, Episcopului greco-catolic Iuliu Hossu, Iuliu Maniu, etc.

Membrii corespondenți, în număr de 10, care au părăsit țara, sunt repuși acum în drepturi (doi au murit).

NOMENCLATURA CONTRAȚACĂ

Nu direct, ci prin "schimbul doi", compus din copii, nepoți, veri, cumnați, gineri și nurori infiltrați cu nonșalanță (nici usturoi n'au mâncat...), în noile structuri de putere și influență atât ale guvernului, cât și ale opoziției. Nu s'ar putea spune că n'au școală! (Libertatea, 23 Iulie, pg. 1-a).

EXCEPȚIE LA INFLAȚIE

S'au scumpit toate: pâinea, benzina, hârtia, alimentele, cu excepția telefonului pe care Ceaușescu îl speculase la limită.

Taxa exorbitantă, 1500 lei (leafa pe o jumătate de lună pentru instalare) a fost redusă la 800 lei.

Mutarea telefonului, dela 800 lei la 400 lei. Convorbirile locale și internaționale sunt nelimitate.

Dela 6 p.m. la 6 a.m., tariful interurban e redus 50%.

ZAHĂR OTRĂVIT?

Consiliul de coordonare a activității portului Constanța, aduce la cunoștința publicului prin intermediul ing. Ionel Nicolae-- ca zahărul din Cuba... "să nu-l mai întrebuințeze ca aliment sau la prepararea lichiorurilor din fructe, acesta fiind dăunător sănătății (conține un mare procent de compuși etilici și alte substanțe nocive)". Patru vapoare cu zahăr cubanez au fost descărcate recent în portul Constanța. (Rompres).

ÎNȚORȘI CU FORȚA DIN SUECIA

Opt tineri români (17-18 ani) care au participat la un turneu de handbal disputat în Suedia, au cerut azil politic.

Tinerii, care aparțin minorității maghiare, au declarat că sunt oprimați și n'au nici un viitor în România. Autoritățile suedeze au judecat fiecare caz în parte, dar au refuzat cererile afirmând că este vorba de condiții sociale și nu politice.

După ce apelul a fost respins, sportivii au cerut să fie repatriați în Ungaria, dar și această cerere le-a fost refuzată.

Până la urmă, tinerii au fost expediți la Copenhaga, Danemarca, unde îi aștepta un avion Tarom.

S'AU ÎNTORS CU COADA'N JOS

O delegație FSN-istă, compusă din Adrian Sărbu, secretar de stat; Vasile Voloseniuc și Vladimir Soare, dela Banca Română de Comerț Exterior, au venit la Washington ca să cucerească America.

Au crezut, la inspirația unui "lobist" profesionist, Joseph Seroussy, că pot aranja împrumuturi și încheia tratate comerciale fără a da cont de ce se întâmplă în țară: sugrumarea drepturilor umane, maltratarea tinerilor din Piața Universității, etc.

Cum Ambasadorul american la București n'a fost informat de scopul plimbării peste Atlantic, ei au venit, s'au întâlnit în pripă cu câțiva legiuitori americani: bună ziua și la revedere.

"Ne-am trezit cu delegația la Washington, fără a ști nimic despre

"scopurile vizitei și cu cine anume dorește să la contact" a declarat un purtător de cuvânt al guvernului din Washington.

Cei trei "mineri" trimiși ca să restabilească ordinea economică revoluționară, erau foarte modesti:

Conform "lobist"-ului J.S. ei doreau: un credit de un \$1 miliard, clauza Națiunii celei mai favorizate, și pregătirea unei vizite oficiale, cu covor roșu, d-lui Prim-ministru Petre Roman.

În loc de dolari și covor roșu, autoritățile americane i-au informat că se află în posesia unor dovezi clare că poliția și securitatea și-au incendiat propriile vehicule pentru a furniza d-lui președinte Iliescu motivul de a chema minerii și distruge fizic pe cei care se opuneau "democrației de tip nou".

23 August fără "23 August"! Firma dela colectivul "23 August" din București a fost, în sfârșit, dată jos.

Cazurile de holeră, năvălirea minerilor, șoselele proaste, situația neclară din Orientul Apropiat, serviciul prost, lipsa de mâncare, etc. toate au redus aproape la zero numărul turiștilor în România.

Foștilor securiști, încadrați în Serviciul Român de Informație" li s'au schimbat adresele. Pentru a nu fi recunoscuți de localnicii terorizați, ei au fost mutați în alte orașe unde n'au rude sau cunoscuți ca să le demaște trecutul.

Se prezice o iarnă ceașistă: alimentarea cu lemne și cărbune a depozitelor din capitală este cu mult mai redusă decât ar fi necesar ca să faci față "sezonului rece."

Nu-i cenzură, dar e și căneală. Ziarul "România Liberă", 07.08.1990 atrage atenția dirigenților dela oficiile poștale "că ne vom adresa justiției pentru recuperarea daunelor morale și materiale ce ni se aduc". Motivul e că dirigenții instalați de Ceaușescu, nu văd cu ochi buni atitudinea ziarului și de aceea "refuză să facă abondamente șicanându-ne în fel și chip cititorii".

S'a stabilit o colaborare între Poliția română și Interpol. Rezultatul colaborării: 264 de cetățeni români sau de origine română au fost arestați și repatriați pentru crimele săvârșite:

Furturi, 134; contrabandă, 11; droguri, 10; omor, 4 etc.

În orașele Siret și Rădăuți, deficitul de apă potabilă se accentuează. Geologii dela Câmpul Lung Moldovenesc fac sondări pentru a se afla noi izvoare de apă potabilă.

Minerii au produs cu 30% mai puțin cărbune! Consecința-lipsa de energie electrică și rugămintea autorităților de a se consuma mai puțin curent electric. Revenim la "Epoca Anilor Lumină".

După opt luni dela Revoluție, cifrele oficiale arată că la Brașov au fost 68 de morți și 108 răniți; nimeni n'a fost arestat pentru crimele din Decembrie.

La Cluj s'au format "Forumul Independent Român". Octavian Burac, fondator; d-na Doina Cornea, președinte de onoare.

Hârtia s'a scumpit cu 130%, prețul tipăririi cu 50%. În general un ziar care costa un leu, acum costă 2 lei în timpul săptămânii, iar ediția de Sâmbătă și Duminică 3 lei.

La Teatrul Odeon, sala Majestic, și-a inaugurat stagiunea "Teatrul Evreiesc din București".

În cadrul ședinței comune a Camerei și Senatului, deputatul Liviu Mureșan a cerut ca guvernul să aprobe un "Birou în România al postului de radio Europa Liberă".

Se plănuiește realizarea autostrăzii București - Constanța, care se încadrează în magistrale trans-europene Nord-Sud. Constructorul va fi ales prin licitație. Alte două autostrăzi ce vor fi gata până în 1995: Ploiești-Predeal și Pitești-Cornetu (Valea Oitului).

Două recorduri: orașul Copșa Mică, cel mai poluat oraș din lume; Portul Constanța cel mai poluat port din lume. Recent, nava "Borșa" a deversat 100 tone de combustibil greu, la care se adaugă scurgerile dela alte nave, etc...

D-ra Crina Popescu a fost aleasă drept cea mai frumoasă fată din București.

Dezvăluie la procesul lui Nicu: În timpul celor 9 zile cât au durat luptele la Sibiu, (89 de morți și 218 de răniți) armata a tras un milion de cartușe!

Numai în Delta Dunării s'au descoperit 21 de cazuri de holeră ("România Liberă", 8.8.90.)

Întreprinderea de avioane din Bacău a produs primul avion destinat lucrărilor agricole.

"Banca Franco-Română" din Paris a căpătat aprobarea guvernului de a-și deschide o sucursală la București.

Ministerul sănătății dă cifra de 500 de femei care au murit anual încercând să-și facă singure avort.

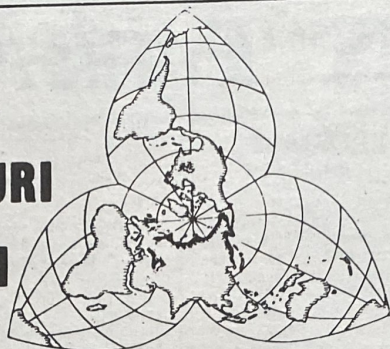
Statul întreține, prin instituții, 100.000 de copii și adolescenți.

"În ceea ce privește teroriștii, într-adevar este problema cea mai obscură, și eu aș vrea să știu cine a tras". (Ion Iliescu, despre evenimentele din 13-14 Iunie.

Vechiul culturalnici au rămas la conducerea Bibliotecilor comunale care-s umplute cu sfaturile pe hârtie velină ale Marelui Gânditor.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

GORBACIOV CONTINUĂ DRUMUL REFORMELOR

Mergând pe drumul reformelor, Mihail Gorbaciov a dat două importante decrete privind drepturile omului.

Primul decret privește restaurarea drepturilor tuturor victimelor din timpul represiunii staliniste. În el se menționează că mii de oameni nevinovați mai poartă "petele injustiției", iar reabilitarea a fost necesară fiindcă "societatea noastră a ales calea renașterii morale, a democrației și a legalității".

Este interesant de remarcat că în manualele de istorie ale liceelor apărute în 1989, se poate citi că în Uniunea Sovietică au fost "reprimati" (un cuvânt care este menit să camufleze condamnările la moarte, arestarea, exilul și alte feluri de pedepse) în perioadele precedente. 40

de milioane de oameni. Al doilea decret apărut după două zile, a restaurat cetățenia a 23 de personalități exilate. Printre acestea se enumeră scriitorul Alexander Soljenitin, laureat al premiului Nobel în 1970 și expulzat în 1974, și poetul Victor Bronsky expulzat în 1972.

Primul ministru Riscov a anunțat că a fost înaintat parlamentului un decret de lege care va permite companiilor străine să devină proprietare unice în Uniunea Sovietică. Decretul ar urma să încurajeze investițiile străine, întrucât se stipulează acordarea de beneficii substanțiale pentru acei care dețin capital străin mai mare de 30%. Primul ministru a făcut apel la "consolidarea eforturilor" pentru a se merge spre o economie de piață.

Intr-o cuvântare ținută pe data de 17 August, Mihail Gorbaciov a spus că principala cauză care a dus națiunea la actuala criză economică a fost "monopolul atotputernic și dominația proprietății de stat".

Liderul sovietic a dat să se înțeleagă că în privința reformelor care vor avea loc anul viitor, armata sovietică de 4 milioane va fi transformată într-o forță armată voluntară de dimensiuni mai mici. "Forțele noastre armate au fost stabilite ca să facă față Războiului Rece, iar acest război a luat sfârșit".

Mai trebuie reamintit că Gorbaciov și Ieltin au căzut de acord să formeze o comisie specială care să alcătuiască un plan radical pentru introducerea economiei de piață.

RĂSTURNAREA PRIMULUI MINISTRU AL PAKISTANULUI

Președintele Pakistanului Ghulam Ishaq Khan, motivând articolul 58 al constituției, a demis pe primul ministru, Benazir Bhutto, acuzând guvernul Partidului Poporului de corupție, nepotism și abuz de putere. El a dizolvat parlamentul numind ca prim ministru interimar pe conservatorul fundamentalist Ghulam Mustafa Jatoi, până la 24 Octombrie când ar urma să aibă loc noi alegeri.

Educată la Harvard și Oxford, fostul prim ministru Benazir Bhutto, a venit la putere după alegerile din 1988. A încercat să introducă legi democratice, unele pentru emanciparea femeii, dar a oscilat în luarea unor

BENAZIR BHUTTO

hotărâri importante și a menținerii unui echilibru între presiunile exercitate de conservatorii fundamentalisti, de elita armatei, de birocrati și de turbările etnice din provincia Sind. De aseme-

nea a tolerat unele ilegalități făcute de membrii guvernului și de soțul ei. Conservatorii au încercat să o răstoarne dela putere încă din Septembrie anul trecut, când o lovitură de stat militară a putut fi dejucată la timp, în urma descoperirii planului de către ambasada Statelor Unite.

Noul prim ministru, Jatoi, a anunțat investigații speciale și un proces, în urma acuzațiilor aduse membrilor fostului guvern. În acest sens s'a ordonat ca ei să nu părăsească țara.

Dacă procesul se va desfășura corect, el va putea stabili dacă într'adevăr Benazir Bhutto este sau nu vinovată.

SITUAȚIA EXPLOZIVĂ DIN GOLFUL PERSIC

Pe data de 2 August, trupele irakiene au invadat Kuweitul pe care l-au cucerit în 12 ore.

Înainte de invazie, Irakul a adus o serie de acuzații micului emirat ca: ocuparea de către acesta a unei părți din Sudul Irakului (împingerea frontierei cu 4 km spre Nord) în timpul războiului irako-iranian, ca și violarea acordului OPEC printr-o supraproducție de petrol care a dus la scăderea prețului acestuia, ducând la o pierdere pentru Irak de câteva miliarde de dolari pe an...

În urma convorbirilor irako-kuweitene, Kuweitul a acceptat cererea Irakului de a anula datoriile acestuia de 15 miliarde de dolari, făcute în timpul războiului irako-iranian. Vecinul din Nord a cerut și cedarea a două insule, Bubiyan și Warba, importante din punct de vedere strategic. Kuweitul a acceptat numai cedarea celei de a doua insulă, ceea ce a dus la întreruperea tratativelor, și după mai puțin de 24 ore, la invazia micului emirat.

Emirul Kuweitului, Sheik Jaber al-Ahmed al-Sabah a reușit să fugă cu un elicopter în Arabia Saudită, iar evenimentele care au urmat s'au succedat în faze rapide.

Astfel conducătorul Irakului, generalul Saddam Hussein a anunțat, după formarea unui guvern marionetă, retragerea trupelor sale, pentru ca numai după o săptămână, Bagdadul să declare eterna uniune a Irakului cu Kuweitul, pe care îl considera ca făcând parte din teritoriul său, divizat și smuls prin împărțirea artificială făcută de puterile coloniale după primul război mondial în Orientul Mijlociu.

Imediat după invazie, Statele Unite și Uniunea Sovietică au condamnat actul de agresiune irakian, cerând retragerea imediată

a trupelor și întreruperea trimeriei de arme de către toate statele care au acorduri în acest sens cu Irakul.

Consiliul de Securitate, a cărui președinție pe luna August a revenit României, a condamnat acțiunea irakiană cu 15-0 voturi cerând retragerea imediată a trupelor. Pentru prima dată marile puteri au votat unanim într-o problemă politică de importanță mondială.

Deoarece, după cucerirea Kuweitului, Irakienii au început masarea a peste 150.000 de soldați la granița cu Arabia Saudită, Statele Unite și Marea Britanie au hotărât să facă o blocadă navală a Irakului, prin trimiterea de vase de război în regiunea Golfului Persic, iar Washingtonul a început crearea unui adevărat pod aerian pentru forțele armate americane care să aperse Arabia Saudită de o eventuală invazie. Numărul acestora poate ajunge la zeci de mii, iar la nevoie poate fi și mai mare. Marea Britanie a anunțat că se va alătura și ea cu forțe armate terestre. Armamentul greu a fost trimis pe cale maritimă.

Americanii au cerut Turciei închiderea conductei de petrol irakiene care trece prin această țară. A doua conductă a Irakului pentru exportul său de petrol trece prin Arabia Saudită. De remarcat că 95% din exportul Irakului îl reprezintă petrolul.

Blocada navală împotriva vaselor care pleacă sau vin din Irak a fost asigurată la început de vasele americane la care s'au alăturat apoi cele britanice și franceze, urmând ca și alte state să participe pe parcurs la aceasta.

Saddam Hussein care a cerut Arabilor să pornească un război sfânt împotriva străinilor, a denunțat ca trădători pe liderii arabi pro-occidentali denuind-

Key players in the Middle East

i emiri ai petrolului care au permis intrarea trupelor americane pe pământul sfânt unde este mormântul Profetului Mohammed.

Saddam a creat consternare sfidând legile internaționale, când a anunțat închiderea granițelor pentru cetățenii străini ale căror țări participă la acțiunile militare din Golf. (Americani - 3000; Englezii 4000 în Kuwait și Irak). O parte din acestia, transformați în adevărați osteteci, au fost cazați în punctele strategice militare și industriale ale Irakului ca un "scut de apărare" într'un eventual atac al forțelor occidentale.

Ocuparea Kuweitului de către Irak pare a fi fost făcută mai degrabă din motive economice. Războiul de 8 ani cu Iranul a costat Bagdadul peste 100 de miliarde de dolari, ducând la o datorie externă de 70 de miliarde. Anexarea Kuweitului poate permite Irakului controlul asupra 20% din producția mondială de petrol, ca și eventualul acces la investițiile făcute de micul emirat în străinătate, în valoare de 100 miliarde de dolari.

Uniunea Sovietică care a condamnat invazia, a anunțat că va participa cu trupe militare numai în cazul unei forțe multinaționale a Națiunilor Unite. Sovieticii care în timpul războiului irano-irakian au fost principalii furnizori de arme către Irak, au făcut eforturi pentru aplanarea pe cale diplomatică a situației extrem de periculoasă din Golful Persic.

În urma ultimului dat de către Bagdad personalului diplomatic de a părăsi ambasadele din Kuwait pe care Saddam le considera desființate, situația a devenit și mai critică.

În urma invaziei și anexării Kuweitului, de către Irak țările Ligii arabe s'au întâlnit la Cairo. După o ședință

furtunoasă, 12 din cele 20 de țări membre ale acestei ligi au hotărât sancțiuni economice împotriva Irakului, ca și trimiterea

unor trupe în Arabia Saudită, amenințată de o posibilă invazie.

De remarcat că din cele 12 țări care au votat pentru, fac parte Egiptul și Siria, care, după Irak, au forțele militare cele mai puternice din țările arabe.

Trimiterea de trupe a fost motivată de un pact defensiv mutual din 1950 al Ligii, în care se stipulează că un atac armat împotriva unui membru, constituie un act de agresiune împotriva tuturor membrilor ei.

Înainte de întrunire, Mihail Gorbaciov a făcut apel la membrii Ligii ca să găsească o cale de rezolvare a crizei.

Cronica internațională

TIMEO DANAOS ET DONA FERENTES

—Lucrețiu CRISTESCU—

Cât de mult va complica invazia Kuweitului de către Irak instabilitatea globală? Într-o lume avidă după petrol, Kuweitul înțețează să mai fie un stat arab și mai puțin un stat arab oficial, fără atribute etnice speciale. El devine o importantă piesă de valențe. Anecdotă sa la Irak va polariza "revoluționarii" din țările arabe, gata să vadă în Irak un simbol al parșismului islamic, opus direct lumii occidentale, portretizată drept coruptă și decadentă. Într-un Iran lipsit de Khomeini și cu un fundamentalism oarecum vădit și un Irak impetuos și victorios, gata să înfrunte Vestul, tineretul musulman, va fi cu siguranță atras de acesta din urmă. Un nou și viguros centru de polarizare apare la Bagdad, care nu-și ascunde dorințele de supremație și fațetele tendințe agresive asupra vecinilor. La conflict de proporții poate izbucni oriunde în Orientul Mijlociu, implicând Israelul și statele vest-europene.

În fața unor asemenea perspective, care va fi poziția URSS-ului? Este Moscova pregătită să rupă total legăturile cu Irakul, construite cu grijă în timpul domniei lui Brejnev, de dragul recentelor relații amicale întreținute cu Vestul, pe care diplomația sovietică îl considera dușmanul de moarte al comunismului iradiat din capitala rusească? Condamnarea agresiunii irakiene de către URSS, la unison cu țările occidentale, reprezintă oare o schimbare de principiu în politica Kremlinului, de îngemănare a intereselor sale cu cele vestice într-o nouă strategie a globului, cum e cea a Orientului de Mijloc? Ne punem întrebarea dacă grăbită aliniere a Moscovei cu Vestul nu e decât o simplă stratagemă, care servește optim interesele de moment ale colosului sovietic, interese orientate spre câștigarea bunăvoinței Occidentului. Istoria diplomației ruse și sovietice nu lasă umbră de îndoială că orice gest politic făcut de Moscova avea în vedere obiective precise și de lungă durată, lăsând impresia că tactica pe durată scurtă este îndreptată în altă direcție, uneori complet opusă.

În acest sens, ar fi instructiv de trecut în revistă și scenariul cel mai defavorabil pentru Vest, acela în care URSS-ul profită în final de slăbirea vigilenței apusene, ca urmare a scăderii tensiunii militare în Europa după revoluțiile și convulsiiunile

care au măturat vechile regimuri comuniste dela putere. Este posibil ca, în actualele condiții externe și interne, URSS-ul să-și urmeze același curs politic, vizând supremația mondială și să facă din ceea ce pare a fi o înfrângere de proporții a sistemului comunist, un succes neașteptat? Există numeroase indicii care vin în favoarea acestei ipoteze.

De 45 de ani, preocuparea majoră a strategiei sovietice a fost asigurarea premizelor pentru finlandizarea Europei de Vest, pas decisiv în bătălia pentru dominația planetară. Accesul la tehnologia vestică și îndepărtarea prezenței americane de pe continent au fost scopurile urmărite cu perseverență de către Sovietici. Posesiunea directă a pământurilor străine pare să fie trecut pe planul al doilea, fapt ce diferențiază fundamental modul de gândire al Sovieticilor din perioada poststalinistă de modul tradițional de abordare a politicii externe, așa cum fusese el trasat de Petru cel Mare. Noua strategie globală țintește la obținerea superiorității militare ireversibile, care dictează în final încoronarea ca stăpân absolut a posesorului acestei superiorități. Dar asta înseamnă accesul la știința și tehnologia de avangardă, recte, cea vest-germană. Din acest punct de vedere, Gorbaciov apare ca net superior lui Stalin, care înfricoșase Occidentul prin grabita comunicare a Europei de Est și înarmarea zgornotosă trambiată. Pierzând generos tot cortegiul de țări est-europene, Gorbaciov obține în schimb știință, tehnologie și fonduri dela Cancelarul Kohl, cum nici un predecesor dela său nu reușise să o facă.

Stalin stărnise ostilitatea Vestului și-l obligase să se aplece într'un fel, Stalin este coautor al creării formidabilului sistem defensiv al NATO-ului, care ținuse strâns unite țările vest-europene, amenințate de agresiunea venită dela Răsărit. Gorbaciov vine cu ramuri de măslin, simbol de pace, acolo unde predecesorii săi veniseră cu levile de tancuri îndreptate asupra orașelor Apusului. Mai mult, se oferă să-și strage trupele staționate în fosta țară satelit, spre a-și întări afirmațiile. Războiul rece s-a terminat, se grăbesc să exulte, naive, oficialități vestice, râsuflând ușurate că mai scade povara impozitelor de înarmare.

Pentru atingerea obiectivelor de dominație globală, Sovieticii adoptă un curs politic diferit de al

predecesorilor: zămbete și implementări de democrații de fațadă, în locul agresivității afișate anterior. Imensa putere militară plasată adânc în inima teritoriului sovietic, nu în republicile periferice, este o condiție suficientă pentru dobândirea supremației mondiale, fără vreo cucerire de teritorii. Retragerea trupelor din Afganistan a părut opiniei publice vestice semnul evident al înfrângerii Sovieticilor, dar regimul lăsat la putere, sprijinit de numeroase forțe KGB, cu agenți recrutați din republicile sovietice din Asia Centrală, este o măturie a eficacității noii tehnici, de finlandizare și control, fără ocupație militară.

Această tactică, pe cât de subtilă, pe atât de inovatoare, și-a atins din plin scopul, reușind să amăgească total mediile de informații din Vest, care și-au făcut din Gorbaciov un idol fără pete (deși posedă câteva, și încă foarte vizibile). Impopularitatea sa de acasă nu a dat naștere nici măcar la bănuială că totul este o manevră amăgitoare. Severnade, fostul șef de poliție, a devenit brusc un simpatie poet al diplomației. Supunerea Vestului trebuie făcută cu surășul pe buze și cu concesii neesentiale.

Modificările dela vârful piramidei de putere sunt de asemenea semnificative: poziția lui Gorbaciov a devenit inexpugnabilă, Biurul Politic și-a restrâns sarcinile, preluate în mare parte de cabinetul celor 16 membri ai Consiliului Prezidențial. Acumularea puterii în mâinile unui singur dictator este în vădit contrast cu democratizarea internă și instaurarea economiei de piață.

RDG-ul, făcut cadou Cancelarului Helmut Kohl, seamănă foarte bine cu un cal troian. Este exact schimbul de care are nevoie Moscova în actualele condiții: de a îndepărta ultimele obstacole în calea obținerii tehnologiei de vârf, esențială supremației militare moderne. Cancelarul vest-german ar fi trebuit să-și reamintească vechiul adagio: "Timeo Danaos et dona ferentes" (mă tem de Aheii și când imi aduc daruri) și să-și înfrâneze graba de a oferi atâtea avantaje Kremlinului.

Din fericire pentru Occident, înțelegerile încheiate nu au ajuns încă să se concretizeze și ipoteza de victorie globală sovietică prin utilizarea unei strategii de genul celei schițate se lovește de numeroase greutăți; dar nu

e deloc fantezistă conceperea unui asemenea plan din partea abililor conducători din Kremlin. În primul rând, procesele declanșate în toată lumea comunistă mai pot cu greu să fie controlate.

Mișcările naționaliste, refuzul gărziilor naționale din Armenia de a depune armele, resurgența religiei islamice în republicile Asiei Centrale, declarațiile de suveranitate din republicile unionale, toate aceste fenomene și evenimente complică tabloul opțiunilor Kremlinului în vederea urmăririi țelurilor sale politice majore. Rezoluția parlamentului ucrainean de a rechema soldații de origine ucraineană din zonele bătute de violențe etnice este un prim pas spre ruperea legăturilor militare cu URSS și crearea unei forțe proprii, conform dezideratelor exprimate de Frontul Național Rus. Alegerea lui Jeleu ca președinte al Bulgariei este un succes al opoziției anticomuniste concentrată în Uniunea Forțelor Democratice și demonstrează încă odată că menținerea la putere a foștilor comuniști este dificilă în noul climat european.

Două învățăminte rezultă din cele petrecute în Bulgaria: că, în ciuda oricăror speculații, Malta nu mai poate fi Yalta, indiferent ce sfere de influență fuseseră discutate, și că, unită, opoziția este invincibilă, chiar dacă nu este pe placul unei părți din populație, învățată cu un mizer blid cotidian și speriată de prea multă lumină în afara celei de temniță comunistă. S'ar putea argumenta că la mersul pozitiv al evenimentelor din Bulgaria a contribuit decisiv atitudinea decentă a lui Petăr Mladenov, care a înțeles că o mare parte a populației dorește o schimbare reală, și care a pus interesele națiunii deasupra celor personale, de sete de putere. Fără îndoială că gestul său a fost salutar în starea de tensiune dela Sofia, dar, comparate cu Cruciada anticomunistă din Piața Universității, cele petrecute acolo demonstrează lipsa unui dușman puternic, avid de putere și decis să o mențină cu orice chip. În actuala stare confuză din Europa de Est și din lume (Orientul de Mijloc, URSS), nici o victorie politică nu are șansa unei durate mari și singura garanție a unui viitor mai bun rezidă în păstrarea unei solide apărări; pentru România o armată puternică și neimplicată într-un compromis cu un efermer regim, este o soluție rațională și dorită.

Efemeride

Marile personalități politice apar rar în istoria popoarelor și a omenirii și chiar dacă nu au fost înțelese ori acceptate de o parte din contemporani, istoria ține seamă până la urmă de ele și le așează la locul lor.

Epoca noastră - în special după cel de al doilea război mondial - nu ne-a ferit cu nici o personalitate măreață, ci, din contră, parcă înadins ne-a promovat niște mediocrități comune, în cazul cel mai fericit, sau niște nuliități crase cu apucături de monștri, în cazul țărilor comuniste.

Avantajul sistemului democratic pluralist constă în faptul că limitează în timp o perioadă de guvernare, și implicit răul pe care un incapabil sau scelerat ajuns în fruntea statului, poate să-l aducă țării. Nu lipsesc nici în democrațiile apusene demagogia și corupția, afacerismul și nepotismul, dar ele pot fi depistate la timp, limitate sau anihilate. Există însăși la cel mai mare demagog din Occident, o limită peste care nu trece și un minimum de bun simț care să-l ferească de ridicol.

Există o lege internă a hoșilor de buzunare, a excrochilor de tot felul care își au morala lor, există și o pudoare a prostiutelor.

Nu există însă nici un fel de pudoare, de morală de borfaș, de lege mafiotă, fără a mai vorbi de etica unui conducător de popor, la actualii guvernanți din România.

Cinismul cel mai degradant, nerușinarea care ar face-o să rosească și pe ultima mahalagioaică de cartier, sunt elementele care îi caracterizează pe Iliescu, Roman și Brucan. Românii au întâlnit în anii de groază de după 1944, brutele comuniste, anchetatori, temniceri, activiști de toate felurile și toată liota prăsită de pcr la raioane sau județene, dar acest triumvirat îi întrece pe toți.

Sunt cunoscute în toată lumea atrocitățile din Piața Universității, distrugerea locașurilor de cultură, hăituaia oamenilor, distrugerea sediiilor partidelor de opoziție, asasinatelor politice și toate fărădelegile comise de fesenști. Țările civilizate au șters România de pe lista ajutoarelor datorită încălcării celor mai elementare drepturi ale omului. Numai caricatura de prim ministru al României, își etalează inocența.

Intr-o corespondență transmisă din București cotidianului New York Times, apărută la 31 August 1990, Petre Roman are marea nerușinare să afirme că evenimentele din Iunie trecut sunt sub cercetare, pentru că membrii fostei securități au comis acte de violență: "anumiți foști securiști au fost amestecați în provocări pentru a ne forța să ne întorcem la metodele lor", a spus el, după două luni dela întâmplări, când toată țara și corespondenții străini au știut din prima zi că figurile vopsite cu funingine nu erau mineri ci securiști. Este nevoie de cercetări? Să-l întrebe pe Gelu Voican, care îi aduce când vrea pe mineri și să verifice pontajul la șut, în mine și rezultatul îl află imediat. În Iunie însă, Petre Roman a spus că cele întâmplate la 13-15 Iunie erau o "rebeliune legionară" cu sprijin din afara țării, și a trebuit să-i rădă în nas ziaristii francezi pentru a nu mai repeta gogomânia. Când a aflat ne-domnul Roman că provocările au fost făcute de securiști, dacă Ion Iliescu i-a felicitat pe făptași și era gata să înființeze decorația "Ordinul Ciomagului"?

Nerușinarea lui Roman atinge însă apogeul când spune că intenționează să vină la New York la deschiderea sesiunii Adunării Generale a ONU, din Septembrie, specificând că "dacă am un semnal clar dela Washington, sunt gata să vin". Chiar în stadiul acesta de idiotenie să fi ajuns prim-ministrul lui Iliescu? Să-l invite Președintele Bush pe Roman? E grotesc!

Măinile pline de sângele vărsat după Revoluția din Decembrie nu pot strânge măinile reprezentanților la ONU, nici mâna Președintelui Statelor Unite, care este făcută să arate drumul țării sale și al omenirii spre viitor.

Toată echilibristica lui Petre Roman sau mistificările lui Brucan în auto-interviuri despre Revoluția Tineretului din Decembrie, nu pot înșela pe nimeni. România nu are nevoie de alt conducător comis-voiajor, pentru că s'a săturat de unul. Sfârșitul din Decembrie al cuplului plimbăreț ar trebui să le fie o lecție tuturor. Dacă totuși, firele oculte ale trăgătorilor de sfori vor scoate un Roman-Hopa-Mitica la New York, în Statele Unite roșiile nu au sezon, iar cloștile automate lucrează zi și noapte.

"Astă plebe, astă gunoi" nu mai poate fi "stăpână și pe țară și pe noi".

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

Zahu PANĂ

CRONICA VREII

POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI

— Ion BOIERU —

Problema politicii externe este problema fundamentală a României de astăzi, după răscăla și alegerile care au avut loc. Din cauza manierei în care au fost manipulate aceste două evenimente importante din societatea românească, guvernul român actual este fragil și viciat de tarele comunismului, de aceea guvernarea de la București nu are credite politice, morale sau personale în lumea liberă. Fără aceste credite reconstrucția societății românești nu este posibilă. Pentru a obține aceste credite, guvernarea română, nu au nevoie de "tehnicieni" sau "tehnocrați", cum le place lor să li se spună; guvernul român are nevoie de o echipă de oameni călăuziți de principii morale, de vederi largi politice și care reprezintă o dimensiune de demnitate românească, decio elită morală și politică. Numai o astfel de echipă ar fi în stare să creeze un climat de libertate, de respect al valorilor morale și un plan de reconstrucție națională. Numai pe temeiul unei astfel de platforme naționale se va putea profila caracterul viitor al tendințelor și aspirațiilor românești și țările din lumea liberă ar avea curajul să ofere ajutoarele lor multiple și variate pentru revenirea României la normalul vieții istorice, la nivelul contemporaneității.

EXISTA O ELITA

POLITICA ROMANEASCA ?

În ciuda acelor care cunosc superficial realitățile din România, afirmăm în modul cel mai categoric, că există o asemenea elită politică. Vorbim de o elită morală și pregătită pe planul politicii interne și externe, în toate domeniile și cu o experiență neegalată de toți "tehnocrații" aduși de Iliescu la conducerea țării. Această elită provine din rândurile acelor care au înfundat temnițele comuniste; a acelor care nu au colaborat cu partidul comunist, ci, dimpotrivă, au îngrosat rândurile opoziției și rezistenței naționale; a acelor care nu au crime care să le frământă cugetul și constituția, a acelor din rândurile cărora au căzut cu sutele, mii, zecile și sutele de mii să apere integritatea morală a poporului român, patri-

moniul moral și fizic al țării, omenia și cimitirele românești, adică identitatea națională.

La toți aceștia, mulți, sănătoși la minte și curaji la suflet, cu pregătire bogată pe linie profesională, se adaugă cohorte și legiunile de tineri în sufletele cărora au jăsnit la suprafață virtuțile strămoșesti și sunt disponibili sufletește să fie adevărați deschițători ai unei noi ordini românești, care să elimine complet rămășițele ideologiei marxiste. Acești tineri sunt animatorii unui naționalism autentic, curat, fără agresivitate, întemeiat pe dragostea de țară și încredere în idealurile românești. Acest tineret se găsește pe aceeași dimensiune națională cu elita morală și politică a țării, printr-un din același subconștient colectiv, național, și sunt îndemnați de același cuget profund, în care desesc valorile morale și naționaliste.

Îngemănarea dintre cele două forțe spirituale este singura formă prin care se reface societatea românească. Această îngemănare există în viața de astăzi a poporului român, dar mecanismul statal alcătuit de rămășițele comuniste face dificilă ieșirea în "forum"-ul deschis al politicii naționale. Așa se explică falsitatea politicii românești, interne și externe. Si procesul de lămurire nu se poate termina prin evoluția obișnuită a desfășurării evenimentelor, ci printr-o evoluție care să ducă la un sfârșit obiectivelor primordiale ale Revoluției din Decembrie 1989.

Chiar dacă astăzi există o temporarizare a revoluției, ea va veni, pentru că este în firea istoriei, ca orice revoluție să-și urmeze cursul ei complet pentru împlinire.

Ceasul revoluției, acelei adevărate și totale, va veni ca un imperativ al voinței naționale.

ACTUALA POLITICA

EXTERNA

O putem desprinde din declarațiile făcute de Adrian Năstase, ministrul de externe, ziarului "Tribuna Tineretului", (Joi, 16 August 1990), la rubrica "Să-l cunoaștem pe ministru". Era natural ca, în prima sa apariție publică, după formarea guvernului de "tehnocrați", ministrul responsabil cu

afacerile externe să prezinte o încheată poziție privind relațiile cu străinătatea. O declarație de principii era necesară, chiar acum, nu mai târziu, pentru a ne da seama de vederile și orientările guvernului, în această direcție sensibilă a legăturilor cu celelalte țări, vecine sau de mai departe.

Din răspunsul lui Adrian Năstase înțelegem însă bine că politica externă a României nu prea este "orientată". Iată enunțarea principala a sa: "Politica noastră externă are nevoie de orientări, propuneri și soluții pragmatice pentru situațiile conflictuale și neconflictuale ce prezintă interes pentru România". Se vede cât de colo, că ministrul de externe al României nu prea știe ce este politica externă a unei țări. Deci, nu vorbește de principiile de bază, de obiectivele permanente, care sunt legate de asigurarea integrității teritoriale și statale și deci, de o sumă de alianțe pe temeiul cărora se asigură continuitatea statului și suveranitatea lui, inalienabilă, în lumina unor orientări permanente care vizează existența unei securități naționale de stat, în cadrul cooperativ al păcii și bunelor relații internaționale.

Situația lumii din Răsăritul Europei, realizată prin descompunerea ideologiilor comuniste, care au dominat guvernările impuse de Moscova, cere o revizuire radicală a principiilor de politică externă care sunt și rămân caracteristice oricărei încheiări statale românești.

Politica din trecutul ultimilor 45 de ani, pe plan extern a eșuat, raporturile de forță au luat o nouă înfățișare și România, dominată de echipa "tehnocraților" comunisti nu are viziunea permanentelor românești, căci nu se referă la nici una din ele, noul ministru al afacerilor externe. El are nevoie de noul ministru al afacerilor externe. El are nevoie de orientări, ceea ce înseamnă anarhie și incompetență. Orice ministru de externe, în momentul în care își asumă răspunderea poziției sale este necesar să aibă imaginea clară a direcțiilor pe care trebuie îndrumată politica externă. A direcțiilor permanente și imuabile care se diferențiază de situațiile ad-hoc care intervin în istorie, și pentru care este ne-

voie de "pragmatism", adică de soluții de adaptare, după circumstanțe, dar care este nevoie să fie organice conexe cu stările de permanență.

Ca să fie dotat cu o viziune largă, sănătoasă și validă pentru interesele naționale, o politică externă este necesară să fie coerentă, bine articulată în structura ei și clară în forța, premisele și concluziile pe care le formulează inițiatorii și responsabilii. Este adevărat, elementul de bază, factorul condițional al unei politici externe îl constituie societatea care își alcătuiește instrumentul, forma statală, pentru înființarea ei, pentru continuitatea și prosperarea ei, într-un climat de pace și securitate. Ori, tocmai aici este viciul esențial și vătămător al politicii externe naționale.

Societatea românească se găsește în stare de anarhie, pentru că guvernul nu reprezintă ideea și principiile de ordine. Statul nu este expresia societății de azi, ca o instituție juridică artificială, dominată de interese străine de interesele sociale și naționale. Statul de azi este un stat anti-național și societatea, condiția sine qua non, a acestui stat, se găsește în conflict, în contradicție totală cu acest "Stat" actual. Statul actual nu este expresia aspirațiilor și voinței societății și a națiunii.

Ministrul de externe român a vorbit despre viziunea unor reprezentanți sud-coreeni, cu discuții pentru eventuale investiții, despre interesul pentru discuțiile dintre guvernul pentru federalizarea Europei, unde speră să aibă și România șansa de a prezenta punctul său de vedere, despre rolul comentatorilor de presă în politica internațională și despre eficacitatea propagandei în străinătate, cu includerea celor din emigrare. Întreg interviul dat de Adrian Năstase a apărut ca un model tipic al felului în care proceda, înainte, partidul comunist din România, evitând esențialul și vorbind numai de interesele de partid.

Declarațiile lui Adrian Năstase au fost făcute după tipicul cunoscut al comunistilor și nu a indicat nici obiectivele comuniste vechi. Tehnocratul Adrian Năstase s'a comportat în declarațiile sale ca un caporal dinarmata propagandistică a partidului comunist.

NOTE SI COMENTARII

"ARTISTI" AU RĂMAS ACEIAȘI

Desigur că, pentru a cunoaște și înțelege ce s'a petrecut în România dela Revoluția din Decembrie 1989 și până la alegerile generale din 20 Mai 1990, și după, este absolut necesar ca totul, absolut totul, să fie judecat la limpede. Ca atare, reproducem în cele ce urmează câteva fragmente dintr-o scrisoare primită din țară, via Germania, a unui distins intelectual român, scrisoare ce spune desigur mai mult și mai clar decât am putea noi spune.

"...Cât despre situația dela noi, nou creată, este păcat dela Dumnezeu să ne mai răcim gura de pomană. Asta-i marfa, asta piesa. Acum totul este clar, păcat de cei ce au murit pentru "nimic", pentru ca alții hămeșiți pentru putere, care au călcat totul în picioare, călcând peste cadavre numai ca ei să fie mari și tari, iar după aceea, peste restul "prostimii"; poate veni și potopul, ei au asigurat "Arca" de supraviețuire și bun trai. În fond nu s'a întâmplat nimic deosebit. A fost doar o simplă schimbare de "gardă", nu cu fanfară, ci cu împușcături de pe urma cărora au rămas cadavre... Numai firma s'a schimbat și însemnele. Culoarea este acum albastră, și în loc de seceră și ciocan a apărut "trandafirul" care înfloarește în Mai. Si nu trebuie să ne mire prea mult acest fenomen, după aproape 50 de ani de îndobitocire din toate punctele de vedere...

"...Schimbări esențiale, nu văd cum. "Artiștii" au rămas aceiași, cu aceeași apucături și nici unul n'o s'a renunțat la pernele de sub șezut pe care s'au cocoțat nefăcând nimic, numai poruncind robilor. Gloata este dezorientată, a putut să facă totul după bunul ei plac, numai votul să fie pe trandafir; pentru aceasta s'a permis totul și s'a dat tot, (praf în ochi); s'au plătit salarii mari, sau ai făcut sau nu ai făcut nimic. "Dolce farniente". Dar acum s'a terminat și cu cele 5 luni de miere..."

Situația bătrânilor pensionari a rămas aceeași ca și sub Ceaușescu. Iată, spre exemplu, acest pasagiu din scrisoare care vorbește dela sine:

"...Eu mă îngrozeșc ce fel de zile ne-or aștepta și mai ales pe cei de teapa noastră (intelectuali - pensionari), împotriva noastră existând o furie furibundă. Dacă ar putea, ne-ar îneca într-o linguriță de apă. Si așa ne cataloghează că "furam banii din vistieria Statului" și ziua dela bunul Dumnezeu. Orice lipsește - și lipsește aproape totul - pensionarii sunt de vină, că ei sunt cei care "acaparează" totul cu banii din pensie. Dacă tramele sunt aglomerate (fiindcă sunt puține), pensionarii sunt de vină, fiindcă se plimbă cu tramvaiul toată ziua! Rămâi perplex și mut ca piatra pe care o calci... Si iacă așa ne ducem viața noastră de pe o zi pe alta, sperând...dar nu știu ce. Știu că trebuie să mă scol la 5 dimineața și să am grijă să mă dau cu piciorul drept jos din pat ca să apuc laptele și pita cea de toate zilele. Problema devine din ce în ce mai acută, gata cu luna de miere, înapoi de unde am vrut să scăpăm..."

"În orice caz, pe noi ne așteaptă zile grele din toate punctele de vedere. Haosului creat trebuie să i se pună capăt, lucrurile trebuie să intre pe făgașul lor normal... S'a făcut risipă și huzur fără măsură în toate... doar de dragul alegerilor, al voturilor, pentru bunăstarea celor ce au avut-o întotdeauna și nu pot concepe că totul are un sfârșit, ca și viața omului. O să trebuiască să strângem curea în mod drastic, mai drastic de cum a fost mai înainte, pentru a se pune cât de cât o leacă de ordine, dacă se mai poate face..."

Nu, nu credem că cel ce scrie această scrisoare este un pesimist incorrigibil și că alta ar fi situația din România de astăzi, căreia, după ce i s'a furat Revoluția din Decembrie i-au fost măsluite și alegerile, aducând la putere o șleahță de borfași și criminali de cea mai ordinară speță.

"...După mine, (se scrie mai departe) necazul cel mare de secole pe capul neamului nostru, a fost și azezarea noastră geografică, plus că ne-am "suprabalkanizat", suprabalkanizare de care ținem ca scutul de măr și orbul de bău, fiindcă nu știm altceva; nu vrem să știm și ne complacem în această stare de semidoctism, inadmisibil astăzi când omenirea se pregătește să intre în mileniul trei, iar noi mai rău ca în epoca de piatră..."

În încheiere reproducem din această scrisoare un pasagiu relativ la situația medicală, a cărei gravitate a fost deja subliniată în mai toată presa din Occident.

"Eu mă rog la Bunul Dumnezeu ca să ne dea multă și bună sănătate, ca să ne putem folosi de mâinile și picioarele și mintea noastră, să nu devenim pentru noi și cei din jurul nostru un necaz. Atunci mai bine să ni se cante: cu duhurile dreptilor celor ce s'au salvărit. Căci în nădejdea medicamentelor...tămăie..."

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMANESC

THE ROMANIAN VOICE

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L8
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

\$ 25 TOATE ȚĂRILE

☐ NOU ☐ REÎNNORE

NUMELE DE FAMILIE .....

PRENUMELE .....

STRADA/NR .....

ORAȘUL ..... STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL ..... ȚARA .....